

Analýza kulturního prostředí Olomouckého kraje / kapitola: Profil kraje

Březen 2022

Zadavatel:

Olomoucký kraj
Jeremenkova 1191/40a
779 00, Olomouc

Zpracovatel:

ONplan lab, s.r.o.
Karmelitská 18/379,
118 00 Praha 1 - Malá Strana

Zpracovatelský tým:

Za společnost ONplan lab, s.r.o.

MgA. Olga Škočková Bláhová

Eliška Vavrušková, MSc

Za Olomoucký kraj a Odbor sportu, kultury a památkové péče

Bc. Jan Žůrek, radní pro oblast kultury a památkové péče

Ing. Petr Flora, vedoucí odboru

Mgr. David Sychra, vedoucí oddělení kultury

Mgr. Sabina Soušková, vedoucí oddělení památkové péče

Ing. Erika Rašková, referent kultury a muzejních sbírek

Mgr. Hana Sedláková, referent kultury

BcA. Dorota Ambrožová

Obsah

Analýza kulturního prostředí Olomouckého kraje / kapitola: Profil kraje	1
1. Úvod.....	5
2. Kulturní instituce zřizované krajem	6
2.1. Zřizované instituce.....	6
Archeologické centrum Olomouc	6
Vědecká knihovna v Olomouci	7
Muzeum a galerie v Prostějově	9
Muzeum Komenského v Přerově	10
Vlastivědné muzeum Jesenicka	11
Vlastivědné muzeum v Olomouci	12
Vlastivědné muzeum v Šumperku	13
2.2. Tematické shrnutí SWOT analýz zřizovaných institucí.....	15
Lokalita, prostory	15
Lidské zdroje	15
Financování	15
Program, práce s publikem	15
Odborná činnost, digitalizace, spolupráce.....	15
Propagace, značka.....	16
2.3. Koncepční dokumenty pro rozvoj institucí	17
2.4. Krize jako šance – trendy vnímané zřizovanými institucemi	17
2.5. Vědeckovýzkumná činnost organizací	19
2.6. Role v komunitě.....	20
2.7. Role pro cestovní ruch.....	22
2.8. Publikum – cílové skupiny	25
2.9. Závěry.....	32
3. Významní hráči v oblasti kultury.....	34
3.1. Významní kulturní hráči v různých oblastech kultury a komunitního života.....	34
3.2. Veřejná správa jako kulturní aktér.....	41
3.3. Shrnutí významných kulturních aktérů	42
3.4. Počet kulturních aktérů v jednotlivých odvětvích v programu podpory kultury	44
3.5. Závěry.....	45
4. Kulturní a komunitní infrastruktura	46
4.1. Knihovny.....	46
4.2. Muzea, galerie a výstavní prostory.....	47
4.3. Kina, divadla, kulturní domy, sály	49
4.4. Sokolovny a orlovny	50
4.5. Základní, střední a vysoké umělecké školství a domy dětí a mládeže.....	52
4.6. Závěry.....	54
5. Opakovaný kulturní kalendář	55

5.1.	<i>Akce opakovaného kulturního kalendáře .....</i>	55
5.2.	<i>Žánrové rozdělení akcí opakovaného kulturního kalendáře.....</i>	59
5.3.	<i>Financování akcí opakovaného kulturního kalendáře .....</i>	60
5.4.	<i>Závěry.....</i>	63
6.	Kulturní dědictví	64
6.1.	<i>Národní kulturní památky .....</i>	64
6.2.	<i>Památkové rezervace a památkové zóny.....</i>	65
6.3.	<i>Památky na indikativním seznamu a ohrožené památky .....</i>	67
6.4.	<i>Aktéři kulturního dědictví .....</i>	69
6.5.	<i>Benchmarking – kulturní dědictví .....</i>	70
6.6.	<i>Závěry.....</i>	73
7.	Značka kraje v oblasti kultury a kulturního dědictví	74
7.1.	<i>Turistické cíle v oblasti kultury a kulturního dědictví.....</i>	74
	<i>Hrady a zámky.....</i>	75
	<i>Muzea.....</i>	76
	<i>Kulturní a technické památky .....</i>	76
	<i>Další turistické atraktivity .....</i>	77
7.2.	<i>Významné akce v území .....</i>	78
7.3.	<i>Největší atraktivity cestovního ruchu podle zástupců obcí Olomouckého kraje .....</i>	81
7.4.	<i>Benchmarking návštěvnosti TOP turistických cílů v oblasti kultury a kulturního dědictví v krajích ČR .....</i>	83
7.5.	<i>Závěry.....</i>	89
8.	Seznam grafů	91
9.	Seznam tabulek	92
10.	Seznam obrázků	94
11.	Seznam zkratk.....	95

1. Úvod

Kapitola Profil kraje je shrnutím kulturního prostředí Olomouckého kraje na základě dostupných dat. Smyslem kapitoly je popsat prostředí skrze základní témata jako jsou: významní hráči v oblasti kultury, kulturní a komunitní infrastruktura a její rozmístění v kraji, opakující se kulturní kalendář významných akcí a vnímání značky a identity kraje uvnitř i navenek. Kultura je pojímána v širším smyslu jako kulturně komunitní podhoubí, nejen ve svém úzkém vymezení na oblast umění. Kulturní a komunitní podhoubí totiž tvoří široká škála aktivit a prostředí na celém území kraje.

Kapitola se na úvod věnuje představení sedmi kulturních příspěvkových organizací kraje, které jsou paměťovými institucemi i stěžejními kulturními hráči v lokalitách, přispívají ke značce kraje a fungují i jako nástroje podpory nezávislých kulturních aktérů v oblastech jejich působení. Podkapitola představuje příspěvkové organizace a jejich činnost v detailu a uvádí jejich silné a slabé stránky.

Dále jsou představeni významní kulturní hráči, kteří byli vybráni na základě čerpání z dotačních programů pro kulturu. Podkapitola kulturní a komunitní infrastruktura prezentuje dosud zmapované kulturní a kulturně-komunitní zázemí ve městech a obcích kraje. Opakovaný kulturní kalendář představuje nejvýznamnější akce, které se v Olomouckém kraji konají, jejichž žánrové rozdělení a financování. Podkapitola kulturní dědictví prezentuje rozložení kulturního dědictví kraje v území a srovnává jej s ostatními kraji České republiky. Z registru čerpání dotací z Programu památkové péče Olomouckého kraje jsou také popsáni hlavní aktéři v oblasti památkové péče. Značka kraje porovnává návštěvnost turistických cílů v Olomouckém kraji i v celorepublikovém měřítku.

2. Kulturní instituce zřizované krajem

Kapitola podrobně popisuje zřizované instituce Olomouckého kraje. Data byla získána z dotazníků s otevřenými otázkami, které vyplnili zástupci všech institucí. Skladba kapitoly kopíruje strukturu dotazníku, v některých kapitolách jsou celé odpovědi zkráceny pro přehlednost textu, do tabulek byly vybrány klíčové informace.

2.1. Zřizované instituce

Archeologické centrum Olomouc

Archeologické centrum Olomouc (dále „ACO“) je příspěvková organizace zřízena v roce 2002 usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje. Podílí se na ochraně a záchraně movitých a nemovitých archeologických památek na území Olomouckého kraje i mimo něj.

Mezi jeho hlavní činnosti patří: realizace předstihových a záchranných archeologických výzkumů, evidence a dokumentace archeologických akcí, nálezů a nalezišť, odborné a technické zpracování nálezů, prezentace výsledků výzkumů veřejnosti, vědecko-výzkumná, metodická a osvětová činnost v oblasti archeologie, spolupráce s ostatními archeologickými pracovišti a kulturními organizacemi a vydávání a veřejné šíření periodických a neperiodických publikací.

Tabulka 1 SWOT analýza Archeologického centra Olomouc

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Investice do rekonstrukce objektů a nákupu technického vybavení • Velmi dobré odborné personální obsazení • Možnost dalšího prohlubování a zvyšování kvalifikace zaměstnanců • Nízký podíl příspěvku zřizovatele na celkových nákladech • Finanční efektivita a kladný hospodářský výsledek • Kvalitní vědecko-odborná a publikační činnost • Spolupráce s odbornými partnery v ČR i zahraničí	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné prostory stávajících depozitářů (příliš rychle rostoucí objem archeologických nálezů) • Nevyhovující stav některých objektů • Špatný technický stav vybavení a výpočetní techniky • Nízké průměrné mzdy ve srovnání s průměrnými platy v kultuře • Vysoká administrativní zátěž na úkor odborné práce
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Realizace projektu Archaeology4You • Nové způsoby zvýšení motivace a loajality zaměstnanců • Možnost dalšího využití grantových projektů (včetně prostředků z fondů Evropské unie) • Rozšíření archeologických výzkumů mimo území Olomouckého kraje (pozitivní vliv na hospodaření) • Vydávání publikací v elektronických verzích (pokles nákladů při zachování, příp. zvýšení publikační činnosti) • Využití metod digitalizace pro uchování, usnadnění a zpřístupnění kulturního dědictví	<ul style="list-style-type: none"> • Zahlcení prozatímních depozitářů • Nedořešená realizace postupné rekonstrukce a modernizace objektů a vybavení • Nízká motivace zaměstnanců • Podfinancování ze strany zřizovatele • Pokračující chátrání archeologických nálezů • Ohrožení kulturního dědictví krádežemi, vandalismem apod. • Omezení a snížení kvality odborné práce v důsledku nadměrného růstu administrativních činností • Útlum publikační činnosti v důsledku vysoké administrativní zátěže

<ul style="list-style-type: none"> • Vyšší míra spolupráce s ostatními kulturními institucemi OK • Sdílení zkušeností s odbornými partnery (i v zahraničí) 	
--	--

Zdroj dat: informace poskytnuté Archeologickým centrem v Olomouci, podzim 2021

Vědecká knihovna v Olomouci

Vědecká knihovna v Olomouci (dále „VKOL“) je krajskou knihovnou Olomouckého kraje a podle počtu uchovávaných dokumentů třetí největší knihovnou v Česku. Disponuje právem povinného výtisku a v současné době zpřístupňuje kompletní knižní a časopiseckou produkci z území celé republiky.

VKOL je veřejnou univerzální vědeckou knihovnou, která zaručuje rovný přístup k veřejným knihovnickým a informačním službám nejen odborné a univerzitní obci, ale i široké veřejnosti. Součástí služeb je i zajištění přístupu k elektronickým informačním zdrojům, VKOL provádí digitalizaci kulturního dědictví, čímž ho nejen uchovává v digitální podobě pro další generace, ale zároveň jej také zpřístupňuje široké veřejnosti vzdáleně, bezbariérově a časově nezávisle na její otevírací době. Součástí fondu knihovny jsou i cizojazyčné knihy a periodika v německé a anglo-americké knihovně, stejně jako rozsáhlá sbírka norem, patentů, zvukových CD a dalších multimédií. Samostatnou skupinu tvoří historické fondy s unikátními rukopisy, prvotisky, starými tisky a mapami.

Pro veřejnost jsou pořádány pravidelné výstavy, přednášky, promítání, autorská čtení a další akce. Vědecká knihovna v Olomouci plní funkci krajské knihovny v Olomouckém kraji, je tak metodickým centrem pro oblast knihovnických a informačních služeb a také garantem celoživotního vzdělávání knihovníků v kraji.

Tabulka 2 SWOT analýza Vědecké knihovny Olomouc

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Umístění v centru města, výborná dostupnost hromadnou dopravou • V krátkodobém horizontu dostačující kapacita pro uložení fondu • Kvalifikovaný personál • Univerzitní a kulturní město Olomouc nabízí vhodnou cílovou skupinu • Dostupnost služeb šest dní v týdnu • Spojení VKOL s festivalem Olmützer Kulturtag • Univerzální a komplexní fondy • Jedinečné historické fondy pokrývající historii všech vědních oborů • Právo povinného výtisku monografií a periodik • Aktivní spolupráce na národní úrovni, zejména s Národní knihovnou ČR, s Moravskou zemskou knihovnou v Brně a krajskými knihovnami • Aktivní spolupráce s dalšími regionálními partnery, např. pracoviště UPOL, Muzeum umění Olomouc, neziskový sektor a další • Moderní restaurátorské pracoviště umožňující provádět komplexní restaurátorské práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné prostory pro knihovní služby • Zastaralá dispozice neodpovídající nárokům na moderní knihovnu • Roztříštění činností a provozu mezi pět budov • Absence bezbariérového přístupu • Chybějící prostory pro pořádání akcí pro veřejnost a výstav • Absence relaxačního prostoru s možností občerstvení • Nízké platové ohodnocení pracovníků VKOL • Chybějící pracovní pozice pro naplnění všech strategických cílů knihovny • Nízká prestiž knihovnické profese • Velmi nízký provozní rozpočet neumožňující obnovu a investice do technického vybavení a omezující odborné činnosti • Velmi nízký rozpočet na akvizici fondů

<ul style="list-style-type: none"> • Digitalizační pracoviště s velkou digitální knihovnou • Jako jedno z šesti pracovišť v ČR poskytuje mezinárodní meziknihovní služby • Obraz tradiční a důvěryhodné instituce • Množství unikátních a atraktivních dokumentů umožňujících propagaci instituce • Spolupráce s Goethe-Institutem a zavedené programy v oblasti propagace a výuky němčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedokončená retrokonverze fondů a nedostupnost přibližně čtvrtiny fondu v elektronickém katalogu • Nedostatečná spolupráce se školami • Rezervy v komunikaci s veřejností • Nízký podíl aktuální odborné zahraniční literatury ve fondu • Nízká úroveň spolupráce knihovny s dalšími paměťovými institucemi • Rezervy v komunikaci s veřejností a nízká propagace činnosti a aktivit knihovny
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření nabídky vzdělávacích a kulturních akcí pro veřejnost po dokončení rekonstrukce Červeného kostela • Systematické celoživotní vzdělávání zaměstnanců • Nástup nové knihovnické generace • Větší zapojení dobrovolníků do činností VKOL • Zapojení do systému a dotačních mechanismů výzkumu a vývoje • Zajištění dalších zdrojů financování činností VKOL, zejména z oblasti projektů a grantů • Vyšší zapojení dárců, mecenášů a sponzorů • Rozšíření nabídky vzdělávacích a kulturních akcí pro veřejnost po dokončení rekonstrukce Červeného kostela • Přechod na moderní, uživatelsky přívětivější knihovní systém • Nárůst atraktivity celoživotního vzdělávání • Zapojení do projektů pro rozvoj mediální, informační a čtenářské gramotnosti široké veřejnosti • Zajištění systému neformálního vzdělávání pro veřejnost • Hlubší spolupráce se školami všech typů • Prohloubení spolupráce s relevantními partnery v oblasti výzkumu a vzdělávání • Aktivní vyhledávání a přejímání příkladů dobré praxe ze srovnatelných institucí • Efektivnější zpřístupnění digitalizovaných fondů a využívání možnosti elektronické komunikace • Propagace a spolupráce na v rámci větších územních celků (mikroregiony a další) • Spolupráce s jinými subjekty a médii (rádio, TV, stream, sociální platformy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Snižování atraktivity instituce v důsledku nevyhovující prostorové dispozice • Ztráta a obtížné získávání kvalifikovaných pracovníků v důsledku nízkého platového ohodnocení • Ztráta motivace u zaměstnanců • Rostoucí disproporce mezi rozpočtem a skutečnými provozními náklady • Snižování atraktivity instituce v důsledku nemožnosti investovat do akvizice fondů • Pokračující úbytek čtenářů • Pokles zájmu uživatelů o klasické tištěné dokumenty a nemožnost nabídnout alternativu • Nezájem školských zařízení o vzdělávací programy nabízené VKOL • Konkurence ostatních knihoven a jimi poskytovaných služeb v Olomouci • Programová konkurence dalších kulturních institucí • Nedostatečná informovanost o nabízených službách VKOL

Zdroj dat: informace poskytnuté Vědeckou knihovnou v Olomouci, podzim 2021

Muzeum a galerie v Prostějově

Muzeum a galerie v Prostějově (dále „MGP“), příspěvková organizace, plní funkci muzejní instituce, získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje, odborně zpracovává a zpřístupňuje veřejné sbírky muzejní povahy. Dále seznamuje širokou veřejnost s vědeckými poznatky z oborů astronomie a kosmonautiky a příbuzných přírodních a technických věd. Muzeum provádí vlastní odbornou činnost v těchto oborech a její výsledky publikuje.

Základními veřejně přístupnými expozičními objekty a areály jsou: Muzeum v Prostějově (hlavní budova), Galerie Špalíček, Hvězdárna Prostějov, Červený domek Petra Bezruče v Kostelci na Hané.

Tabulka 3 SWOT analýza Muzea a galerie v Prostějově

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Lokace Muzea a galerie v Prostějově – centrum města Bezkonkurenčnost podobné kulturní instituce v lokalitě Potenciál sbírkových fondů Potenciál Hvězdárny Židovská tematika 	<ul style="list-style-type: none"> Hlavní budova v majetku města Nedostatečná kapacita depozitářů Nevhodné uložení sbírkových předmětů v prostorách I.NP v hlavní budově Absence bezbariérového přístupu k výstavám a expozicím v hlavní budově a rovněž na Hvězdárně Nevyužitý potenciál Červeného domku Petra Bezruče Manažersky nezdatný personál Odborně vzdělaný personál Nedostatek odborných / technických pozic (astronom, botanik, edukátor, historik, knihovník, IT – specialista, digitalizátor, fotograf / pracovník provozu, uklízečka) Evidence týkající se sbírkových předmětů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Čerpání dotací z MK ČR Investiční záměry zřizovatele Muzea a galerie v Prostějově Možnost čerpání dotačních zdrojů a získávání externích finančních zdrojů Rozšíření komerčních pronájmů Zlepšení financování propagace a využívání nových způsobů komunikace s návštěvníky 	<ul style="list-style-type: none"> Technický stav budov Pro MGP nežádoucí rekonstrukce bezprostředního okolí budov (hlavní budova, depo Lidická) V důsledku pandemie Covid-19 – snižující se zájem o kulturu obecně Přírodní katastrofy (zničení kamerového systému a počítačové sítě v důsledku zásahu blesku – 2020)

Zdroj dat: informace poskytnuté Muzeem a galerií v Prostějově, podzim 2021

Muzeum Komenského v Přerově

Muzeum Komenského v Přerově (dále „MKP“), příspěvková organizace, shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména však na území okresu Přerov. V oblasti dějin školství a pedagogiky, kmenologie, ornitologie a prezentace umění se zaměřením na umělecké kovářství zastává odbornou funkci na celostátní i mezinárodní úrovni. MKP má dvě pobočky: hrad Helfštýn (ve správě od roku 1960) významnou kulturní památku, pořadatele kulturních akcí a světové centrum uměleckého kovářství a ORNIS (Ornitologickou stanici MKP), specializované přírodovědné muzejní pracoviště zaměřené na ornitologii (studium ptactva).

Tabulka 4 SWOT analýza Muzea Komenského v Přerově

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Atraktivní lokace, historické budovy, genius loci Dobré vybavení pracovišť Nadšení a loajalita pracovníků Fungující síť dobrovolníků a podporovatelů Vysoká míra soběstačnosti (vstupné, prodej, granty, sponzoři) Dlouhodobá stabilita organizace Pořádání velkých kulturních akcí Unikátní sbírky Nabídka osvětových akcí a edukačních programů Systematická sbírková akviziční činnost Osvědčená spolupráce se silnými partnery Odborná a technická samostatnost Historie a tradice instituce Pozitivní obraz u veřejnosti a médií Unikátní postavení v regionu (zvláště Helfštýn) Nadregionální, částečně i mezinárodní dopad 	<ul style="list-style-type: none"> Stále nevyhovující některé depozitáře Závislost na pronajímatelích prostor, zejména městem Přerov Zastaralý výstavní mobiliář Nedostatečné prostory a zázemí pro akce Chybí bezbariérový přístup pro návštěvníky Limitované pracovní úvazky Nízké platy a špatná finanční motivace zaměstnanců Přetíženost vedoucích – kumulace pracovních náplní Vysoké nutné provozní náklady Stagnující expozice (s výjimkou výhledu nové expozice na ORNIS) Chybí evaluace/zpětná vazba v některých oblastech (výstavy, personální rozvoj) Nejednotná počítačová evidence sbírek
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Šance na využití budov po rozsáhlých rekonstrukcích (palác Helfštýn, ORNIS) Rozvíjení spolupráce s dobrovolníky Personální rozvoj (vzdělávání pracovníků i snaha o doplnění chybějících úvazků) Zefektivnění průvodcovského systému Budování nových expozic Zlepšení komfortu pro návštěvníky Vytvoření zázemí pro edukační činnost a akce pro rodiny s dětmi Možný potenciál využití velkých ploch pod širým nebem při pořádání akcí Rozvíjení výzkumné činnosti a její výstupy v odborných publikacích Pořádání odborných seminářů a konferencí 	<ul style="list-style-type: none"> Riziko některých pozemkových či sousedských sporů Problémy s obsazováním některých pozic (odborných uvolněných nebo sezónních) Dlouhodobá nemocnost pracovníků Rizika spojená s šířením pandemie Covid-19 a jejích ekonomických dopadů (pokles návštěvnosti a tržeb, růst cen) Omezování provozního příspěvku a investičních prostředků ze strany zřizovatele Velká míra závislosti na veřejných zdrojích Další nárůst konkurence v oblasti volnočasových aktivit

<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení nabídky prodeje suvenýrů a vlastních publikací • Zlepšení financování propagace a využívání nových způsobů komunikace s návštěvníky 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokles zájmu veřejnosti/ nepředvídatelné výkyvy návštěvnosti • Riziko ztráty kontinuity při odkládání a přesouvání termínů tradičních akcí • Další zvyšování administrativní zátěže ze strany zřizovatele i státu • Rizika spojená s nejasným výkladem a častými změnami legislativy • Možnost změn priorit při výměně politické reprezentace zřizovatele
---	---

Zdroj dat: informace poskytnuté Muzeem Komenského v Přerově, podzim 2021

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Vlastivědné muzeum Jesenicka (dále „VMJ“), příspěvková organizace, se zaměřuje na ochranu a rozšiřování sbírek muzejní povahy. V souvislosti se sbírkami a s prostředím, ze kterého sbírky pocházejí, realizuje výzkumnou činnost v přírodovědných i humanitních oborech, a to při přibližném zachování geografického rámce bývalého okresu Jeseník. Plní také funkci vzdělávací, realizuje inovační aktivity i tradiční přednášky, exkurze, workshopy apod. Na kulturním poli připravuje akce pro veřejnost, např. muzejní noc, vánoční jarmark, kulturní, vzdělávací a badatelskou T-expedici, menší koncerty, výjimečně divadla pro děti apod. Veřejnosti zpřístupňuje VMJ dvě významné památky v Jeseníku – Vodní tvrz a Rodný dům Vincenze Priessnitze. V těchto objektech organizace provozuje expozice a připravuje výstavy.

Tabulka 5 SWOT analýza Vlastivědného muzea Jesenicka

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vodní tvrz – jedinečná památka v Jeseníku, nejstarší budova ve městě, genius loci • Využití otevřených prostor ve spravovaných objektech a okolí (nádvoří, příkop, Zámecké náměstí) pro akce (hasičské ukázky, science show, divadlo pro děti...) • Moderní multimediální expozice (Spirála času Země a Čarodějnické procesy na Jesenicku) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná úroveň některých prostor • Depozitáře nejsou ideální • Chybějící projekt celkové rekonstrukce Vodní tvrže • Chybějící restaurátorské, preparační a konzervátorské pracoviště
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Navázání spolupráce s odsunutými německy mluvícími obyvateli, rodící se spolupráce mezi VMJ a muzeem v bavorském Ottobaugenu • Účast na nových komunitních projektech v Jeseníku 	<ul style="list-style-type: none"> • Statika Vodní tvrže – náročnost postupu prošetření statiky Vodní tvrže ztěžuje rychlé vyřešení statické otázky, statika se tak stává problémem při zvažování investorů, zda do budovy investovat • Další uzavírky provozu v důsledku pandemie Covid-19 by výrazně zasáhly příjmy VMJ • Soudní spor mezi Arcibiskupstvím Olomouckým a Lesy ČR týkající se vlastnictví objektu Vodní tvrže negativně ovlivňuje činnost VMJ a ochotu investorů investovat do rozvoje památky

Zdroj dat: informace poskytnuté Vlastivědným muzeem Jesenicka, podzim 2021

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Vlastivědné muzeum v Olomouci (dále „VMO“), příspěvková organizace, má 2 ústavy (historický a přírodovědný). Muzeum má více jak 2 miliony sbírkových položek, které jsou uloženy v několika objektech. Dále se muzeum zabývá kulturně-osvětovou činností, pořádá velké množství výstav a kulturních akcí, edukačních programů a dalších aktivit spojených s péčí o sbírky. Muzeum rovněž zajišťuje provoz Zámku a parku v Čechách pod Kosířem (dále „ČPK“) a Arboreta v Bílé Lhotě (dále „ABL“). Muzeum patří mezi 10 nejnavštěvovanějších v ČR.

Tabulka 6 SWOT analýza Vlastivědného muzea v Olomouci

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Opravená budova muzea i zámku • Výborná lokalita muzea • Kvalitní tým pracovníků • Osobnosti Olomouckého kraje – expozice zajímavá pro školy • Nová expozice zemědělství v ABL • Vysoká návštěvnost na všech expozicích • Dlouhodobě budované vztahy s návštěvníky • Velký rozsah sbírek – fondů • Kvalitní vydavatelská činnost • Digitalizace sbírek muzea ve vysokém stádiu realizace, s tím spojené restaurování sbírek • Partnerství s ostatními kulturními institucemi • Ceny a ocenění v minulosti získané VMO • Veřejná prestiž • Tradice VMO • Vysoká úroveň marketingové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedokončená rekonstrukce zámku v ČPK • Špatné uložení částí sbírek v depozitářích • Staré budovy – vysoké náklady na opravy • Nedostatek odborných pracovníků (u některých fondů) • Již okoukané stálé expozice (historie a přírody) • Nové technologie – stálý růst cen náhradních dílů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Dotační tituly – hlavně na digitalizaci • Digitalizace pro školy – využití stávajícího realizovaného projektu Virtuálního muzea • Zemědělské muzeum – nově realizované v ABL • Školy – edukace (nová expozice přírody) • Digitalizace sbírek – další rozvoj stávajícího realizovaného projektu • Lapidárium – posílení propagace 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoké náklady na opravy • Vysoké náklady na nové atraktivní projekty • Nedostatek financí – státních dotací apod. • Nákladné údržby parků, a hlavně rybníků v ABL a ČPK • Obecné ekonomické trendy – ovlivňující tržby, personalistiku a nákladovost • Zastaralost expozic (po 10 letech) • Ztráta návštěvníka – z různých příčin • Další epidemie

Zdroj dat: informace poskytnuté Vlastivědným muzeem v Olomouci, podzim 2021

Vlastivědné muzeum v Šumperku

Vlastivědné muzeum v Šumperku (dále „VMŠ“), příspěvková organizace, shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie zejména z území severozápadní Moravy a Jeseníků, trvale je uchovává, eviduje, odborně zpracovává a spravuje. Sbírkové předměty prezentuje prostřednictvím krátkodobých výstav a stálých expozic, přednáškové a publikační činnosti a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami pro nejširší veřejnost, vydává a šíří vlastní periodické a neperiodické publikace, pořádá konference, sympozia a odborné semináře, poskytuje odborně metodickou pomoc, zpracovává rešerše, odborné posudky a expertizy, poskytuje standardizované veřejné služby.

Tabulka 7 SWOT analýza Vlastivědného muzea v Šumperku

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Zrekonstruované prostory některých zařízení VMŠ • Existence venkovních prostor pro konání větších akcí – Pavlínin dvůr v Šumperku, zámek Úsov • Profesionální tým pracovníků s několika vynikajícími zaměstnanci • Velký počet vlastních výstav umožňuje i jejich zápůjčky dalším subjektům – finanční výnosy • Vybudování stálé klientely všech zařízení VMŠ; zejména velký zájem rodin s dětmi a MŠ, ZŠ o výstavy v Muzejíčku i další akce a programy pro děti • Nové nebo modernizované expozice • Prezentace muzejních sbírek formou kvalitních vlastních výstav • Bohatý a různorodý sbírkový fond, průběžně rozšiřovaný a doplňovaný • Edukační a publikační činnost (sborník Severní Morava, Knihovnička Severní Moravy) • Využívání nových technologií při digitalizaci i prezentaci sbírkového fondu a práce p. o. • Velmi dobrá péče o sbírkový fond, každoroční restaurování sbírkových předmětů • Silná tradice • Provozování významných a turisticky atraktivních kulturních památek, zejména Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek depozitářů a úložných či skladových prostor • Špatný stavební stav objektů zámek Úsov, Boskovický palác a Památník Adolfa Kašpara v Lošticích (dále „PAK Loštice“) • Zastaralý a nedostatečný automobilový park – mobilita mezi pěti zařízeními umístěnými po celém okrese Šumperk je naprostou nutností • Přetrvávající konzervatismus a s tím spojená malá výkonnost některých zaměstnanců; práce „do šuplíku“ bez dalších výstupů; malá ochota tvořit výstavy a muzejní programy; neloajálnost k organizaci • Chybějící edukátor s pedagogickým vzděláním – kvůli platovým podmínkám se pedagogičtí pracovníci v kultuře těžko hledají • Dlouhodobé nevyužití některých zaměstnanců, kteří kvůli uzavření muzeí zůstali doma v režimu překážek na straně zaměstnavatele – na detašovaných zařízeních se pro ně nepodařilo na velkou část doby karantény najít uplatnění; dlouhodobě je toto řešení neudržitelné • Velká finanční náročnost restaurátorských prací • Zastaralá historická expozice v Muzeu Zábřeh a nepříliš atraktivní expozice A. Kašpara v PAK Loštice • Nedostatečná spolupráce se školami zřizovanými Olomouckým krajem, existuje více programů pro menší děti, méně projektů pro střední školy, navíc návštěva muzeí není součástí výuky • Stále přetrvávající velké množství sbírkových předmětů, které vyžadují restaurátorský nebo konzervátorský zásah

	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná propagace a marketing
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Jednání Olomouckého kraje o získání zbylé části budovy tzv. robotárny do vlastnictví Olomouckého kraje a do správy VMŠ – došlo by k vyřešení nedostatečné kapacity depozitářů • Růst platů zaměstnanců ve veřejném sektoru, zrušení superhrubé mzdy – zlepšení finanční situace zaměstnanců, lepší výkony v práci, větší spokojenost zaměstnanců, navíc lepší finanční situace může kladně ovlivnit i návštěvnost muzeí • Možnost čerpání externích finančních zdrojů (MK ČR, obce, Olomoucký kraj) plus některé speciální kompenzační programy v souvislosti s pandemií Covid-19 • Možnost financování investičních akcí zřizovatelem • Zvyšující se zájem veřejnosti o výstavy, expozice a zejména o kulturní akce • Zvyšující se zájem rodin s dětmi o dětské výstavy a akce pro děti • Zvýšený zájem zejména tuzemských návštěvníků o turistiku 	<ul style="list-style-type: none"> • Neustálé navyšování administrativní zátěže ze strany státu • Kulturní pracovníci patří k těm nejméně ohodnoceným profesím, stále trvá rozpor mezi nejnižšími tarify v tabulce a zaručenou mzdou • Navyšování platů učitelů povede k rozvírání nůžek mezi platy v kultuře a ve školství, může dojít k odlivu zejména lektorů a edukátorů do školství • Snižování příspěvku na provoz – hrozba situace, kdy lze z příspěvku uhradit pouze nutné náklady a nezbývají finanční prostředky na hlavní činnost organizace • Hospodářská krize v souvislosti s dopady pandemie Covid-19, hrozba snížení příspěvku na provoz a s tím související ohrožení možnosti návratu k provozu muzeí ve stejném rozsahu jako před pandemií, hrozba omezení možnosti vytvářet atraktivní instalace výstav, popř. realizovat akce pro veřejnost • Konkurence různých komerčních aktivit – po otevření obchodních center bude snaha přilákat občany i pomocí velkých komerčních výstavních projektů, heren pro děti atd. – ztráta zájmu veřejnosti o muzea a galerie v důsledku této konkurence • Snížení návštěvnosti z důvodu nižších příjmů obyvatel, návštěvy muzeí a kulturních akcí budou luxusní nadstavbou • Špatná legislativa, nejednoznačnost ve výkladu zákonů (nákupy sbírek, evidence smluv, autorský zákon, památkový zákon apod.) • Hrozba komercializace kulturních organizací pod tlakem na výkonnostní ukazatele (tržby, návštěvnost) • Pandemie Covid-19 a její důsledky na celý sektor kultury – uzavření muzeí vede ke snížení příjmů, k nemožnosti kontaktu s veřejností, k frustraci zaměstnanců

Zdroj dat: informace poskytnuté Vlastivědným muzeem v Šumperku, podzim 2021

2.2. Tematické shrnutí SWOT analýz zřizovaných institucí

SWOT analýzy vycházejí z pokladů, které pro analýzu dodali zástupci jednotlivých zřizovaných institucí, proto jsou některé obsáhlejší než jiné. Tato podkapitola shrnuje nejčastěji opakovaná témata napříč institucemi.

Mezi obecnou sdílenou hrozbou všech institucí patří dopady pandemie Covid-19 v případě, že by pokračovala.

Lokalita, prostory

Silnými stránkami je u většiny zřizovaných institucí jejich lokalita a genius loci. Mezi slabé stránky všech institucí patří nedostatečné či nevhodné depozitáře na uložení sbírek a fondů, některé objekty ve špatném technickém stavu a chybějící bezbariérovost objektů.

Lidské zdroje

Pět institucí považuje svůj tým pracovníků za silnou stránku, pouze MGP svůj tým považuje za stránku slabou z důvodu nedostatečného vzdělání a specializace pracovníků. Nejčastěji se opakujícím problémem institucí je malé finanční ohodnocení pracovníků a také nedostatek odborných pracovníků.

Financování

ACO, MKP a VMŠ považují za své silné stránky vysoké výnosy svých provozů, ať už z hlavní či doplňkové činnosti. Slabou stránkou VKOL je malý finanční rozpočet na opravy a akvizice fondů, pro MKP jsou slabou stránkou vysoké provozní náklady, pro VMŠ nákladné restaurační práce. VMO v nutnosti vysokých nákladů na opravy a údržbu spravovaných objektů vidí potenciální hrozbu.

Nejčastější hrozbou v oblasti financování je pro většinu institucí snižování provozního příspěvku od zřizovatele. Některé organizace pak pokládají za hrozbu i pandemii Covid-19, která negativně ovlivnila jejich návštěvnost, a tedy i zisky z prodeje vstupného a dalších služeb.

Program, práce s publikem

Všechny instituce vidí některou část své nabídky jako svou silnou stránku, VKOL, VMO a VMŠ za silnou stránku považují i vztahy s návštěvníky. Slabými stránkami některých institucí jsou pak okoukané či zastaralé expozice, VKOL by rádo zlepšilo komunikaci s veřejností. Příležitosti se u většiny institucí soustředí na plánované projekty, mezi ty patří nové nabídky programu, technologické inovace a zlepšování komfortu pro návštěvníky. Opakovanou hrozbou je vliv pandemie Covid-19 na návštěvnost, ať už z důvodu uzavření expozic, strachu návštěvníků z nákazy nebo jejich zhoršenými ekonomickými poměry. Pro některé instituce jsou hrozbou i konkurenční organizace nabízející podobný program, kdy může dojít ke tříštění publika.

Odborná činnost, digitalizace, spolupráce

V oblasti odborné činnosti, digitalizace a spolupráce je díky svému vědeckovýzkumnému zaměření silně zastoupeno ACO, za své silné stránky považuje vysoce kvalitní výzkum a spolupráci se zahraničními odborníky, slabou stránkou, která se přepisuje i do hrozeb, je vysoká administrativní zátěž. VKOL je vědeckou knihovnou, má proto v této kategorii také mnoho silných stránek, mezi které patří komplexní fondy, právo povinného výtisku monografií a spolupráce s partnery na krajské, státní i mezinárodní úrovni. VMO, VMŠ a MKP považují za svou silnou stránku svůj sbírkový fond a odborné a technické znalosti. Muzea vidí své slabé stránky

v nekompletních evidencích, MKP chybí zpětná vazba a VMJ a VMŠ nemají dostatečné kapacity pro restaurátorské práce. Příležitostmi je pro většinu institucí rozšíření výzkumné činnosti, digitalizace a spolupráce s relevantními partnery.

Propagace, značka

V oblasti propagace, značky a vlivu na cestovní ruch většina institucí vnímá především silné stránky. Instituce považují za silnou stránku svou tradici a dobrou image u návštěvníků i medií. VMŠ, VMO a MKP provozují turisticky významné objekty, díky kterým mají přesah do cestovního ruchu. Propagace je naopak slabou stránku VMŠ, rezervy v komunikaci má i VKOL. VKOL, VMO i MKP vidí příležitost v posílení marketingu.

2.3. Koncepční dokumenty pro rozvoj institucí

Všechny příspěvkové organizace zřizované Olomouckým krajem mají pro období 2021–2023 své rozvojové plány, z nichž vychází jejich plány činnosti pro jednotlivé roky. Plnění plánů činností je vyhodnocováno v rámci výročních zpráv organizací.

Tabulka 8 Koncepční dokumenty pro rozvoj zřizovaných institucí Olomouckého kraje

	Má instituce koncepční dokument pro rozvoj?
ACO	Plán rozvoje ACO 2021–2023
VKOL	Strategie rozvoje Vědecké knihovny v Olomouci 2021–2023
MGP	Plán činnosti MGP pro rok 2022
MKP	Plán rozvoje aktualizovaný jednou za tři roky
VMJ	Plán rozvoje Vlastivědného muzea Jesenicka 2021 až 2023
VMO	Koncepce Vlastivědného muzea v Olomouci 2021–2024
VMŠ	Plán rozvoje VMŠ 2021–2023

Zdroj dat: podklady dodané jednotlivými příspěvkovými organizacemi, podzim 2021

2.4. Krize jako šance – trendy vnímané zřizovanými institucemi

V dotazníku zasílaném všem zřizovaným institucím měli zástupci institucí možnost vyjádřit se k dopadům pandemické krize Covid-19 (pozitivním i negativním) na jejich organizaci a uvést návrhy řešení těchto dopadů do budoucna. Otázka tak sleduje nově vznikající trendy v zprostředkovávání nabídky zřizovaných institucí návštěvníkovi. Odpovědi všech institucí jsou stručně shrnuty v tabulce.

Tabulka 9 Dopady krize Covid-19 na zřizované organizace Olomouckého kraje

	Vnímání krize Covid-19 jako šance pro rozvoj	Negativní dopady krize Covid-19
ACO		<ul style="list-style-type: none"> Propad plánovaných příjmů organizace Omezení plánovaných akcí – některé se vůbec nerozběhnou, na jiných budou práce omezeny z důvodu nemoci/karantén/izolací
VKOL	<ul style="list-style-type: none"> Krize poukázala na nutnost modernizace knihoven. Vedle zavádění nových technologií do služeb pro uživatele knihovny je třeba věnovat větší pozornost digitalizaci kulturního obsahu, která zpřístupňuje kulturní dědictví, chrání kulturní diverzitu, zefektivňuje procesy a umožňuje sdílet data. Ukázalo se, jak důležité je, aby knihovníci uměli dobře zacházet s technikou a měli k ní přístup – vzdělávacích akce věnující se online nástrojům 	
MGP		
MKP	<ul style="list-style-type: none"> Posun v seznámení se a ovládání nových virtuálních způsobů komunikace (on-line konference, 	<ul style="list-style-type: none"> Ztráta kontaktu s návštěvníky Omezení vstupu návštěvníků znamenalo propad tržeb, zejména

	<p>prezentace audiovizuálních děl na internetu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nutnost zlepšení komunikace na sociálních sítích (FB, IG, YTB) • Potřeba databází vizuálního obsahu poukázala na dřívější zanedbání předchozí digitalizace sbírek 	<p>na méně frekventovaných pobočkách (zámek Přerov, ORNIS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tradiční formáty komunikace s návštěvníky (muzejní edukační programy, dílničky, přednášky, komentované programy, doprovodné kulturní programy) nebyly možné – ztráta lidského kontaktu, riziko poklesu zájmu do budoucna
VMJ	<ul style="list-style-type: none"> • Muzejníci se museli naučit s novým softwarem (ZOOM, MEET, CLASROOM...) • Zaměření na propagaci na internetu • VMJ vytvořilo podcasty a online vlastivědnou sérii zaměstnanců muzea týkající se drobných příspěvků a zajímavostí zveřejňovaných na webu a sociálních sítích 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzavřená muzea, nižší návštěvnost, omezení, nutnost sledování vládních opatření, průběžné reagování na jejich změny apod.
VMO	<ul style="list-style-type: none"> • Významnější práce s digitální technikou a prezentace formou nových médií 	
VMŠ	<ul style="list-style-type: none"> • V roce 2020 byl zřejmý „hlad“ po kultuře a akcích, proto byla návštěvnost velmi dobrá 	<ul style="list-style-type: none"> • V roce 2021 kvůli opatřením, zejména nutnosti testů nebo očkování, je návštěvnost především akcí a skupinových prohlídek o poznání nižší

Zdroj dat: podklady dodané jednotlivými příspěvkovými organizacemi, podzim 2021

Většina organizací pozitivně hodnotí především nutnost tvorby alternativních způsobů pro prezentaci kulturního programu a s tím se pojící zlepšení technologických dovedností personálu. Zároveň většina institucí zlepšila svou komunikaci přes sociální sítě a online kanály. Negativním dopadem pak byl pokles návštěvnosti, a tudíž i snížené příjmy institucí, zároveň i ztráta kontaktu s návštěvníky, která by návštěvnost mohla ohrozit i do budoucna.

2.5. Vědeckovýzkumná činnost organizací

ACO je jedinou vědeckovýzkumnou institucí zřizovanou Olomouckým krajem. Funkce muzeí a VKOL jsou ve věci vědeckovýzkumné činnosti upraveny zřizovací listinou a příslušnou legislativou.

Tabulka představuje stručný přehled jejich zapojení do výzkumné činnosti.

Tabulka 10 Zapojení zřizovaných institucí Olomouckého kraje do vědeckovýzkumných aktivit

	Postavení vědecko-výzkumné organizace?	Oborová ocenění organizace v posledních 5 letech	Účast na vědecko-výzkumných projektech v posledních 5 letech
ACO	Ano		<ul style="list-style-type: none"> 8 výzkumných projektů
VKOL	Ne, výzkumná činnost v oblasti knižní kultury přesto probíhá	<ul style="list-style-type: none"> Cena Olomouckého kraje pro instituci, 4x ocenění pro zaměstnance VKOL 	<ul style="list-style-type: none"> 7 katalogů a odborných monografií Spolupráce s UPOL
MGP	Ano	<ul style="list-style-type: none"> Cena Olomouckého kraje (2016) 	<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobé výzkumy lokální geologický výzkum Prostějovska (RNDr. V. Jašková) výzkum k historii Židů na Prostějovsku (PhDr. M. Dokoupilová) historický průzkum k dějinám vybraných obcí na Prostějovsku (Mgr. V. Horák)
MKP	Ne – výzkum přesto probíhá, interně i zapojením pracovníků do externích projektů	<ul style="list-style-type: none"> 2 ocenění za Záchranu a zpřístupnění paláce Hradu Helfštýna – Stavba roku Olomouckého kraje 2020, Počin roku Gloria Musealis 2020 	<ul style="list-style-type: none"> 53 interních projektů 13 externích projektů
VMJ	Ne	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšená publikační činnost T-expedice – badatelská činnost pracovníků VMJ a nadaných žáků
VMO	Ano	<ul style="list-style-type: none"> Cena Olomouckého kraje v oblasti kultury Památka roku 2019 – Zámek Čechy pod Kosířem 	<ul style="list-style-type: none"> 15 výzkumných projektů
VMŠ	Ano	<ul style="list-style-type: none"> Expozice domácí fauny a flory oceněna Cenou Olomouckého kraje 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoleté interní projekty Externí projekty ve spolupráci s jinými institucemi – výstupy jsou většinou výstavy, monografie

Zdroj dat: podklady dodané jednotlivými příspěvkovými organizacemi, podzim 2021

2.6. Role v komunitě

Zástupci zřizovaných organizací byli požádáni o ohodnocení lokálního terénu, ve kterém působí – je zde živá komunita, která má zájem o spolupráci s organizací? Odpovědi na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce spolu s popisem, jak organizace spolupracují s občanskou společností a s místní samosprávou. Archeologické centrum je z tabulky vynecháno, protože jeho primární funkcí není práce s komunitami a tvorba programu pro návštěvníky.

Tabulka 11 Role zřizovaných organizací Olomouckého kraje v komunitě

	Jakou komunitní roli hraje organizace v místě svého působení? Jak spolupracuje s občanskou společností a místní samosprávou?
VKOL	<ul style="list-style-type: none"> • Vědecká knihovna má potenciál podněcovat, kultivovat a poskytovat prostor pro diskusi, která je základem kvalitní demokratické společnosti • Potenciál naplňovat funkci přirozeného komunitního centra v Olomouci a v dalších regionálních knihovnách tuto funkci podporovat • Rozvoj informační společnosti vyžaduje aktivní zapojení knihoven. VKOL se soustředí na klíčové oblasti: věda a výzkum, digitalizace a vzdělávání • VKOL má potenciál stát se centrem poznání pro 21. století se zaměřením na cílové skupiny, mezi které patří převážně studenti, pedagogové, vědci a odborná veřejnost • VKOL je centrem, které popularizuje vědu ve společnosti, vzdělává uživatele služeb knihovny všech věkových kategorií a nabízí plně digitální i klasické služby • Je prioritou navázat užší spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci a s dalšími knihovnami • VKOL se více zaměří na komunikaci se školami všech stupňů, pro které bude vytvářet výukové materiály se zaměřením na rozvoj mediální, čtenářské a informační gramotnosti • VKOL bude prohlubovat spolupráci s dalšími příspěvkovými organizacemi Olomouckého kraje
MGP	<ul style="list-style-type: none"> • Živá komunita spolupracovala se zájmem s MGP do 2010, kdy přestal (z finančních důvodů) vycházet Zpravodaj Muzea Prostějovska v Prostějově • V posledních dvou měsících muzeum zaznamenává novou vlnu zájmu o spolupráci a možnost prezentace v muzejních prostorách ze strany veřejnosti i subjektů • S místní samosprávou muzeum znovu navazuje kontakty po změně ředitelky (od 1. 7. 2021)
MKP	<ul style="list-style-type: none"> • MKP udržuje soustavně vztahy se školami na Přerovsku (od MŠ po VŠ), zejména nabídkou edukačních programů • Probíhá spolupráce se spolky, pamětníky, sběrateli, neziskovými organizacemi, církvemi i podnikatelskými subjekty, obvykle při tematických výstavách (výběrově např. Klub přátel výtvarného umění, Československá obec legionářská, Folkorní soubor Haná Přerov, Svaz letců, Český zahrádkářský svaz, Nadace Okřídlené kolo, Českobratrská církev evangelická ad.) • MKP udržuje adresář „přátel muzea“, kteří pravidelně navštěvují vernisáže a další kulturní akce • Spolupráce s městem Přerov je bohatá a mnohaúrovňová od představitelů samosprávy až po jednotlivé odbory magistrátu • Formou konzultací, zápůjček na výstavy či přednáškovou činností MKP spolupracuje i s mnoha obcemi na území okresu Přerov (výběrově, Lipník nad Bečvou, Tovačov, Dřevohostice, Tučín, Sušice, Veselíčko, Prosenice ad.)

	<ul style="list-style-type: none"> Nelze opomenout častou spolupráci s paměťovými institucemi, regionálními archivy, knihovnami či památkovým ústavem, nebo kulturními organizacemi jako Kulturní a informační služby města Přerova či Středisko volného času Lipník nad Bečvou
VMJ	<ul style="list-style-type: none"> Jesenická komunita i občanská společnost se probouzí, před pěti lety byla spíše málo aktivní, nyní je na dobré cestě, místní spolky i dobrovolníci rozjíždí nové a nové akce (English Cafe, swingové tanečírny, Sudeticus, Jesnění, Im Zentrum, T-expedice a mnoho dalšího) Muzeum je centrem mnoha z těchto aktivit a záměrně aktivně buduje nové funkční vazby v regionu, často je rovněž muzeum pro spolupráce oslovováno Potenciálním problémem je, že do většiny aktivit se zapojují titíž lidé a že některým skupinám kultura a společenský život unikají zcela. V tomto smyslu se muzeum snaží otevřít i lidem nikoliv v centru společnosti, ale spíše na jejím okraji, není to lehké, nicméně se to zatím daří např. spolupráce s Eurotopií, tj. s pěstouny a jim svěřenými dětmi zahájená 2021
VMO	<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce je velmi aktivní, jak se školami, tak se spolky a se všemi skupinami hendikepovaných občanů S místní samosprávou, magistrátem, muzeum spolupracuje na bázi uzavřené smlouvy o spolupráci
VMŠ	<ul style="list-style-type: none"> Zájem o spolupráci s VMŠ určitě je, daří se spolupráce s městy a obcemi v regionu i dalšími subjekty působícími v oblasti kultury Se zřizovanými organizacemi města Šumperk muzeum spolupracuje na pořádání řady akcí, např. tradiční festival Město čte knihu a další Muzeum v Zábřehu pod patronací starosty pořádá soutěže pro žáky ZŠ a SŠ, odborní pracovníci muzea se zapojili jakožto garanti do realizace řady projektových, tematicky zaměřených dní pro školy (čarodějnické procesy, stará řemesla, apod) Ve spolupráci se Svazkem obcí mikroregionu Zábřežsko je pořádán každoročně metodický seminář Setkání kronikářů mikroregionu Muzeum spolupracuje dále např. s Klubem českých turistů, kdy pro jeho členy provádí komentované prohlídky výstav, přednášky či exkurze Kulturní inkubátor – realizace výstavních projektů prezentujících tvorbu regionálních umělců, každoroční krátkodobé výstavy i pro mladé, začínající nebo neprofesionální umělce Kontakty odborných pracovníků s veřejností zajímaví se o témata z regionální vlastivědy, pracovníci poskytují odbornou či metodickou pomoc badatelům, studentům i laické veřejnosti, muzeum rovněž umožňuje absolvování povinných praxí studentů S veřejností muzeum spolupracuje také při realizaci některých výstavních projektů, např. výstava hub, výzva vůči veřejnosti při přípravách výstav o kultuře odívání 20. století ad.

Zdroj dat: podklady dodané jednotlivými příspěvkovými organizacemi, podzim 2021

Svou roli v místní komunitě a současné spolupráce většina institucí hodnotí více než dobře. Specifickou roli v komunitě má VMJ, které je v Jeseníku vnímáno jako kulturně-komunitní centrum a je dějištěm mnoha nově vznikajících akcí. Potenciál pro tuto roli má i Vědecká knihovna v Olomouci a do určité míry ji plní už nyní. VMŠ v regionu funguje jako kulturní inkubátor, který nabízí výstavní prostor začínajícím regionálním umělcům. Většina institucí aktivně spolupracuje se školami, pro které tvoří specializovaný program. Spolupráce probíhá i se spolky ve městech, kterým některé instituce nabízí zázemí pro činnost (VKOL, MKP), další pro ně připravují program nebo se zapojují do pořádání akcí (VMŠ, MKP), VMO se dále věnuje cílové skupině hendikepovaných, VMJ zase aktivně spolupracuje s organizacemi pracujícími s dětmi ohroženými sociálním vyloučením. Spolupráce s městem je pro většinu organizací dobrá, s obcemi v regionu dále spolupracují VMŠ A MKP.

Současnou spolupráci a roli v komunitě hodnotí neutrálně pouze MGP, došlo však k personální obměně ve vedení instituce a muzeum zaznamenává novou vlnu zájmu.

2.7. Role pro cestovní ruch

Podkapitola se soustředí na vliv zřizovaných institucí na cestovní ruch (dále „CR“) v místě jejich působení. Instituce se při odpovídání mohl opřít o doplňující otázky, které se věnovaly atraktivitě institucí jako turistických cílů, jejich spolupráci s místními či regionálními podnikateli v oblasti cestovního ruchu, destinačními agenturami, místními akčními skupinami a dalšími aktéry v oblasti cestovního ruchu. Poslední uvedená otázka se ptala, co mělo v uplynulém období 5 let největší turistický úspěch a na jaký program lidé jezdili z daleka. Tyto odpovědi jsou shrnuty v tabulce 12.

Druhá část podkapitoly se věnuje teritoriálnímu dosahu organizací, tedy z jaké dálky k nim dojíždí návštěvníci. Odpovědi jsou shrnuty v tabulce 13.

Z tabulek je vynecháno Archeologické centrum Olomouc, protože jeho hlavním cílem není interakce s návštěvníky.

Tabulka 12 Vliv zřizovaných organizací Olomouckého kraje na cestovní ruch v místě svého působení

	Jakou roli hraje organizace pro cestovní ruch v místě svého působení?
VKOL	<ul style="list-style-type: none"> • Velký úspěch mají autorské výstavy VKOL vycházející z jejího bohatého fondu, např. výstava spojená s vydáním knihy Na Jeseníky! mapující vývoj turismu v oblasti – křest knihy byl spojen s úspěšným koncertem, kniha byla bestsellerem a je zcela vyprodána • Rekonstruované prostory Červeného kostela spolu s novou prosklenou přístavbou s foyer spojující kostel a budovu ředitelství budou atraktivní i pro turisty, kteří si v rámci prohlídky kostela budou moci prohlédnout také výstavu a v moderní designové kavárně si přečíst poslední čísla vybraných periodik, nabízených VKOL
MGP	<ul style="list-style-type: none"> • Cestovní ruch je v Prostějově na úrovni provinčního města. V uplynulém období 5 let měla výrazný úspěch právě probíhající výstava Fenomén Saudek (3. 6. – 5. 9. 2021/ Špalíček)
MKP	<ul style="list-style-type: none"> • MKP je v regionu silným hráčem v oblasti CR díky správě hradu Helfštýn – hrad je jeden z nejnavštěvovanějších turistických cílů Olomouckého kraje, po Bouzovu je druhým nejnavštěvovanějším památkovým objektem na území Olomouckého kraje • Největší turistické úspěchy jsou spojeny s hradem Helfštýnem – setkání uměleckých kovářů Hefaiston je největší podobnou akcí na světě, úspěchem je i dokončený projekt Záchrana a zpřístupnění paláce hradu Helfštýna, který obdržel již několik ocenění • Potenciál návštěvnosti po zpřístupnění rekonstruovaného paláce Helfštýna lze predikovat až k 100 tis. návštěvníků ročně • Atraktivitou je i Přerovský zámek, který má MKP v nájmu od města Přerov a prezentuje zde stálé expozice a výstavy • Specifickým cílem pro zájemce o přírodu a ornitologii je ORNIS • V oblasti CR muzeum spolupracuje se samosprávami (a jimi zřizovanými informačními centry) průběžným poskytováním kalendářů kulturních akcí i propagačních materiálů, zapojováním do celostátních kampaní jako Muzejní noc či Dny evropského dědictví • MKP je členem neformálního sdružení cestovního ruchu Moravská brána • Na akcích nadregionálního významu v oblasti CR (mezinárodní setkání uměleckých kovářů Hefaiston) spolupráce v oblasti propagace (zvláště v zahraničí) s organizacemi jako Česká centrála CR nebo Sdružení CR Střední Morava

VMJ	<ul style="list-style-type: none"> • VMJ spravuje dva turisticky významné objekty • Vodní tvrz je ve smyslu turistického ruchu unikátem – nejstarší budova města, připomíná hrad, je velmi oblíbená, v hlavní sezóně počet návštěvníků téměř převyšuje kapacity, bylo by však vhodné posílit návštěvnost v podzimním a jarním období, kdy je návštěvnost podstatně nižší • Spolupráce s místní samosprávou je na vynikající úrovni, probíhá v rámci širší tematiky regionálního rozvoje, v oblasti vzdělávání a v oblasti kultury • S městem Jeseník VMJ řeší i konkrétní projekty, s mnoha obcemi probíhá spolupráce např. na dějinách obce, památnících či ochraně kulturních hodnot obecně • Spolupráce s regionálními podnikateli v oblasti cestovního ruchu je na omezené úrovni (především výměny plakátů apod.) • VMJ je součástí sdružení Jeseníky – sdružení cestovního ruchu, se kterým je vynikající spolupráce zejména na propagačních a reklamních tématech. • Velký úspěch přinášejí výstavy orientované na hlavní sezónu zaměřené na rodiny s dětmi (prázdninové herny, hlavolamy, hry, Montessori apod.).
VMO	<ul style="list-style-type: none"> • V cestovním ruchu hraje VMO významnou roli, patří k hlavním atraktivitám • Muzeum spolupracuje se všemi organizacemi, které se podílí na cestovním ruchu • Největší turistický úspěch: <ul style="list-style-type: none"> ○ Otevření zámku v Čechách pod Kosířem ○ Otevření expozice Zdeňka a Jana Svěrákových v ČPK ○ Koncerty a jiné aktivity v ČPK ○ Aktivita v Arboretu v Bílé Lhotě (Velikonoce ad.) ○ Specifické výstavy ve VMO, konkrétně Věstonická Venuše, Keltská hlava, Olomoucký orloj, Jiří Suchý, Záhady světa, Milování v přírodě, Giganti doby ledové, Warhol, Dědeček automobil aj. ○ Otevření Lapidária
VMŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastivědné muzeum v Šumperku má svá zařízení v 5 sídlech, všude spolupracuje se samosprávou • Dvě zařízení spadají do působnosti destinačního managementu Jeseníky, tři pak Střední Morava. Spolupráce s těmito subjekty je standardně spíše okrajová. • Tradičně je turistickým cílem Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov, nadregionální význam má také nová expozice věnovaná J. E. Welzlovi v Muzeu Zábřeh

Zdroj dat: podklady dodané jednotlivými příspěvkovými organizacemi, podzim 2021

Krom Vědecké knihovny v Olomouci a Muzea a galerie v Prostějově jsou turisticky významné všechny zřizované instituce Olomouckého kraje. Hlavním cílem pro cestovní ruch však nejsou vždy hlavní pobočky muzeí, ale atraktivní památky a další objekty, které mají instituce ve správě. V případě MKP jde o hrad Helfštýn, VMO spravuje zámek Čechy pod Kosířem. VMJ přitahuje turisty především do unikátní Vodní tvrze, VMŠ spravuje celkem pět objektů, turisticky nejvýznamnějším je Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov.

Spolupráce v oblasti cestovního ruchu dosahuje u každé z institucí jiné míry. Spolupráce s místní samosprávou je výrazná u VMJ a MKP, u VMJ probíhá v rámci širší tematiky regionálního rozvoje, v oblasti vzdělávání a kultury, v MKP průběžným poskytováním kalendářů kulturních akcí i propagačních materiálů a zapojováním se do celostátních kampaní jako Muzejní noc. Dobrou spolupráci se samosprávou udržuje i VMŠ.

Krom samospráv VMO spolupracuje se všemi organizacemi, které se podílí na cestovním ruchu v Olomouci. MKP je členem neformálního sdružení Moravská brána,

VMJ je členem sdružení Jeseníky, které pomáhá s propagací. V případě VMŠ je spolupráce s destinačními agenturami spíše slabá.

VKOL doufá, že svou roli v cestovním ruchu prohloubí po otevření komunitního centra v Červeném kostele, které bude pro turisty zajímavé architektonicky a bude nabízet výstavy a klidné útočiště v moderní kavárně.

Tabulka 13 Teritoriální dosah zřizovaných organizací Olomouckého kraje

	Sledujete data, odkud jsou Vaši návštěvníci? Máte zpracovány statistiky?
VKOL	<ul style="list-style-type: none"> Po celý rok jsou po jednotlivých měsících zapisovány statistické údaje do interní tabulky Statistické údaje za daný kalendářní rok jsou uveřejněny prostřednictvím dokumentu Roční výkaz o knihovně, který je součástí výroční zprávy
MGP	<ul style="list-style-type: none"> Zatím se nesledovalo, statistiky muzeum nemá Návštěvnost je zaznamenávána prostřednictvím ekonomického softwaru Pohoda a uváděna ve výročních zprávách
MKP	<ul style="list-style-type: none"> Teritoriální dosah v rámci pravidelného sledování návštěvnosti není sledován, v současné situaci to ani není možné V minulosti proběhly dotazníkové akce (na vzorku kolem 200–300 respondentů) studentů marketingu. Spádovost hradu Helfštýna sahá nejen do Olomouckého kraje, ale i do Moravskoslezského kraje, Zlínského kraje a Jihomoravského kraje a do blízkých oblastí Polska a Slovenska.
VMJ	<ul style="list-style-type: none"> Data teritoriálního dosahu muzeum cíleně nesleduje Z pozorování vychází, že v hlavní sezóně je nad 95 % návštěvníků tvořeno turisty ze zbytku ČR a z Polska, výjimečně jsou návštěvníky němečtí turisté a zcela výjimečně turisté z jiných států Mimo sezónu je přibližný poměr místních návštěvníků oproti turistům 40:60 %, místní využívají zejména příležitostí spojených s nulovým vstupným, např. vernisáže, dny Evropského kulturního dědictví ad.
VMO	<ul style="list-style-type: none"> Statistiky muzeum sleduje a jsou uváděny každoročně ve Výroční zprávě VMO – jde však pouze o počty návštěvníků, nikoliv teritoriální dosah
VMŠ	<ul style="list-style-type: none"> VMŠ mezi lety 2010–2014 sbíralo data o teritoriálním dosahu prostřednictvím ankety, od roku 2015 se statistiky nevedou, protože dlouhodobě nepřinášely data, která by dokázala směřovat činnost organizace Na základě ankety z roku 2014 Šumperské muzeum navštívilo nejvíce návštěvníků přímo ze Šumperka, v Zábřehu se převážně jednalo o obyvatele města Zábřeh (57 %) a v Lošticích nejvíce návštěvníků přijelo z míst mimo okres (62 %)

Zdroj dat: podklady dodané jednotlivými příspěvkovými organizacemi, podzim 2021

V současné chvíli zřizované instituce data teritoriálního dosahu cíleně nesledují. VMJ dokáže svůj dosah určit odhadem z pozorování, MKP má informace o dosahu hradu Helfštýn z dotazníkových akcí marketingových studentů a VMŠ do roku 2014 pořádalo ankety mezi návštěvníky, ty se však ukázaly jako neúčelné pro rozvoj organizace.

2.8. Publikum – cílové skupiny

Tabulka prezentuje odpovědi zřizovaných institucí na otázky dostupnosti programu pro cílové skupiny. Instituce dále odpovídaly, zda u jednotlivých cílových skupin registrují poptávku, v čem je případně problém s nabídkou pro cílovou skupinu/skupiny, hlavní sledované trendy v nabídce pro cílové skupiny a co by se případně dalo zlepšit a co by ke zlepšení instituce potřebovala. Míra odpovědí se u institucí liší, Archeologické centrum je z tabulky vynecháno, protože jeho primární funkcí není tvorba programu pro návštěvníky.

Tabulka 14 Dostupnost programu zřizovaných organizací Olomouckého kraje pro cílové skupiny

	Je program a objekt dostupný pro lidi s hendikepem?	Je program a objekt dostupný pro lidi ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně patologickými jevy?	Je program a objekt dostupný pro lidi, kterým hrozí kulturní vyloučení?	Je program atraktivní pro nastupující generaci 15–20 let? a 20–30 let?	Je program atraktivní pro školy?	Je program atraktivní pro rodiny s dětmi?	Je program atraktivní pro náročného diváka?
VKOL	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková knihovna pro zrakově postižené • Aplikace FriendlyVox pro zrakově postižené přístupná na dvou počítačích v multimediální studovně – jednodušší přístup ke zdrojům a službám 	<ul style="list-style-type: none"> • Přístup k informacím všem občanům bez rozdílu, bezplatně • Besedy a výstavy se věnují aktuálním společenským tématům a zahrnují i sociální oblast • VKOL spolupracuje s neziskovým sektorem (besedy 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitní vzdělávací akce i pro uživatele se specifickými potřebami • Vzdělávací akce jsou přístupné široké veřejnosti a konají se zdarma pro všechny 	<ul style="list-style-type: none"> • VKOL nedisponuje vhodnými prostory pro pořádání akcí, které by uspokojily nároky současné generace mladých lidí • Po otevření Červeného kostela bude moci nabídnout např. také oblíbené 	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce knihovny se školami všech stupňů i dalšími vzdělávacími institucemi – cílem VKOL je prohloubit komunikaci se školami a vytvořit materiály pro mediální, informační a čtenářskou gramotnost 	<ul style="list-style-type: none"> • VKOL nemá dětské oddělení, zaměřuje se hlavně na čtenáře od 15 let • Nabídka pro mladší děti existuje – od 7 do 17 let funguje klub programování <i>CoderDojo</i> • Pro děti 4–7 let se znalostí němčiny pořádá VKOL výuku 	<ul style="list-style-type: none"> • Pořádání kulturně-vzdělávacích akcí a výstav bylo dosud limitováno absencí vhodného sálu větší kapacity • Nový sál v Červeném kostele spolu s výstavním prostorem umožní knihovně výrazné

		k dluhové problematice ve spolupráci s Člověkem v tísní).		interaktivní výstavy, divadelní představení či workshopy.	<ul style="list-style-type: none"> • VKOL nabízí studentům veškerou povinnou literaturu • Workshopy a pracovní listy pro žáky ZŠ a SŠ k výstavám, exkurze • Vzdělávací knihovnické lekce pro studenty SŠ a VŠ – vyhledávání zdrojů citace apod. • Vzdělávací akce pro studenty a učitele německého jazyka 	jazyka v <i>Kinderklubu</i>	rozšíření její nabídky akcí pro veřejnost a bude znamenat nové možnosti pro pořádání výstav
MGP	<ul style="list-style-type: none"> • Hlavní budova není bezbariérová (absence výtahu) • Nutná rekonstrukce historické budovy – projekt na vybudování výtahu předložen v roce cca 2010 • Spolupráce s Agenturou 	<ul style="list-style-type: none"> • Program je dostupný • Poptávka ze strany těchto ohrožených skupin nebyla zaznamenána 	<ul style="list-style-type: none"> • Programy jsou dostupné pro všechny návštěvníky bez omezení a za stejných podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro tyto skupiny jsou programy pro dosti sporadické • Je potřeba zlepšit komunikaci se SŠ a studenty VŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • Programy atraktivní pro ZŠ jsou a jsou i hojně navštěvované • Potřeba personálního posílení edukačního pracoviště + vybudování edukační herny 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro rodiny s dětmi se pořádá kreativní odpoledne v expozicích, poptávka zatím není • Hlavním důvodem je pravděpodobně absence zázemí a dosud 	<ul style="list-style-type: none"> • Atraktivita pro náročného diváka chybí • MGP se domnívá, že důvodem je nedostatek profesně zkušených edukátorů

	SONS – poptávka je					nefungující propagace <ul style="list-style-type: none"> • Vhodné by bylo zřídit „muzejíčko“ specializované pro rodiny s dětmi 	
MKP	<ul style="list-style-type: none"> • MKP registruje poptávku, je v kontaktu sdruženími pro hendikepované (Tyflocentrum, SONUS) • Problémem je chybějící bezbariérovost na zámku v Přerově • Snaha vycházet vstříc (haptické modely, webové stránky čitelné pro nevidomé, „schodolez“ pro helfštýnský palác) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vstupné na výstavy je cenově dostupné • Zájem cílové skupiny o nabídku je minimální, viz. Fotografická výstava Roma rising z Muzea romské kultury Brno měla minimální návštěvnost cílové skupiny i přes cílenou propagaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Poptávka po cizojazyčné nabídce není registrována • Muzeum této nabídky nikdy nešlo naproti např. cizojazyčnými popisky 	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná se o dosti odlišné věkové skupiny • 15–20 letí jsou ve většině studenti a jsou oslovení prostřednictvím propagace a nabídek edukačních programů na školách • Skupina 20–30 let není stěžejním návštěvníkem • Obě věkové skupiny je třeba oslovovat, prostřednictvím moderních kanálů (sociálních sítí) • MKP přivítalo posílení rozpočtu na 	<ul style="list-style-type: none"> • MKP věnuje této skupině primární péči • Na ORNIS běží edukace se zaměřením na environmentální vzdělávání a osvětu • Nabídka edukačních programů pro školy od MŠ po SŠ • Aktivní spolupráce se školami v širším regionu a studenty, např. pedagogickými školami 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro rodiny s dětmi jsou připravovány speciální programy (tvořivé dílničky, koutky s interaktivními hernami ve výstavách apod.) • Návštěvnické provozy (Helfštýn a zámek Přerov) jsou vybaveny základní péčí o kojence. • Výběr výstav je poměřován potřebami této skupiny • V letošním roce bude otevřena muzejní herna pro děti Vševedárna 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro odborníky muzeum poskytuje výstavy vycházející z nejnovějších poznatků • Pro náročného konzumenta kulturních akcí, jsou pořádány akce populární hudby (koncerty na Helfštýně – Jethro Tull, Lenka Dusilová) nebo vážné hudby v Přerově (Václav Hudeček, vzpomínka 100 let narození Gideona Kleina)

				online marketing (PR i technologické vybavení)			
VMJ	<ul style="list-style-type: none"> • VMJ registruje omezenou poptávku z řad hendikepovaných osob • Chybí úplná bezbariérovost • Proběhla rekonstrukce rytířského sálu v přízemí pro kulturní akce • Možnosti pro hendikepované by mohly být rozšířeny o zařízení umožňující jim přístup do podzemí • Kompletním řešením je instalace výtahu v rámci celkové rekonstrukce Vodní tvrze 	<ul style="list-style-type: none"> • Expozice a výstavy jsou dostupné i osobám ohroženým sociálním vyloučením • Výstavy a expozice pravidelně navštěvuje Výchovný ústav v Žulové a Dětský domov Jeseník-lázně • Započala spolupráce s Eurotopií, o. p. s., která nabízí prostory muzea pěstounům a jim svěřeným dětem, jsou připravovány různé vzdělávací akce, workshopy atd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturní vyloučení VMJ vnímá jako součást sociálního vyloučení, platí totéž, co u sociálního vyloučení 	<ul style="list-style-type: none"> • Program VMJ je vhodný pro všechny věkové skupiny • na zmíněnou skupinu se do rozhodné míry zaměřuje • Organizují se interaktivní výstavy, hojně navštěvované rodinami s dětmi a mladými lidmi. • Pro žáky a studenty jsou organizovány T-expedice a T-praxe. • T-expedice jsou přímo cíleny na lidi ve věku 13 až 25 let 	<ul style="list-style-type: none"> • Starší expozice nejsou pro školy atraktivní • Nové, multimediální a interaktivní ano • Je zvýšený zájem škol o prohlídky interaktivních výstav • V nabídce VMJ chybí expozice věnující se fauně a flóře Jesenicka, která bude vhodná pro děti, ale v rámci unikátních výukových metod na modelech také zejména pro ZŠ a SŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodiny s dětmi jsou častými návštěvníky v sezóně, VMJ reaguje přípravou cílených výstav (Prázdninová herna) • V rámci rekonstrukce v roce 2021 dojde k vytvoření zázemí (přebalovací pult, lavičky, místa pro kočárky apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Náročným divákem může být velmi vzdělaný člověk – expozice a krátkodobé výstavy jsou připravovány odborníky, jsou tedy vhodné • Pokud se náročností miní představa o prožitku, pak je potřeba vyzdvihnout moderní technologie – Čarodějnické procesy na Jesenicku a Spirála času Země jsou vybaveny moderními multimediálními prvky (fogscreen, 3D ledovec apod.)
VMO	<ul style="list-style-type: none"> • Veškeré programy se upravují přímo 	<ul style="list-style-type: none"> • Programy jsou dostupné pro 	<ul style="list-style-type: none"> • Programy jsou dostupné pro 	<ul style="list-style-type: none"> • Dospívající mládež má 	<ul style="list-style-type: none"> • Programy jsou nabízeny pro 	<ul style="list-style-type: none"> • VMO realizuje muzejní 	<ul style="list-style-type: none"> • Expozice a výstavy jsou

	<p>dle potřeb hendikepovaných návštěvníků.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poptávku zaznamenáváme především ze speciálních škol • Uvažuje se o audio průvodci, stylem příběhu by si i nevidomý návštěvník mohl projít expozice dle svých možností 	<p>všechny návštěvníky a zájemce</p> <ul style="list-style-type: none"> • V tomto směru poptávku neregistrujeme. 	<p>všechny návštěvníky a zájemce</p> <ul style="list-style-type: none"> • V tomto směru však poptávku neregistrujeme. 	<p>možnost využít samoobslužných listů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stálé expozice jsou vytvořeny tak, aby jejich obsahu porozuměla široká veřejnost, a to od nejmenších dětí, až po seniory 	<p>MŠ, ZŠ a SŠ a rozděleny dle určení skupiny (zaměření, věk)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Před krizí Covid-19 VMO registrovalo zvýšený zájem o edukační programy • Poptávka byla především po přírodovědných a historických tématech 	<p>workshopy a dílničky určené přímo pro rodiny s dětmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pro rodiny jsou připraveny například již zmiňované samoobslužné listy 	<p>určeny pro širokou veřejnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Náročný návštěvník má možnost zhlédnutí detailních a odborných informací například na interaktivních panelech expozic
VMŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Problematické řešení bezbariérovosti • Pro lidi s pohybovým handicapem jsou přístupná přízemní podlaží všech zařízení a 1. patro v muzeu Zábřeh • Některé expozice jsou přístupné formou panoramatické prohlídky s 3D zobrazenými modely ve virtuální realitě • Pro zrakově postižené 	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny objekty VMŠ jsou přístupné všem návštěvníkům za stejných podmínek, existuje systém zlevněných vstupů a vstupů zdarma • Prohlídky pro speciální školy, např. přednášky muzejních pracovníků v Domově dětí se školou v Šumperku 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuálně se v muzeu koná výstava Obraz menšin v regionech pohraničí, která představuje rozmanitost kultur obyvatel osídlujících pohraniční oblasti po roce 1945 a dosud zde žijí jejich potomci 	<ul style="list-style-type: none"> • Středoškoláci chodí do zařízení v rámci školní výuky • Skupina 20–30 let navštěvuje muzeum spíše na akcích a vernisážích, popř. se svými dětmi nebo rodiči 	<ul style="list-style-type: none"> • Stálé expozice navštěvují školní skupiny v rámci výuky, krátkodobé výstavy pak podle zaměření výstavy • K výstavám jsou pro ZŠ a SŠ nabízeny doplňkové programy • Snaha o zařazení návštěv muzeí do vzdělávacího plánu škol zůstává nerealizovaná, 	<ul style="list-style-type: none"> • Muzejíčko a Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov má rodiny s dětmi jako jednu z nejsilněji zastoupených skupin návštěvníků • V Lovecko-lesnickém muzeu je prázdninový pohádkový okruh • Poptávka výstav a akcí pro děti je 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro náročného návštěvníka jsou pořádány výtvarné výstavy specializující se na místní umělce výstavy věnující se lokální architektuře • Dále výstavy k různým významným výročím • Vysoce odborné výstavy mívají nízkou návštěvnost a výborné ohlasy mezi

	návštěvníky je k dispozici audio průvodce <ul style="list-style-type: none"> • Potřeba zařízení pro virtuální realitu, popř. možnost převodu sylabů do Braillova písma 				Olomoucký kraj, jako zřizovatel středních škol, by mohl tuto situaci, alespoň u středních škol, napravit	v posledních letech velká	odbornou veřejností <ul style="list-style-type: none"> • Bylo by dobré na tyto výstavy přilákat střední školy
--	---	--	--	--	--	---------------------------	--

Zdroj dat: podklady dodané jednotlivými příspěvkovými organizacemi, podzim 2021

Všechny zřizované instituce alespoň do určité míry registrují poptávku po nabídce/ prostorech přizpůsobené potřebám hendikepovaných návštěvníků a snaží se jim vycházet vstříc. Většina institucí je v současnosti pouze částečně bezbariérová, jsou zde však snahy o změnu, v plánu jsou rekonstrukce prostor i výstavby výtahů. Objevuje se i využití moderních technologií k zpřístupnění nabídky zrakově postiženým návštěvníkům, např. audio průvodce, haptické modely a překlady do Braillova písma, v současné chvíli instituce tyto prostředky využívají v menší míře, jsou zde plány jejich využívání rozšířit.

Všechny instituce jsou přístupné bez rozdílu všem návštěvníkům, jsou tedy přístupné i lidem ohroženým sociálním či kulturním vyloučením a většina institucí s těmito cílovými skupinami nepracuje, protože necítí zájem o nabídku. Aktivně se skupině lidí se sociálním ohrožením věnuje VMJ a VMŠ, které nabízí programy pro speciální školy a výchovné ústavy, a VKOL, která spolupracuje s neziskovými organizacemi především na pořádání vzdělávacích akcí.

Cílová skupina mladí lidé 15–20 let a 20–30 let není v institucích prioritní a muzejní programy se jí specificky nevěnují. Většina institucí má nabídku tvořenou pro co nejširší publikum a věří, že i mladí lidé mohou nabídku ocenit. Mladí lidé ve věku 15–20 let pak bývají „pokryti“ nabídkou pro střední školy, skupina 20–30 let se pak v pohledu institucí často řadí mezi cílovou skupinu rodiny s dětmi. Výjimkou je VMJ, které specificky pro věkovou skupinu 15–23 let pořádá badatelské T-expedice. VMJ také jako jediné uvádí, že má interaktivní výstavy, které jsou atraktivní a často navštěvované mladými lidmi. VKOL věří, že po dostavbě komunitního centra v Červeném kostele bude mít šanci více rozvíjet atraktivní programy pro mladé lidi.

Školy patří mezi jednu z hlavních cílových skupin všech institucí a je pro ně zajišťován speciální program. Všechny instituce spolupracují se školami v regionech od MŠ po SŠ a nabízí prohlídky s doprovodným programem připravený na míru dané školní skupině. Muzea by ocenila větší spolupráci se školami a větší důraz na návštěvy muzeí jako součást vzdělávacího plánu. MKP spolupracuje i s pedagogickými VŠ, VKOL pořádá edukační programy i pro vysokoškolské studenty.

Druhou nejvýznamnější cílovou skupinou většiny institucí jsou rodiny s dětmi. I pro ně je vytvářen speciální program (muzejní dílničky a workshopy, interaktivní a cílené výstavy) a zázemí (přebalovací pulty, dětské herny apod.). Jedinou institucí, která zatím byla v lákání rodin s dětmi neúspěšná je MGP, kde tato cílová skupina ani není prioritní.

Program pro náročného diváka do určité míry poskytují všechny instituce. V odpovědích se opakovalo, že zejména v muzejnictví není jasné, jak náročného diváka vnímat. V případě, že je vnímán jako odborník či někdo s odborným zájmem, většina expozic muzeí je připravována odborníky ve svém oboru a náročnému návštěvníkovi jsou tak k dispozici vědecké informace. Pokud je náročným návštěvníkem někdo, kdo vyžaduje kulturní program na úrovni, VMŠ pořádá výtvarné a architektonické výstavy, VMJ využívá ve svých expozicích moderních technologických zařízení a MKP ve svých spravovaných objektech pořádá koncerty současné i vážné hudby. Pouze MGP program pro náročného diváka nemá.

2.9. Závěry

- Všechny příspěvkové organizace zřizované Olomouckým krajem mají pro období 2021–2023 své rozvojové plány, z nichž vychází jejich plány činnosti pro jednotlivé roky.
- Pandemie Covid-19 měla pozitivní dopad na zlepšení technologických dovedností organizací, negativním dopadem byl především pokles návštěvnosti a tím snížené příjmy institucí.
- ACO je jedinou vědeckovýzkumnou institucí zřizovanou Olomouckým krajem, všechny příspěvkové organizace zřizované krajem v oblasti kultury se však nějakým způsobem podílejí na vědecko-výzkumné činnosti.
- Svou roli v místní komunitě a probíhající spolupráce hodnotí všechny instituce kromě MKP více než dobře, MKP je v hodnocení neutrální, větší roli v komunitě zatím neplní a spolupráce zatím nenavázalo.
- Většina institucí aktivně spolupracuje se školami, spolky ve městech, spolupráce s městem je pro většinu organizací dobrá.
- Kromě Vědecké knihovny v Olomouci a Muzea a galerie v Prostějově jsou turisticky významné všechny zřizované instituce Olomouckého kraje. Hlavním cílem bývají objekty, které mají instituce ve správě (MKP – hrad Helfštýn, VMO – zámek Čechy pod Kosířem, VMJ – Vodní tvrz, VMŠ – Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov).
- Spolupráce v oblasti cestovního ruchu s místní samosprávou je výrazná u VMJ a MKP, dobrou spoluprací udržuje i VMŠ, VMO spolupracuje se všemi organizacemi, které se podílí na cestovním ruchu v Olomouci.
- MKP je členem neformálního sdružení Moravská brána, VMJ je členem sdružení Jeseníky, které pomáhá s propagací. V případě VMŠ je spolupráce s destinačními agenturami spíše slabá.
- VKOL doufá, že svou roli v cestovním ruchu prohloubí po otevření komunitního centra v Červeném kostele.
- V současné chvíli zřizované instituce data teritoriálního dosahu cíleně nesledují.
- Všechny zřizované instituce alespoň do určité míry registrují poptávku po nabídce/prostorech přizpůsobené potřebám hendikepovaných návštěvníků a snaží se jim vycházet vstříc.
- Všechny instituce jsou přístupné bez rozdílu všem návštěvníkům, jsou tedy přístupné i lidem ohroženým sociálním či kulturním vyloučením. Aktivně se skupině věnuje VMJ, VMŠ a VKOL, zbytek institucí s cílovými skupinami nepracuje, protože necítí zájem o nabídku.
- Cílová skupina mladí lidé 15–20 let a 20–30 let není v institucích prioritní a muzejní programy se jí tak specificky nevěnují. Výjimkou je VMJ, které specificky pro věkovou skupinu 15–23 let pořádá badatelské T-expedice.
- Školy patří mezi jednu z hlavních cílových skupin všech institucí a je pro ně zajišťován speciální program. Všechny instituce spolupracují se školami v regionech od MŠ po SŠ a nabízí prohlídky s doprovodným programem.

Muzea by ocenila větší spolupráci se školami a větší důraz na návštěvy muzeí jako součást vzdělávacího plánu. MKP spolupracuje i s pedagogickými VŠ, VKOL pořádá edukační programy i pro vysokoškolské studenty.

- Významnou cílovou skupinou všech institucí kromě MGP jsou rodiny s dětmi, je pro ně vytvářen speciální program (muzejní dílničky a workshopy, interaktivní a cílené výstavy) a zázemí (přebalovací pulty, dětské herny apod.)
- Program pro náročného diváka do určité míry poskytují všechny instituce kromě MGP.
- V tematické oblasti „lokalita a prostory“ jsou silnými stránkami většiny zřizovaných institucí jejich lokalita a genius loci. Mezi slabé stránky všech institucí patří nedostatečné či nevhodné depozitáře na uložení sbírek a fondů, některé objekty ve špatném technickém stavu a chybějící bezbariérovost objektů.
- V tematické oblasti „lidské zdroje“ většina institucí považuje svůj tým pracovníků za silnou stránku, pouze MGP svůj tým považuje za stránku slabou. Nejčastěji se opakujícím problémem je malé finanční ohodnocení pracovníků a nedostatek odborných pracovníků.
- V tematické oblasti „financování“ jsou silnými stránkami některých institucí vysoké výnosy svých provozů, slabými stránkami vysoké náklady na provoz, restaurační práce, opravy či akvizice. Nejčastější hrozbou je snižování provozního příspěvku od zřizovatele a pandemie Covid-19 ovlivňující návštěvnost a zisky.
- V tematické oblasti „program, práce s publikem“ jsou silnými stránkami nejčastěji prvky v nabídce institucí a vztahy s návštěvníky. Slabými stránkami některých institucí jsou okoukané či zastaralé expozice a komunikace. Příležitosti se u většiny institucí soustředí na plánované projekty, mezi ty patří nové nabídky programu, technologické inovace a zlepšování komfortu pro návštěvníky. Opakovanou hrozbou je vliv pandemie Covid-19 na návštěvnost a program konkurenčních organizací.
- V tematické oblasti „odborná činnost, digitalizace a spolupráce“ jsou silnou stránkou institucí jejich vědeckovýzkumné role a úspěchy. Příležitostmi jsou pro většinu institucí rozšíření výzkumné činnosti, digitalizace a spolupráce s relevantními partnery.
- V tematické oblasti „propagace, značka a vliv na cestovní ruch“ většina institucí považuje za silnou stránku svou tradici a dobrou image u návštěvníků i médií. Některé instituce provozují turisticky významné objekty. Slabou stránkou či příležitostí je nejčastěji posílení marketingu a komunikace.
- Tematická oblast „ostatní“ shrnuje individuální hrozby institucí, mezi sdílenou hrozbou patří dopady pandemie Covid-19 v případě, že by pokračovala.

3. Významní hráči v oblasti kultury

3.1. Významní kulturní hráči v různých oblastech kultury a komunitního života

Významní hráči v oblasti kultury jsou posuzováni podle přehledu dotací v oblasti kultury udělených za roky 2019 a 2020. Při vyhodnocení dat došlo k syntéze dotačních programů na podporu kultury, na podporu pořízení drobného majetku a na podporu investičních projektů za roky 2019 a 2020, které jsou podstatně určené pro nezřizovanou scénu. Z takto vzniklé databáze byly vybrány významné subjekty dle dvou hlavních kritérií – ty, které dosáhly na dotace na nejvíce samostatných projektů a ty, které dosáhly nejvyšších celkových finančních částek na projekty. Tyto subjekty jsou považovány za významné kulturní aktéry, protože realizují projekty, které opakovaně dosáhnou na podporu kraje. Lze tedy předpokládat, že dané akce mají širší přesah a význam pro Olomoucký kraj, nebo dosáhnou na podporu třech a více svých projektů/ aktivit, jsou tedy v oblasti kultury konzistentním hráčem a zároveň mají kapacity a finance projekt profesionálně procesovat.

Olomoucký kraj dále poskytuje dotace profesionálním souborům přes Program na podporu stálých profesionálních souborů a dotace na podporu významných kulturních akcí skrze program Víceletá podpora významných kulturních akcí. Aktéři čerpající krajskou podporu v těchto programech jsou automaticky zařazeni mezi významné kulturní aktéry v Olomouckém kraji.

Na základě úspěšných žádostí o dotace v Programu podpory kultury Olomouckého kraje v letech 2019 a 2020 byly jednotlivé projekty rozděleny do 16 kategorií, většina dle žánru akce, některé dle typu akce (např. kulturně-komunitní).

Z dotačních programů byli vyfiltrováni aktéři, kteří obdrželi dotace na 3 a více projektů nebo dosáhli celkové částky dotací nad 500 tis. Kč, dále byly přidány subjekty, které čerpají dotace z programu Víceleté podpory významných kulturních akcí a z Programu podpory stálých profesionálních souborů, tito aktéři jsou považováni za významné aktéry v oblasti kultury a komunitního dění v Olomouckém kraji.

V následujících tabulkách jsou uvedeni hlavní kulturní hráči v žánrech/oblastech, ve kterých působí. Hráči byli vybíráni dle výše zmíněné metodiky, není tedy cílem popsat všechny kulturní hráče, kteří v Olomouckém kraji působí, pouze vybrat ty nejvýraznější z nich. Seznam tedy není úplný.

U každého aktéra je/ jsou uvedena/y nejvýznamnější akce, kterou/é aktér pořádá nebo činnosti, kterým se věnují. U větších subjektů, které čerpají z programu víceleté podpory jsou uvedeny akce, na které je víceletá podpora čerpána, u zbytku aktérů jde o nejčastěji opakovanou akci nebo akci/činnost, na kterou byla obdržena nejvyšší částka dotace.

Tabulka 15 Hlavní kulturní aktéři v oblasti dechové hudby a folkloru

Dechová hudba/folklor		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Dechová hudba Bludovněnka, z.s.	Bludov	Festival dechových hudeb Budov
Dechový orchestr Haná Uničov, z.s.	Uničov	Celoroční činnost Dechového orchestru Haná Uničov, z.s.
Haná Velká Bystřice z.s.	Velká Bystřice	Celoroční činnost, výbava apod.
Hanácký folklorní spolek	Prostějov	Setkání Hanáků 2019-2021, folklorní festival s celoročním doprovodným programem
Hanácký národopisný soubor OLEŠNICA DOLOPLAZY, z. s.	Doloplazy	Jízda králů Doloplazy
Komorní orchestr Iši Krejčího Olomouc, z. s.	Olomouc	Činnost komorního orchestru, projekty s uměleckými školami
KORNET MUSIC, z. s.	Lipník nad Bečvou	Lovecká a myslivecká hudba
LOŠTICKÁ VESELKA z.s.	Loštice	Festival dechových hudeb
Moravská Veselka z.s.	Sušice	Sušické hody, vybavení souboru
Sdružení přátel folkloru Severní Hané	Šumperk	Mezinárodní folklorní festival Šumperk IOV, CIOFF
Spolek přátel umění	Jeseník	Celoroční činnost spolku přátel umění, konkrétně dechového orchestru mladých a smyčcového orchestru Jeseník
Veselá kapela, z. s.	Zábřeh	Moravský vrabec

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Více než polovina aktérů v oblasti dechové hudby sídlí mimo obce s rozšířenou působností.

Tabulka 16 Hlavní kulturní aktéři v oblasti divadla

Divadlo		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Divadlo Plyšového Medvídka, z.s.	Prostějov	Celoroční provoz plus samostatné projekty
Divadlo Šumperk, s.r.o.	Šumperk	Festivalová a doplňková činnost Divadla Šumperk, s.r.o.
Divadlo Tramtarie, z.ú.	Olomouc	Divadlo Tramtarie – Klub alternativního diváka 2019-2021, Celoroční činnost, Olomoucké nejen Shakespearovské léto
Flora Theatre Festival, z.s.	Olomouc	Divadelní Flora
Moravské divadlo Olomouc, p.o.	Olomouc	Podpora celoroční činnosti, Moravské divadelní léto, konkrétní projekty
DW7, o.p.s.	Olomouc	Divadlo na cucky 2019-2021, Galerie XY, Divadelní Flora

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Všichni významní hráči v oblasti divadla sídlí v obcích s rozšířenou působností, z toho 2/3 v Olomouci.

Tabulka 17 Hlavní kulturní aktéři v oblasti tance

Tanec		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Baletní studio při Moravském divadle Olomouc, z. s.	Olomouc	Činnost Baletního studia při Moravském divadle Olomouc
Lachmanová Edita	Prostějov	Baletní galavečer na zámku Plumlov

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Mezi významné hráče v oblasti tance byly zařazen pouze dva subjekty, oba působící v obcích s rozšířenou působností, z toho jeden působící při nejvýznamnější divadelní instituci v regionu a druhý, který je soukromá osoba.

Tabulka 18 Hlavní kulturní aktéři v oblasti současné hudby

Současná hudba		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
BLUES ALIVE s.r.o.	Šumperk	BLUES APERITIV a BLUES ALIVE
KELTSKÁ NOC, z. s.	Plumlov	Mezinárodní hudební festival Keltská noc
Kraj pro život s.r.o.	Šumperk	Džemfest 2019–2021
MusicOlomouc, spolek	Olomouc	MusicOlomouc – mezinárodní festival soudobé hudby
Nadační fond Přerovského jazzového festivalu	Přerov	Československý jazzový festival
Spolek BRC Promotion	Olomouc	Bounty Rock Cafe Open Air 2019–2021
Základní umělecká škola PAMFILIA, z.s.	Velké Losiny	happening Hudba v ulicích

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Dvě třetiny aktérů, kteří se pohybují v oblasti současné hudby, působí v obcích s rozšířenou působností. Výjimku tvoří Mezinárodní hudební festival Keltská noc v Plumlově a happening Hudba v ulicích soukromé umělecké školy ve Velkých Losinách.

Tabulka 19 Hlavní kulturní aktéři v oblasti vážné hudby

Vážná hudba		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Ensemble Damian z.s.	Olomouc	Ensemble Damian – celoroční činnost, Festival Opera Schrattenbach
Chermon, z.s.	Přovice	Scénické oratorium J. Bekové
Moravská filharmonie Olomouc, p.o.	Olomouc	Podpora celoroční činnosti, festivaly pořádané MFO: Mezinárodní varhanní festival Olomouc, Dvořákova Olomouc
MUSICA VIVA z.s.	Olomouc	Podzimní festival duchovní hudby
Olomoucké barokní slavnosti z.s.	Olomouc	Olomoucké barokní slavnosti
Roman Janků Management s.r.o.	Rostoklaty	Klášteří hudební slavnosti
COBRANA s.r.o.	Grygov	Gala Music in Cathedral
Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s.	Olomouc	Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Více než polovina významných aktérů v oblasti vážné hudby působí v Olomouci, další tři významní hráči, kteří pořádají významné akce, sídlí v menších obcích.

Tabulka 20 Hlavní kulturní aktéři v oblasti akcí spojených s kulturním dědictvím, historií a výročími

Kulturní dědictví/ historie/ výročí		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Klub vojenské historie Olomouc-LO37	Olomouc	Kolštejn 1938 – vzpomínková akce/bojová ukázka
Muzeum kočárů, z.ú.	Prostějov	Josefko – mezinárodní sraz mistrů kolářského řemesla, zahájení sezóny
Muzeum Olomoucké pevnosti, z. s.	Olomouc	Celoroční údržba Korunní pevnůstky
Muzeum umění Olomouc, státní p.o.	Olomouc	Dny židovské kultury
POST BELLUM, o.p.s. - Paměť národa Střední Morava	Praha	Příběhy zapomenutých regionů Olomouckého kraje
Římskokatolická farnost Šternberk	Šternberk	Dny rodu Sternbergů
Stopy paměti z.s.	Olomouc	Stopy paměti – rozhovory s účastníky historických událostí v olomouckém kraji
Židovská obec Olomouc	Olomouc	Stolpersteine

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Více než polovina významných aktérů spojených s kulturním dědictvím a historií sídlí v Olomouci. Dvě z nich se věnují orální historii.

Tabulka 21 Hlavní kulturní aktéři v oblasti literatury

Literatura		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Městská knihovna Prostějov, p.o.	Prostějov	Jiří Wolker – dílo
PhDr. Čermák Miloslav CSc.	Olomouc	Olomouc v roce 1989
BURIAN a TICHÁK, s. r. o.	Olomouc	Dvoutměsíčník Listy

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Mezi hlavní aktéry v oblasti literatury byli zařazeni pouze tři aktéři, sídlí obcích s rozšířenou působností, jeden z nich je zřizovaná organizace Městská knihovna Prostějov.

Tabulka 22 Hlavní kulturní aktéři pořádající multižánrové kulturní akce

Multižánrové kulturní akce		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Air Force, z.s.	Střítež nad Ludinou	Letiště, Site Specific Olomouc
ARKS Plus s.r.o.	Šternberk	Šternberské kulturní léto pod hvězdami
Dům kultury Šumperk, s.r.o.	Šumperk	Celoroční činnost plus projekty
Městská kulturní zařízení Jeseník	Jeseník	Kultura v srdci Jeseníků
Městské kulturní středisko Kojetín, p.o.	Kojetín	Rozvoj kulturního dědictví regionu Haná – Kojetínské hody, Divadelní Kojetín, Kojetínské kulturní léto
Mohelnické kulturní a sportovní centrum, s.r.o.	Mohelnice	Mohelnické kulturní léto
Muzeum Komenského v Přerově, p.o.	Přerov	Hefaiston – mezinárodní setkání uměleckých kovářů
PETARDA PRODUCTION a.s.	Ostrava	Paschalia Olomucensia
Vlastivědné muzeum Jesenicka, p.o.	Jeseník	Svatováclavské setkání v Jeseníku a Vánoční jarmark
Vlastivědné muzeum v Olomouci	Olomouc	Kulturní léto na zámku Čechy pod Kosířem
Výstaviště Flora Olomouc,a.s.	Olomouc	Rozkvetlé památky, Kulturní program výstav Flora Olomouc
Yashica Events a.s.	Olomouc	Létofest Olomouc
Zábřežská kulturní, s.r.o.	Zábřeh	Hvězdy na hradě

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Většina hlavních aktérů, kteří pořádají multižánrovou činnost, sídlí v obcích s rozšířenou působností, většinou se jedná o akce typu „festival“. Více než polovinu subjektů tvoří zřizované nebo založené organizace veřejné správy, muzea a kulturní centra.

Tabulka 23 Hlavní kulturní aktéři pořádající kulturně-komunitní akce

Kulturně-komunitní akce		
Aktér	Sídlo aktéra	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
AMK Ecce Homo Šternberk v ÚAMK	Šternberk	Město v pohybu
Handkeho spolek	Šternberk	Akce ve Šternberském klášteře
Městské kulturní středisko Konice, p.o.	Konice	Kulturní akce v Konici
Novák Pavel	Přerov	Rodinný den, hudební akce
ORION – Středisko volného času Némčice nad Hanou, p.o.	Némčice nad Hanou	Vánoční hvězdy Orionu, Město v pohybu
Priessnitzovy léčebné lázně a.s.	Jeseník	Tradiční kulturní aktivity v Priessnitzových léčebných lázních – celoroční činnost
Spolek Plumlovských nadšenců, z.s.	Plumlov	Zachování tradičních kulturních akcí v Plumlově
Svazek obcí Mikroregionu Zábřežsko	Zábřeh	Den Mikroregionu Zábřežsko

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Polovina hlavních aktérů, kteří pořádají kulturně komunitní akce sídlí v obcích s rozšířenou působností.

Tabulka 24 Hlavní kulturní aktéři působící ve více než jedné oblasti kultury nebo specifických žánrech

Aktéři působící v jiných odvětvích či více než jenom kulturním odvětví			
Aktér	Sídlo aktéra	Žánry	Pořádaná akce/činnost podpořená Ol. krajem
Agentura Lafayette,z.s.	Olomouc	Divadlo, film	DVD osobnosti Olomouckého kraje
Gymnázium Jiřího Wolker, Prostějov	Prostějov	Divadlo, film	Filmový tábor, činnost Divadla Point
DW7, o.p.s.	Olomouc	Divadlo, výtvarné umění/fotografie	Divadlo na cucky 2019-2021, Galerie XY, Divadelní Flora
PAF, z. s.	Olomouc	Film, literatura	Provoz PAF, LITR – knižní veletrh, Pastiche Filmz
Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc	Film, literatura	Academia Film Olomouc 2019, vydávání publikací
Základní umělecká škola "Žerotín" Olomouc	Olomouc	Hudba – sborový zpěv, ostatní	Pěvecká soutěž Olomouc, celoroční provoz
Friendly & Loyal s.r.o.	Olomouc	Současná hudba, film	Mezinárodní festival Colores Olomouc, Losiny fest

Duha Klub Dlažka	Přerov	Současná hudba, mluvené slovo	Kulturní Dlažka, Hudboslovení
Muzeum řemesel Konicka, z.s.	Konice	Lidové tradice/řemesla	Konický den řemesel
Hanáková Dana	Mohelnice	Ostatní	Módní přehlídky TOP STYL

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Všichni hlavní aktéři, kteří působí ve více než jedné oblasti kultury sídlí v obcích s rozšířenou působností, šest z deseti v Olomouci.

3.2. Veřejná správa jako kulturní aktér

Mezi časté aktéry, kteří čerpají dotace z programu na podporu kulturních akcí se zařadila i některá města a obce se svými opakovanými akcemi. Tato města a obce jsou představeny v následující tabulce.

Tabulka 25 Veřejná správa jako kulturní aktér

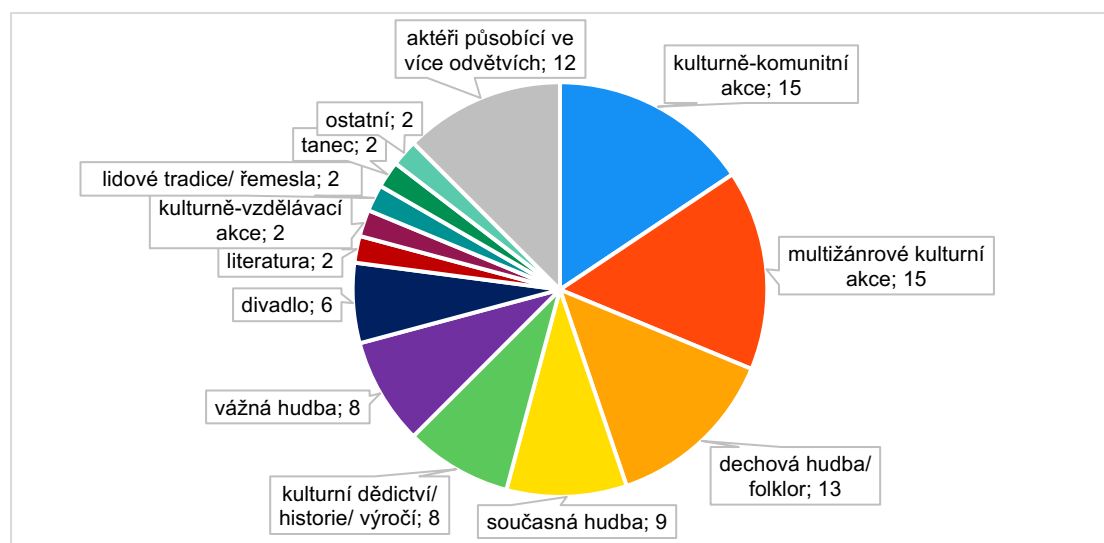
Město/ obec	Opakovaná kulturní akce	Žánr opakované akce
Město Němčice nad Hanou	Hanácký divadelní máj	divadlo
Město Staré Město	Filmfest Staré město	film
Město Tovačov	Tovačovské kulturní léto	multižánrové akce
Město Velká Bystřice	Hanácký rok v Bystřici, Lidový rok	lidové tradice/řemesla
Město Zlaté Hory	Zlaté dny	kulturně-vzdělávací akce
Městys Dřevohostice	Setkání dechových hudeb Dřevohostice	dechová hudba/folklor
Městys Hustopeče nad Bečvou	Hustopečské dny	kulturně-komunitní akce
Městys Nezamyslice	Mikroregion Němčicko se baví	kulturně-komunitní akce
Obec Běloutín	Běloutínský týden zpěvu	hudba – sborový zpěv
Obec Bílá Voda	Kulturní rok Bílá Voda	kulturně-komunitní akce
Obec Hlubočky	Hlubočské hudebně divadelní cuveé 2019	kulturně-komunitní akce
Obec Loučná nad Desnou	Letní dny Loučné	kulturně-komunitní akce
Obec Lutín	Rockový festival autorské hudby	současná hudba
Obec Pavlovice u Přerova	Hudební Pavlovice Václava Drábka	současná hudba
Obec Rapotín	Rapotínské hody	kulturně-komunitní akce
Obec Velké Losiny	Velkolosinské promenádní koncerty, Velkolosinské svatojánské slavnosti	vážná hudba, kulturně-komunitní akce
Obec Veselíčko	Veselíčské léto, Záhorská kronika	kulturně-komunitní akce, literatura
Statutární město Prostějov	Wolkrův Prostějov, Prostějovské hanácké slavnosti, Prostějovské léto, Masopust v Prostějově	multižánrové akce
Statutární město Přerov	Přerovské svatovavřínecké hody	kulturně-komunitní akce

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

3.3. Shrnutí významných kulturních aktérů

Nejvíce významných aktérů pořádá multižánrové kulturní akce nebo akce kulturně-komunitní, z konkrétních žánrů je v Olomouckém kraji výrazně vidět zastoupení dechové hudby/folkloru a současné hudby. V Olomouckém kraji je i mnoho aktérů, kteří se svou činností nedají zařadit pouze pod jednu žánrovou kategorii. Příkladem mohou být v Olomouci sídlící nezisková společnost DW7, která má hlavní činnost v oblasti divadla i výtvarného umění, také olomoucký spolek PAF, který se angažuje v odvětví filmu a literatury a přerovský Duha Klub Dlažka, který pořádá akce současné hudby a mluveného slova.

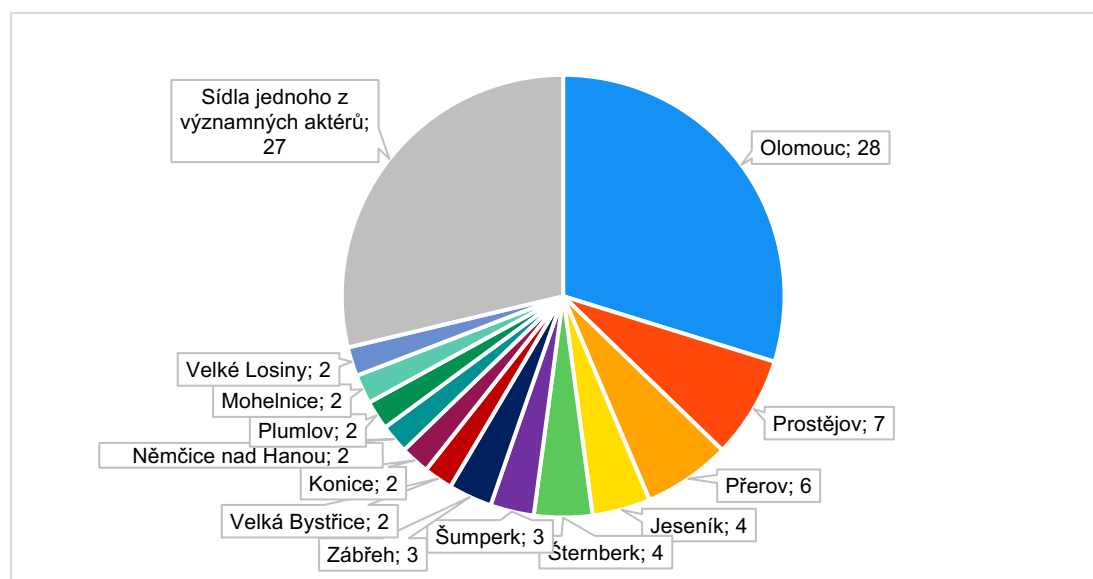
Graf 1 Významní aktéři kulturního dění v Olomouckém kraji podle žánrů

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Nejvíce významných kulturních aktérů sídlí v Olomouci, dále pak především v dalších větších ORP. V dalších 27 obcích sídlí jeden významný aktér, případně je významným aktérem sama obec.

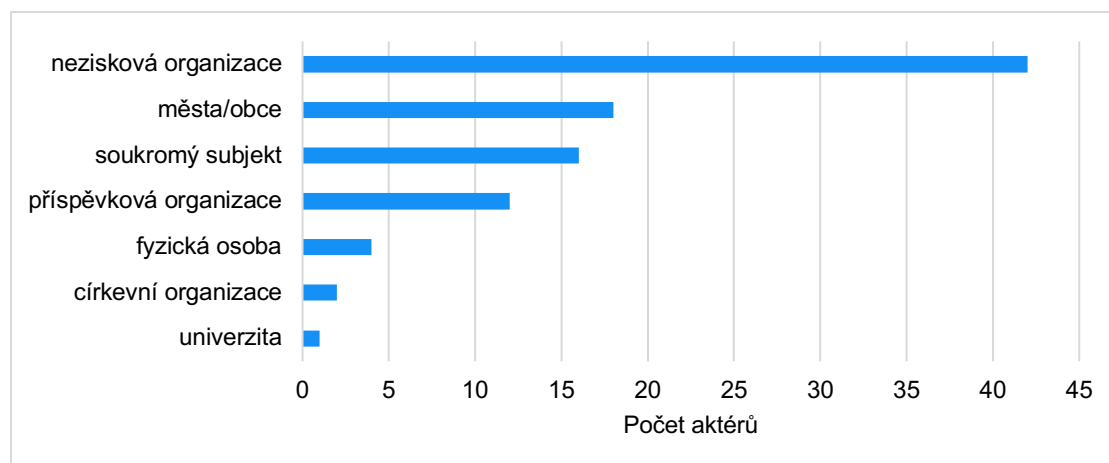
Graf 2 Města, ve kterých sídlí významní kulturní aktéři Olomouckého kraje

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

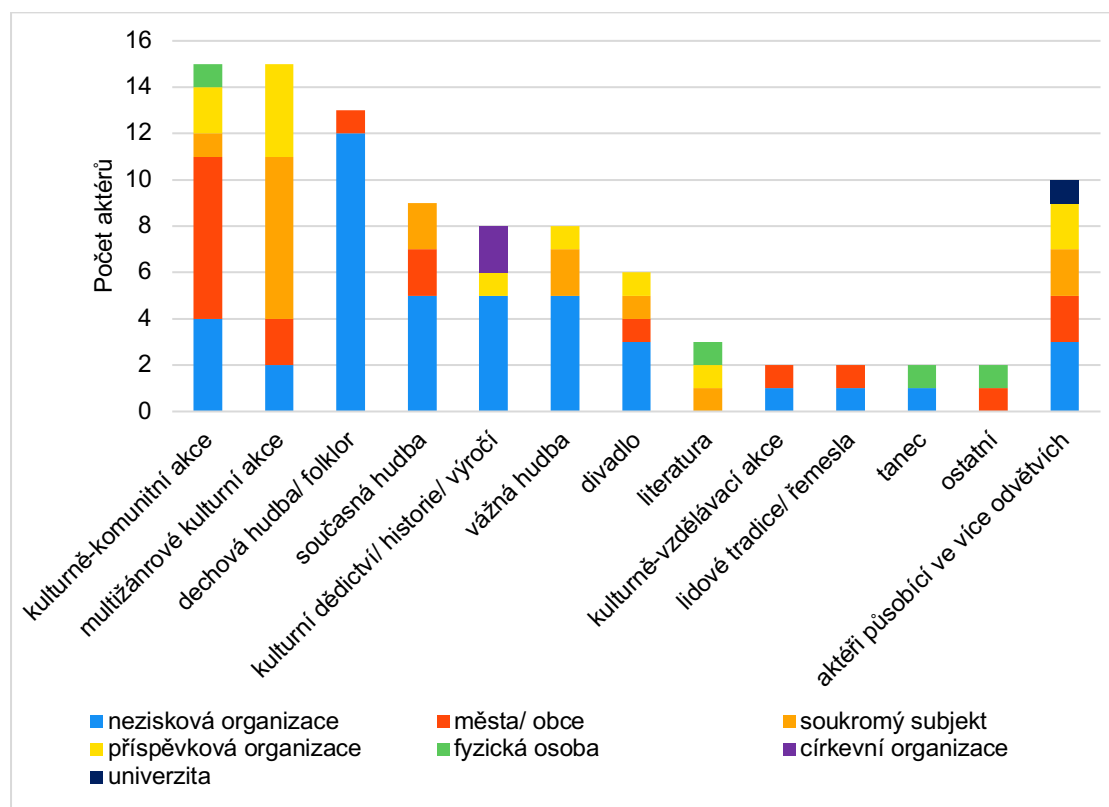
Co se týče právních forem významných aktérů, nejvíce významných aktérů jsou neziskové organizace, především zapsané spolky. Neziskové organizace se také objevují v naprosté většině žánrů. Nejvyšší zastoupení neziskových organizací má žánr dechová hudba a folklor, neziskové organizace se silně angažují i v oblastech současné hudby, kulturního dědictví/ historie/ výročí a vážné hudby. Města a obce mají nejsilnější postavení v pořádání kulturně-komunitních akcí, soukromé subjekty zase ovládají multižánrové kulturní akce. Příspěvkové organizace se nejvíce angažují také u multižánrových akcí, zde jde především o kulturní střediska měst.

Graf 3 Významní kulturní aktéři dle právních forem

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Graf 4 Rozdělení významných kulturních aktérů dle žánrů a právních forem

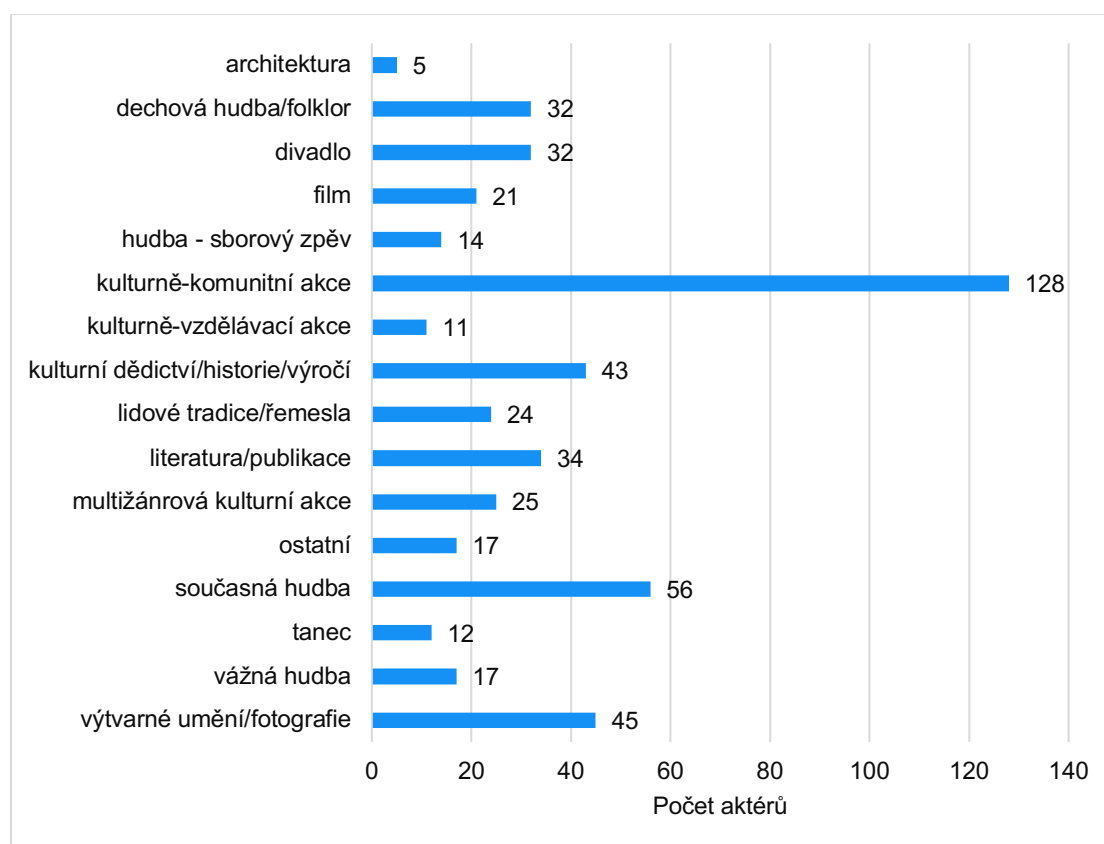

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

3.4. Počet kulturních aktérů v jednotlivých odvětvích v programu podpory kultury

Z Programu podpory kultury Olomouckého kraje v letech 2019 a 2020 vyšlo 443 jedinečných žadatelů, kteří získali krajskou podporu na 752 projektů a akcí. Následující graf ukazuje počet aktérů angažujících se v jednotlivých žánrech na základě žádostí o dotace z Programu na podporu kultury Olomouckého kraje. Žánrově byly klasifikovány jednotlivé akce, nikoliv aktéři. Aktéři, kteří získali dotaci na projekty/akce s různými žánry, tak budou započítáni do více žánrových kategorií. Součet aktérů v jednotlivých žánrech tak neodpovídá celkovému počtu aktérů v Programu na podporu kultury Olomouckého kraje ve sledovaných letech.

Graf 5 Počet aktérů v Olomouckém kraji v jednotlivých žánrech

Zdroj dat: přehled dotačních programů Olomouckého kraje pro oblast kultury v letech 2019 a 2020

Nejvíce aktérů se věnuje pořádání kulturně-komunitních akcí, výrazně jsou Olomouckém kraji zastoupeni i aktéři, kteří se realizují v oblasti současné hudby a výtvarného umění/fotografie.

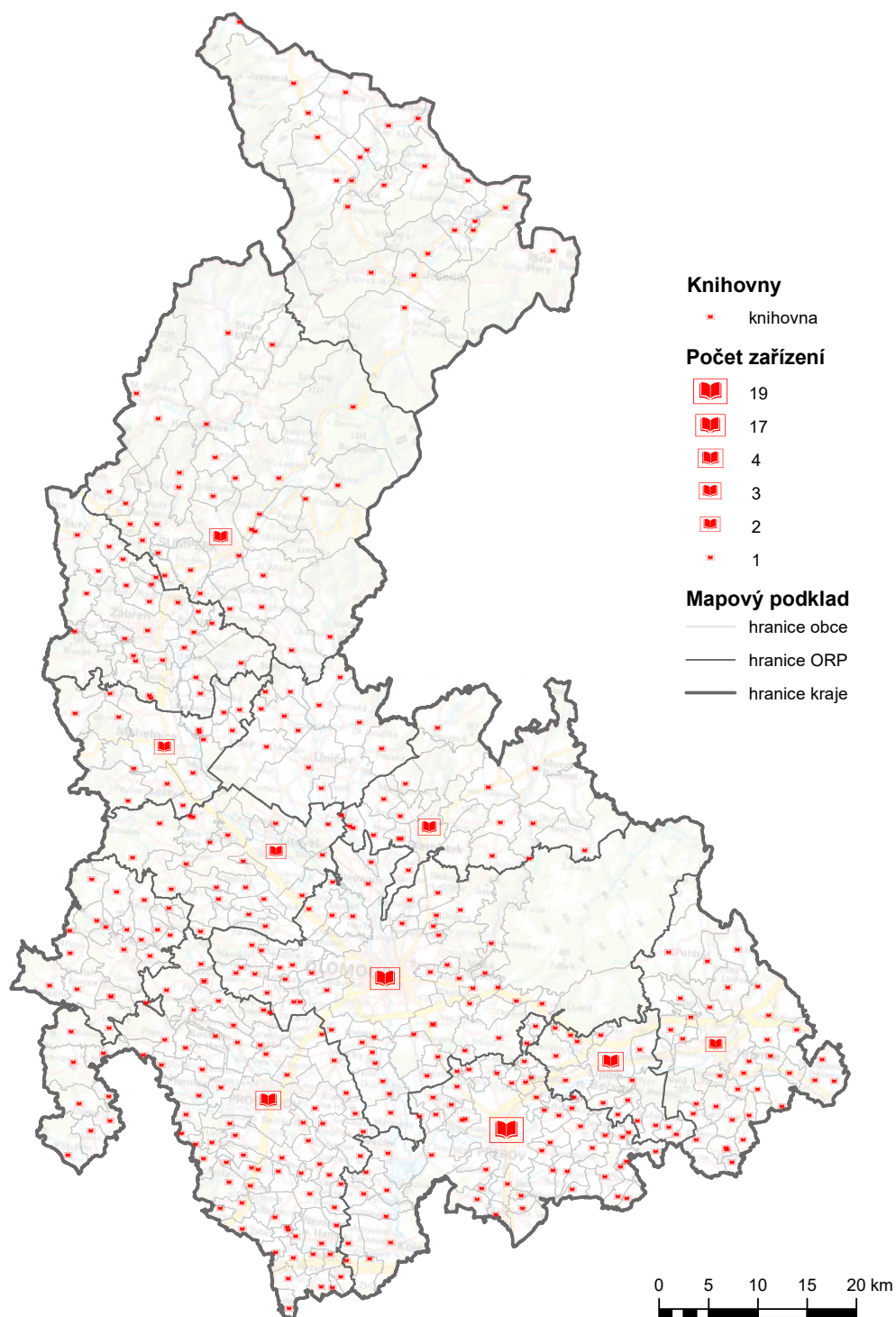
3.5. Závěry

- Nejvíce významných aktérů pořádá multižánrové kulturní akce nebo akce kulturně-komunitní.
- Z konkrétních žánrů je v Olomouckém kraji výrazně vidět zastoupení dechové hudby/folkloru a současné hudby.
- V Olomouckém kraji je i mnoho aktérů, kteří se svou činností nedají zařadit pouze pod jednu žánrovou kategorii. Příkladem mohou být DW7, která má hlavní činnost v oblasti divadla i výtvarného umění, spolek PAF, který se angažuje v odvětví filmu a literatury a přerovský Duha Klub Dlažka, který pořádá akce současné hudby a mluveného slova.
- Nejvíce významných kulturních aktérů sídlí v Olomouci (téměř jedna třetina), dále pak především v dalších větších ORP (téměř jedna třetina). V dalších 27 obcích sídlí jeden významný aktér, případně je významným aktérem sama obec.
- Nejvíce významných aktérů je neziskovými organizacemi, které jsou zastoupeny v naprosté většině žánrů, nejvyšší zastoupení neziskových organizací má žánr dechová hudba a folklor.
- Města a obce mají nejsilnější postavení v pořádání kulturně-komunitních akcí, soukromé subjekty zase ovládají multižánrové kulturní akce. Příspěvkové organizace se nejvíce angažují také u multižánrových akcí, zde jde především o kulturní střediska měst.
- Z Programu podpory kultury Olomouckého kraje v letech 2019 a 2020 vyšlo 443 jedinečných žadatelů, kteří získali krajskou podporu na 752 projektů a akcí. Z celkového počtu aktérů se nejvíce z nich věnuje pořádání kulturně-komunitních akcí, výrazně jsou Olomouckém kraji zastoupeni i aktéři, kteří se realizují v oblasti současné hudby a výtvarného umění/ fotografie.

4. Kulturní a komunitní infrastruktura

4.1. Knihovny

Obrázek 1 Knihovny na území Olomouckého kraje

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021,

Zdroj dat: Krajská databáze, Český úřad zeměměřický a katastrální

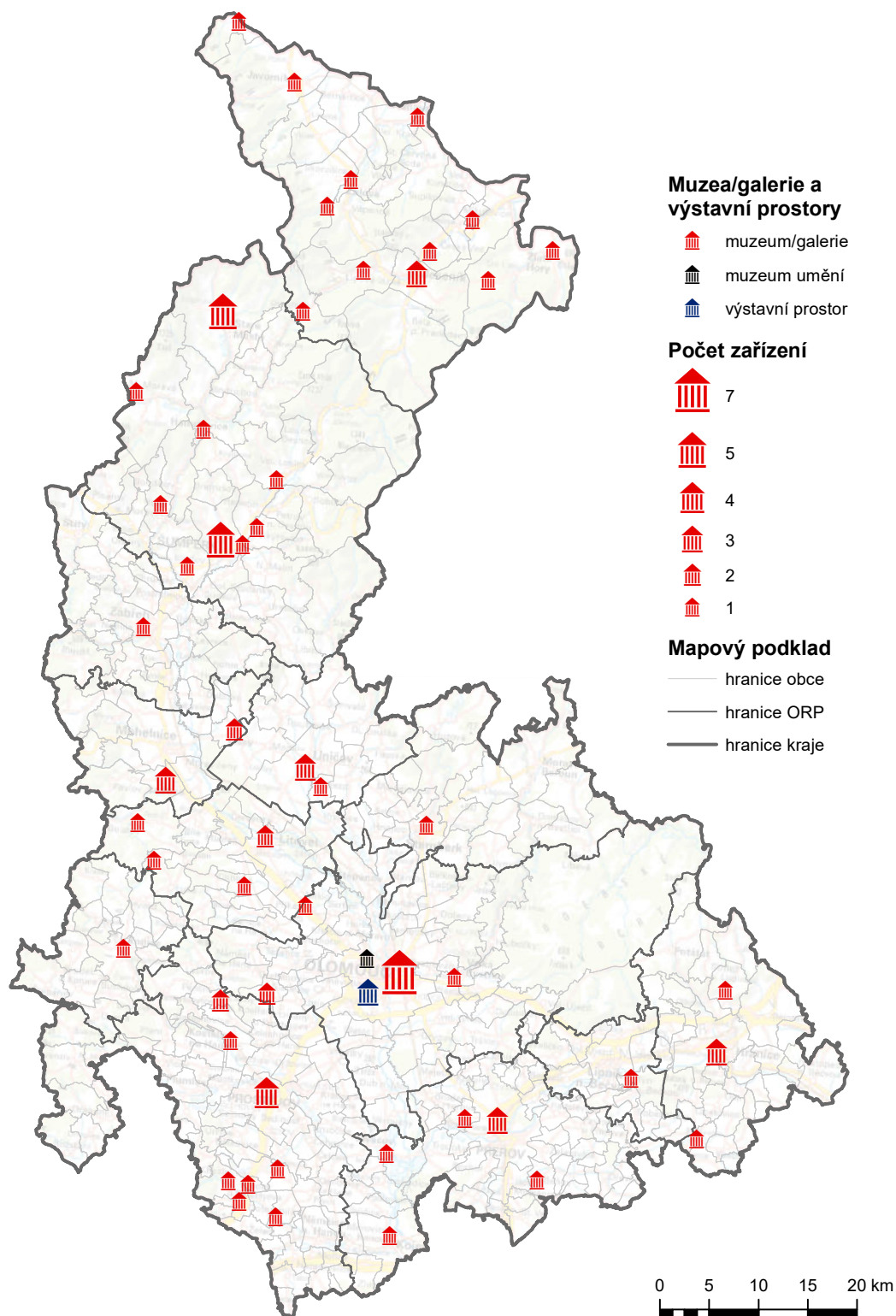
Síť veřejných knihoven v Olomouckém kraji je již několik let vyrovnaná a stabilní. Knihovnické služby pro veřejnost nabízí již výše uvedená knihovna krajská, městské a obecní knihovny, tj. profesionální a neprofesionální, ale i knihovny speciální, muzejní knihovny a také knihovny školní či univerzitní. V Olomouckém kraji se k roku 2021 nachází 454 knihoven, nejvíce v SO ORP Prostějov (81), nejméně v SO ORP Uničov (12). Nejvyšší koncentrace knihoven a jejich poboček je v Přerově (19) a v Olomouci (17), 4 knihovny se nachází v Prostějově a Lipníku nad Bečvou, 3 knihovny v Šumperku, Šternberku a Litovli a dvě knihovny v Mohelnici.

Olomoucký kraj zřizuje jednu z nejvýznamnějších a nejstarších knihoven v České republice, která v roce 2016 oslavila 450 let své existence – Vědeckou knihovnu v Olomouci. Ta je druhou nejstarší a čtvrtou největší knihovnou svého druhu v republice a je jednou ze tří knihoven s právem povinného výtisku publikací; musí tedy všechny publikace vydané na území České republiky archivovat, z čehož plynou velké nároky na skladovací prostory. Kraj finančně plně zajišťuje provoz knihovny.

4.2. Muzea, galerie a výstavní prostory

V Olomouckém kraji se celkem nachází 87 muzeí a galerií s vlastními sbírkami. Nejvíce muzeí a galerií se nachází v SO ORP Šumperk (16), Olomouc (15) a Jeseník (14). Největší koncentraci muzeí a galerií má pak krajské město Olomouc, kde se kromě 7 muzeí a galerií nachází i 3 výstavní prostory a státem zřizované Muzeum umění Olomouc, které je v kartodiagramu vyznačeno zvlášť tmavě šedou barvou. Z ostatních obcí ORP mají nejvíce muzeí Šumperk, Přerov a Prostějov (4), v každém z uvedených měst zřizuje jedno z muzeí kraj. U těchto muzeí kraj kompletně finančně zajišťuje jejich provoz i investice, poskytuje jim metodickou a konzultační pomoc. Mimo velká města se muzea nachází celkem v 39 obcích Olomouckého kraje. Pět muzeí koncentruje v okolí obce Staré Město, jde o Pěchoťní sruby a Muzeum vojenské historie a historie Staroměstská a tři muzea se nachází v obci Loštice ve správním území obce Mohelnice. V obcích Čechy pod Kosířem, Úsov, Slatinice a Zlaté Hory se nachází dvě muzea, u zbytku obcí vždy po jednom.

Obrázek 2 Muzea/galerie a výstavní prostory na území Olomouckého kraje

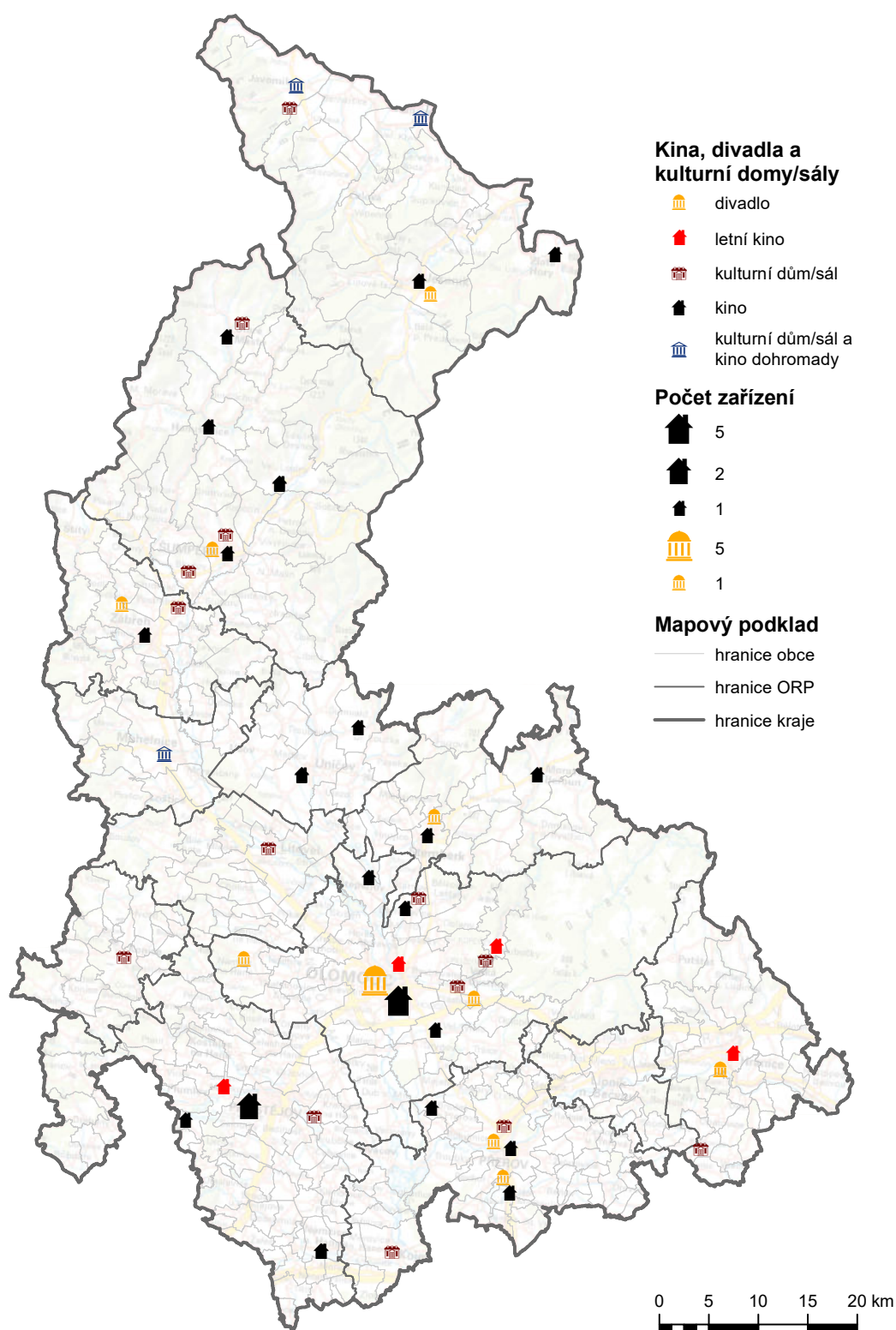

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021,

Zdroj dat: Krajská databáze, Český úřad zeměměřický a katastrální

4.3. Kina, divadla, kulturní domy, sály

Obrázek 3 Kina, divadla a kulturní domy/sály na území Olomouckého kraje

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021,

Zdroj dat: Krajská databáze, Český úřad zeměměřický a katastrální

Je potřeba zmínit, že data v kartodiagramu jsou výstupem prvotního mapování kulturní infrastruktury v kraji a mají tak své limity, seznam všech kulturních zařízení nemusí být kompletní.

Kartodiagram znázorňuje rozložení divadel, kin a kulturních domů v Olomouckém kraji. Divadel se v kraji nachází celkem 14, z toho většina v Olomouci (5). Jde o Moravské divadlo v Olomouci, příspěvkovou organizaci města Olomouce, Divadlo Tramtarie, z. ú., Olomouc, které se označuje za nezávislou profesionální scénu, Divadlo hudby Olomouc – jde o součást Muzea umění Olomouc a nezávislá divadla Divadlo na cucky a Divadlo na Šantovce. S výjimkou obcí Náměšť na Hané a Přáslavice se divadla nacházejí v obcích s rozšířenou působností. Mezi další významná divadla v kraji patří Divadlo Šumperk, s. r. o. zřízené a vlastněné městem Šumperk, Městské divadlo v Prostějově, p. o., které ovšem nemá vlastní soubor a představení dováží, v Jeseníku se nachází Divadlo Petra Bezruče, v Přerově existuje Divadlo Dostavník a Loutkové divadlo Sokol (Přerovský Kašpárek). Řada z těchto výše uvedených divadel je v různých formách příjemcem dotací z dotačních programů Olomouckého kraje v oblasti kultury. V menších SO ORP Konice, Mohelnice, Litovel, Uničov a Lipník nad Bečvou se divadla nenachází.

Objekty či institucemi výrazně ovlivňujícími kulturní život v kraji, jeho městech a obcích jsou kulturní domy či různé typy podobných kulturních zařízení. Města a obce je využívají pro kulturní, společenský a spolkový život v obci. V Olomouckém kraji jsou tyto typy zařízení zastoupené v řadě větších měst a jsou výraznými kulturními činiteli, jako např. Kulturní dům v Šumperku. Těchto významných kulturních domů bylo zmapováno 14 a jsou k vidění v kartodiagramu. Vedle toho ovšem najdeme kulturní domy či alespoň sály i v řadě malých obcí kraje, ty však v současné chvíli nejsou podrobně zmapovány.

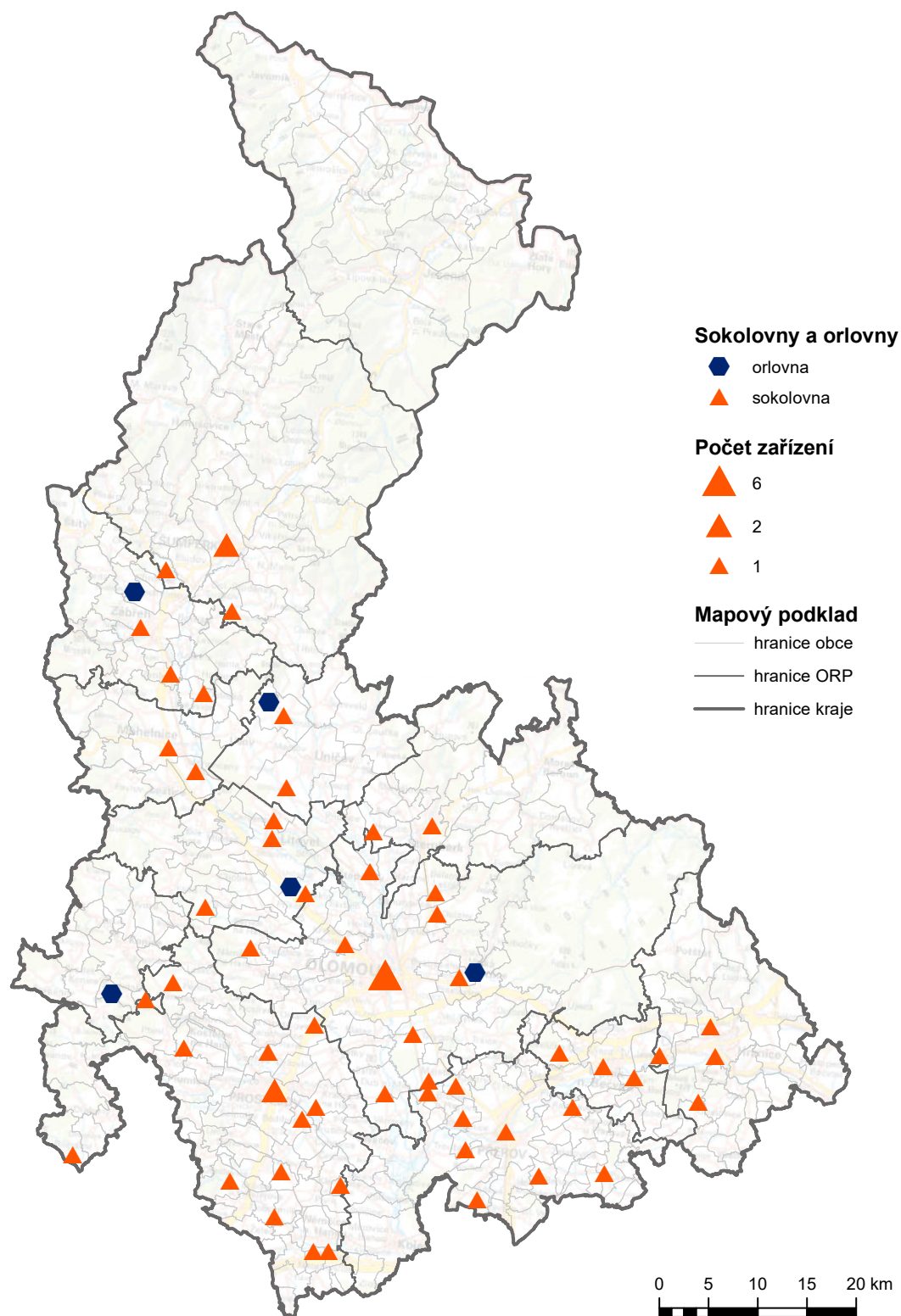
Stejně tak v kraji neexistuje úplná databáze kinosálů, pro kartodiagram jich bylo zmapováno 33, z toho 4 jsou kina letní (Olomouc, Hranice, Hlubočky a Mostkovice). V seznamu jsou započítány jak multiplexy, tak menší obecní kinosály. Celkem má kino 28 obcí v Olomouckém kraji, Olomouc jich má 5, Prostějov 2. Javorník a Vidnava mají kino společné s kulturním domem.

4.4. Sokolovny a orlovny

Sokolovny a orlovny často tvoří základní kulturně-komunitní infrastrukturu především v menších obcích či městských částech větších obcí, kde je kulturní zázemí špatně dostupné. Sály sokoloven a tělocvičen slouží k zájmové činnosti a pořádání kulturně komunitních akcí místních aktérů, v menších obcích mohou i úplně suplovat kulturní dům/sál. Krom toho TJ Sokol často bývá důležitým kulturně-komunitním aktérem v území. V Olomouckém kraji bylo zmapováno 68 sokoloven a orloven, nejvíce se jich nachází v SO ORP Olomouc (16) a Prostějov (15), v krajském městě Olomouci je sokoloven 6. Zajímavá je úplná absence sokoloven a orloven na Jesenícku a velmi malé zastoupení na Šumpersku.

Obrázek 4 Sokolovny a orlovny na území Olomouckého kraje

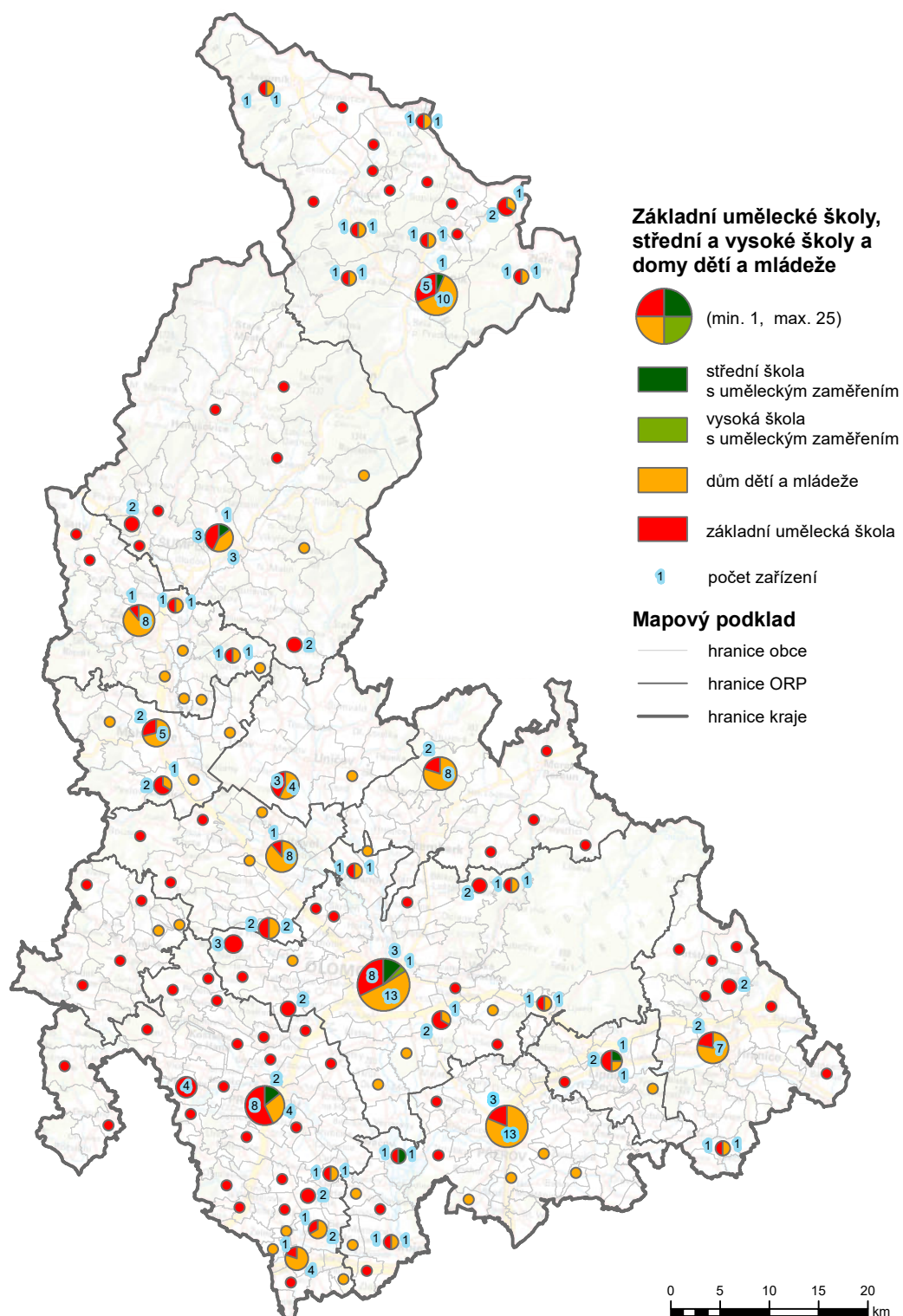

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021

Zdroj dat: Krajská databáze, Český úřad zeměměřický a katastrální

4.5. Základní, střední a vysoké umělecké školství a domy dětí a mládeže

Obrázek 5 Základní umělecké školy, střední a vysoké školy a domy dětí a mládeže na území Olomouckého kraje

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021

Zdroj dat: Krajská databáze, Český úřad zeměměřický a katastrální

Kartodiagram zobrazuje zastoupení různých stupňů uměleckého vzdělávání dostupného v Olomouckém kraji. Nejvíce je zastoupeno základní umělecké vzdělávání a kulturně-volnočasové vzdělávání, základních uměleckých škol, respektive jejich poboček se na území kraje vyskytuje 150, domů dětí a mládeže, respektive jejich poboček 145. Velmi hustě vyskytují v SO ORP Prostějov (37 ZUŠ) a Olomouc (27), málo jsou naopak zastoupeny v SO ORP Lipník nad Bečvou, Uničov a Mohelnice (3–4). DDM a jejich pobočky jsou nejvíce koncentrovány v SO ORP Olomouc (26), dále SO ORP Přerov (20) a SO ORP Jeseník (17). Málo se vyskytují v SO ORP Konice a Lipník nad Bečvou (1–2). Ve většině případů se polovina DDM v území SO ORP nachází přímo v obci s rozšířenou působností, pobočky ZUŠ jsou v tomto ohledu rozmístěny rovnoměrněji a vyskytují se často i malých obcích Olomouckého kraje. Mezi zastoupením ZUŠ a DDM v jednotlivých správních obvodech není žádná korelace, přibližně v polovině SO ORP početně převažují ZUŠ a jejich pobočky, v druhé polovině DDM.

Středních škol, které nabízejí umělecké obory, bylo v kraji zmapováno 9. Tři z nich se nacházejí v Olomouci (Moravská střední škola, Konzervatoř Evangelické akademie, Střední škola zemědělská a zahradnická), dvě v Prostějově (Střední škola designu a módy, ART ECON – Střední škola) a dále Střední škola gastronomie, farmářství a služeb v Jeseníku, Střední škola průmyslová a stavební v Lipníku nad Bečvou, Vyšší odborná a Střední průmyslová škola v Šumperku a Střední škola řezbářská v Tovačově.

Vysoké umělecké vzdělávání je v Olomouckém kraji zastoupeno Univerzitou Palackého v Olomouci, která v rámci své filozofické fakulty nabízí uměnovědné obory.

4.6. Závěry

- Síť veřejných knihoven v Olomouckém kraji je již několik let vyrovnaná a stabilní. V Olomouckém kraji se k roku 2021 nachází 454 knihoven.
- Nejvyšší koncentrace knihoven a jejich poboček je v Přerově (19) a v Olomouci (17).
- Olomoucký kraj zřizuje jednu z nejvýznamnějších a nejstarších knihoven v České republice – Vědeckou knihovnu v Olomouci. Kraj finančně plně zajišťuje provoz knihovny.
- V Olomouckém kraji se celkem nachází 87 muzeí a galerií s vlastními sbírkami. Největší koncentraci muzeí a galerií má krajské město Olomouc, kde se krom 7 muzeí a galerií nachází i 3 výstavní prostory a státem zřizované Muzeum umění Olomouc. Z ostatních obcí ORP mají nejvíce muzeí Šumperk, Přerov a Prostějov (4), v každém z uvedených měst zřizuje jedno z muzeí kraj. U těchto muzeí kraj kompletně finančně zajišťuje jejich provoz i investice, poskytuje jim metodickou a konzultační pomoc.
- V kraji se nachází celkem 14 divadel, z toho většina v Olomouci, s výjimkou obcí Náměšť na Hané a Přáslavice se divadla nacházejí v obcích s rozšířenou působností.
- Řada divadel je v různých formách příjemcem dotací z dotačních programů Olomouckého kraje v oblasti kultury.
- V menších SO ORP Konice, Mohelnice, Litovel, Uničov a Lipník nad Bečvou se divadla nenachází.
- V Olomouckém kraji jsou kulturní domy zastoupeny v řadě větších měst a jsou výraznými kulturními činiteli, krom toho ovšem najdeme kulturní domy či alespoň sály i v řadě malých obcí kraje, ty však v současné chvíli nejsou podrobně zmapovány.
- V kraji neexistuje úplná databáze kinosálů, zmapováno jich bylo 33, z toho 4 kina letní. V seznamu jsou započítány jak multiplexy, tak menší obecní kinosály. Celkem má kino 28 obcí v Olomouckém kraji.
- Sokolovny a orlovny často tvoří základní kulturně-komunitní infrastrukturu především v menších obcích či městských částech větších obcí, kde je kulturní zázemí špatně dostupné, v Olomouckém kraji bylo zmapováno 68 sokoloven a orloven, nejvíce v SO ORP Olomouc (16) a Prostějov (15).
- Zajímavá je úplná absence sokoloven a orloven na Jesenicku a velmi malé zastoupení na Šumpersku.
- Nejvíce je zastoupeno základní umělecké vzdělávání a kulturně-volnočasové vzdělávání, ZUŠ se na území kraje vyskytuje 150, DDM 145.
- Středních škol, které nabízejí umělecké obory, bylo v kraji zmapováno 9. Tři z nich se nacházejí v Olomouci, dvě v Prostějově a jedna v Jeseníku, Lipníku nad Bečvou, Šumperku a Tovačově.
- Vysoké umělecké vzdělávání je v Olomouckém kraji zastoupeno Univerzitou Palackého v Olomouci, která v rámci své filozofické fakulty nabízí uměnovědné obory.

5. Opakovaný kulturní kalendář

5.1. Akce opakovaného kulturního kalendáře

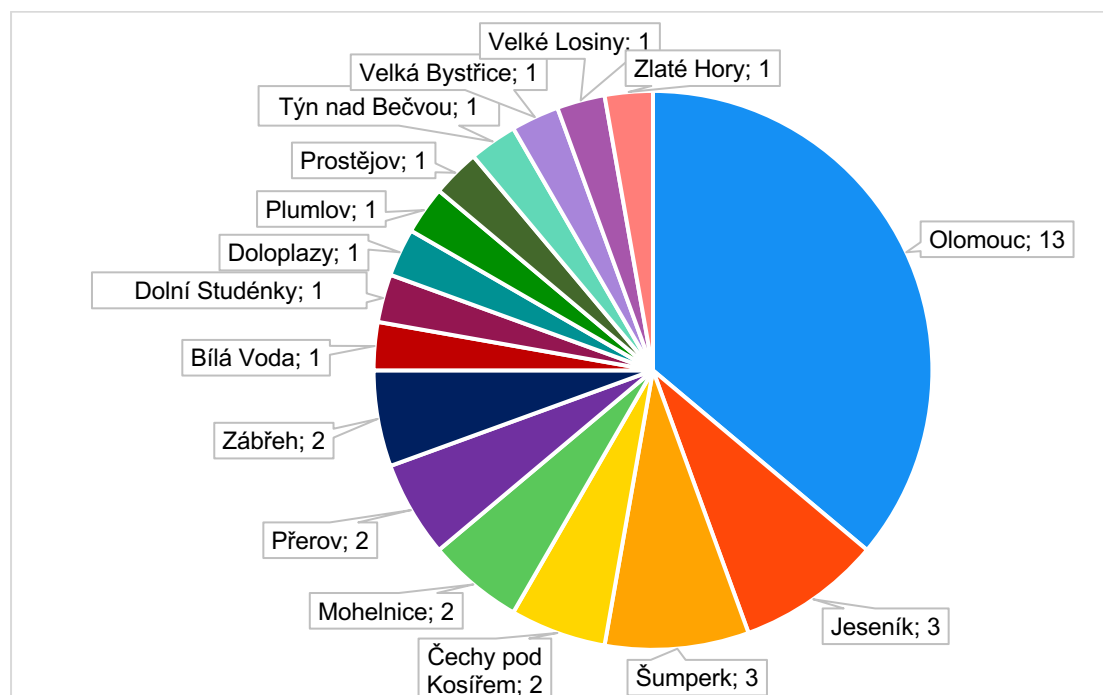
Kapitola opakovaný kulturní kalendář nabízí přehled hlavních akcí, které se v Olomouckém kraji konají. Páteční akce zahrnuté do výběru byly vybírány experty krajského úřadu Olomouckého kraje. Kritériem pro výběr hlavních akcí kraje byl jejich rozpočet, výše podpory ze strany Olomouckého kraje a případná tradičnost akce. Vycházelo se z podkladových dat dotačních řízení Olomouckého kraje, přičemž byly automaticky zařazeny veškeré akce s dotací 200 000 Kč a více (vyjma Ekologických dnů Olomouc). Dalším kritériem byl nadregionální význam dané akce, případně unikátnost pojednávaného tématu či oboru, a to i s přihlédnutím k jednotlivým ORP.

Soupis akcí bude aktualizován, a to v rámci evaluace koncepce, úkol bude zahrnut do akčního plánu. Kritéria dotačního programu s daným vymezením v koncepci přímo nesouvisí.

V Olomouckém kraji se tak na základě výše popsané metodiky koná celkem 37 pátečních opakovaných akcí kulturního kalendáře, které jsou uvedeny v následující tabulce. Opakované akce se konají nejvíce v letních měsících, úplně nejvíce v červenci (10 akcí). Naopak žádná akce se nekoná v lednu, únoru a březnu. Krom akce Dny evropského dědictví Olomoucký kraj podporuje všechny akce v rámci programových dotací.

Většina akcí opakovaného kulturního kalendáře se koná v Olomouci, 3 akce v ORP Šumperk a Jeseník, 2 v Čechách pod Kosířem a také v ORP Přerov, Mohelnice a Zábřeh, 1 akce se koná v ORP Prostějov. Zbytek akcí je po jedné roztroušen mezi menšími obcemi v kraji.

Graf 6 Místa konání akcí opakovaného kulturního kalendáře

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Tabulka 26 Akce opakovaného kulturního kalendáře dle měsíce jejich konání

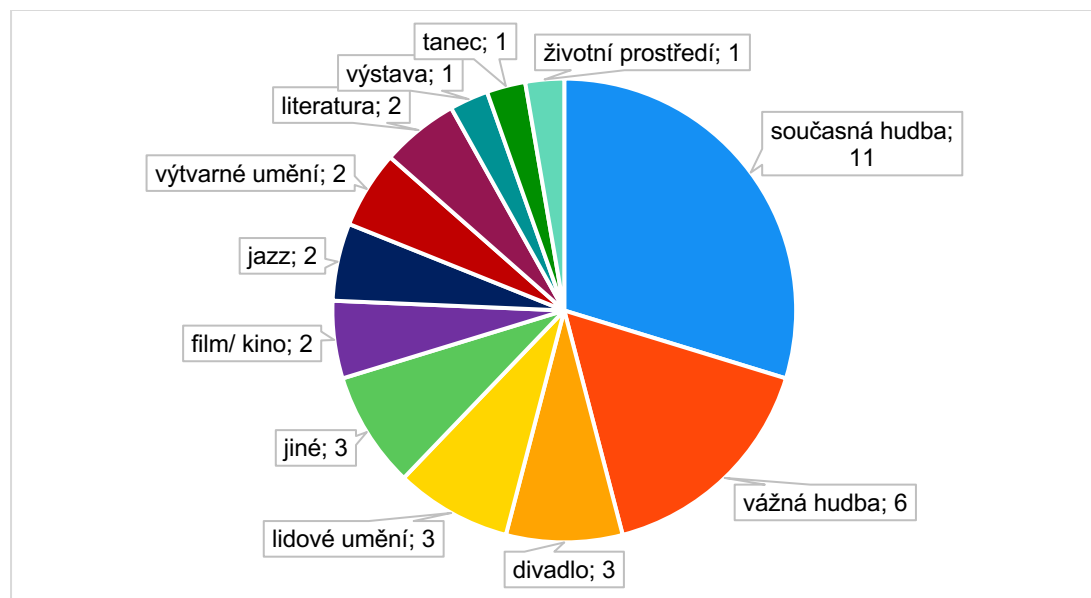
Název akce	Aktér, který akci organizuje	Rok vzniku	leden		únor		březen		duben		květen		červen		červenec		srpen		září		říjen		listopad		prosinec	
			1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2
Street Art Festival	Street Art Festival z.s.	2007																								
Academia Film Olomouc	Univerzita Palackého	1966																								
Divadelní flora	Flora Theatre Festival z.s.	2001																								
Dvořákova Olomouc	Moravská filharmonie Olomouc	1950																								
Kulturní léto na zámku v Čechách pod Kosířem	Vlastivědné muzeum Olomouc	2017																								
Noc kostelů	Arcibiskupství olomoucké	2008																								
Svátky písní	Festa Musicale z.s.	1972																								
Notování Zábřehem	Dechový orchestr Zábřeh, z.s.	2018																								
Brossmanův festival duchovní hudby	obec Bílá Voda	2010																								
Klášteří hudební slavnosti	Roman Janků management	2007																								
Hudba bez hranic	Dolní Studénky, MAS Šumperský venkov	2004																								
FingersUp	Fingers Up Production s.r.o.	2011																								
Festival V Centru/lm Zentrum	Pilotraum01 e.V., artcircolo, Kulturallmende, Světakraj z.s., Městská kulturní zařízení Jeseník	2015																								
Jízda Králů v Doloplazích	Hanácký národopisný soubor Olešnice	1976																								
Folklórní festival "V zámku a podzámčí" Přerov	Folklorní soubor Haná Přerov	2007																								
Wolkerův Prostějov	NIPOS – ARTAMA	1957																								
Losiny Fest	Friendly & Loyal	2019																								

Olomoucké barokní slavnosti	Olomoucké barokní slavnosti, z.s.	2012
Mezinárodní festival Keltská noc	KELTSKÁ NOC z.s.	2002
Josefkol	Muzeum kočárů, Kočáry Mylord	2008
Mezinárodní festival Colores Olomouc	Friendly & Loyal s.r.o.	2011
Městské slavnosti Zlaté dny	Město Zlaté Hory	1994
Hanácké Woodstock	Velkobystřická kulturní společnost	2011
Mezinárodní folklórní festival Šumperk	Sdružení přátel folkloru Severní Hané	1990
Hefaiston na hradě Helfštýn	Muzeum Komenského v Přerově	1982
Mohelnický FolkFest (festival navazuje na 44. ročník festivalu Mohelnický dostavník)	Madalen z.s.	2020
Mezinárodní festival vojenských hudeb	Armáda ČR, odd. kultury, MMOL	2002
Dny evropského dědictví	odd. kultury, MMOL	1994
Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu	Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu z.s.	1993
Bounty Rock Cafe Open Air	Spolek BRC Promotion	2010
Svatováclavské setkání v Jeseníku	VMJ, Státní okresní archiv Jeseník, Společnost Vincenze Priessnitze a Městská kulturní zařízení Jeseník	2002
Prix Bohemia Radio	Český rozhlas	1984
Československý jazzový festival	Nadační fond Přerovského jazzového festivalu	1966
Džemfest	Kraj pro život s.r.o.	2000

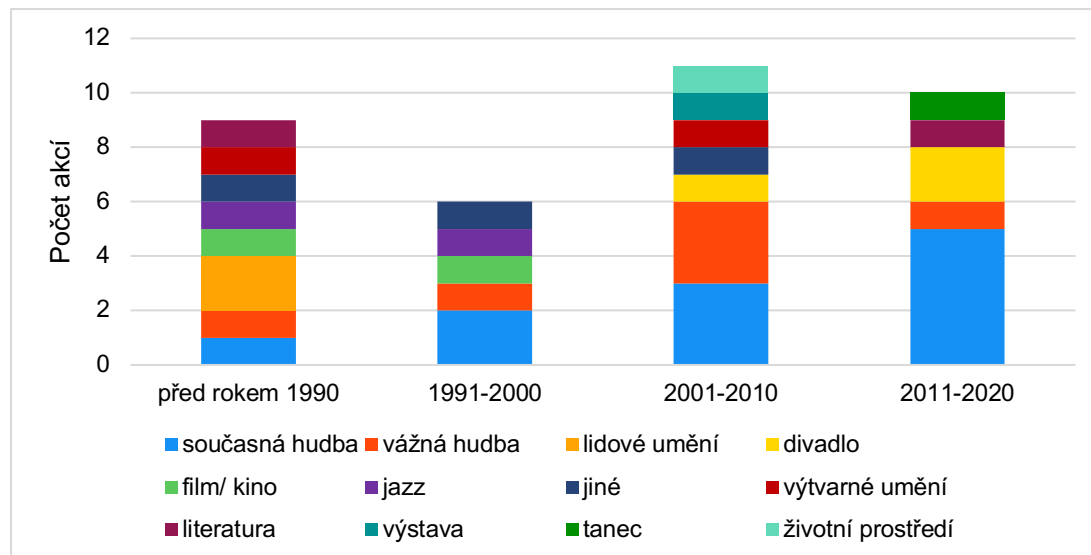
5.2. Žánrové rozdělení akcí opakovaného kulturního kalendáře

Graf 7 Nečastější žánry akcí opakovaného kulturního kalendáře v Olomouckém kraji

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Graf 8 Akce opakujícího se kulturního kalendáře dle žánru a roku vzniku

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

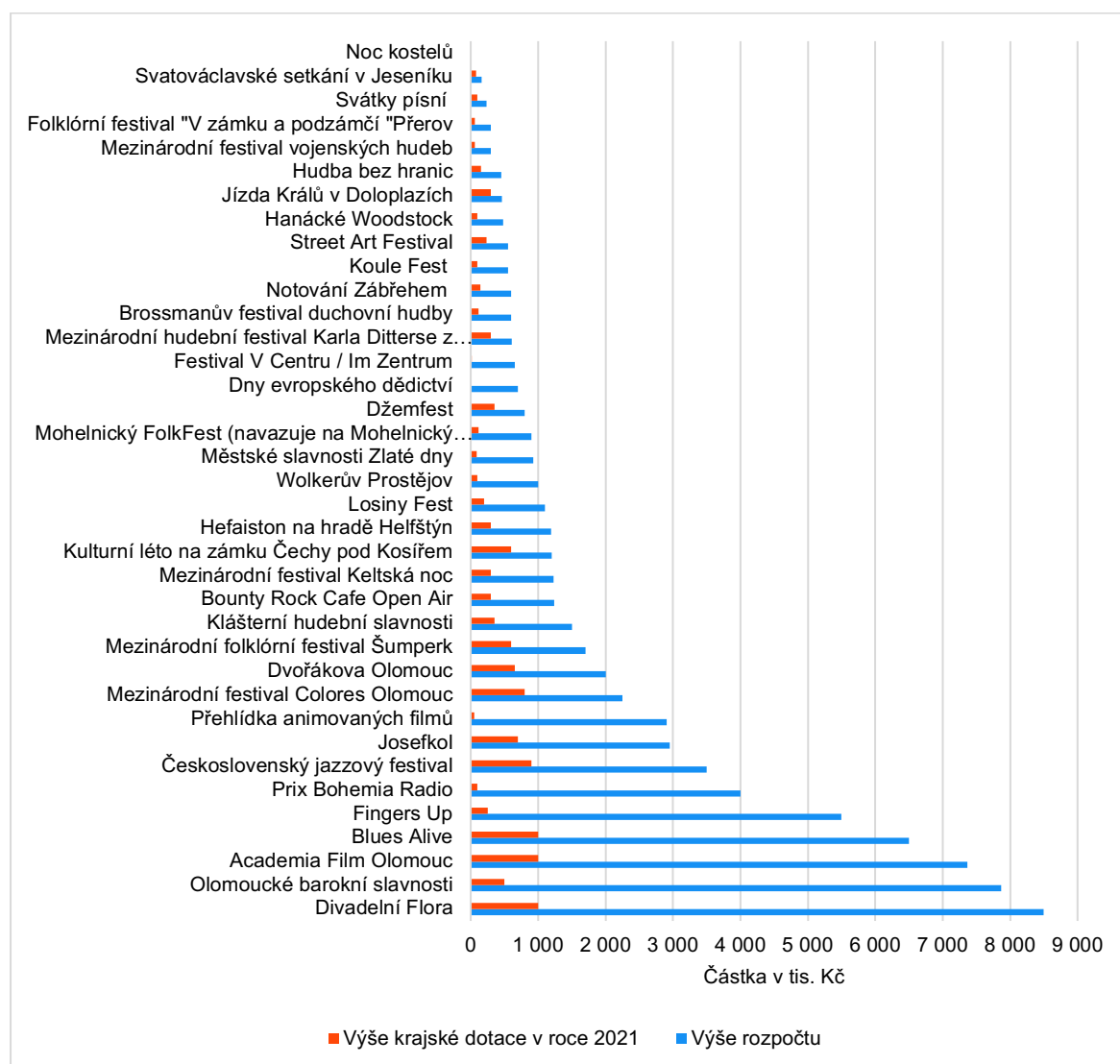
Žánrové rozdělení akcí je více zaměřené na hudební akce, nejčastějšími žánry akcí opakovaného kulturního kalendáře jsou současná hudba (11) a vážná hudba (6), zvláště je uveden i jazz (2). Zbytek grafu však poukazuje na žánrovou pestrost kulturní nabídky v Olomouckém kraji. Pod akcemi v kategorii „jiné“ se skrývají Noc kostelů, festival rozhlasové tvorby Prix Bohemia Radio a kulturně-komunitní akce Městské slavnosti Zlaté dny. Nejvíce opakovaných akcí vzniklo mezi lety 2001-2010 (11), zajímavé je i vysoké zastoupení akcí, které vznikly před rokem 1990. Nejstarší opakovanou akcí je festival vážné hudby Dvořákova Olomouc, který vznikl už v roce 1950, nejmladšími přírůstky do seznamu jsou divadelní festival Losiny Fest a hudební

festival Koule Fest, které vznikly v roce 2019, a také festival Mohelnický FolkFest, který vznikl v roce 2020, navazuje však na dlouholetý festival Mohelnický dostavník, který vznikl už v roce 1976.

5.3. Financování akcí opakovaného kulturního kalendáře

Rozpočtová data jsou u většiny akcí uvedena za rok 2021, výjimkou jsou akce Přehlídka animovaných filmů, Fingers Up, Mezinárodní festival Keltská noc, Festival V Centru / Im Zentrum a Mezinárodní festival vojenských hudeb, kde jsou data uvedena za rok 2019, protože pořadatelé v roce 2021 žádost o dotaci nepodali. Údaj za rok 2019 je uveden i pro Svatováclavské setkání v Jeseníku, které se od roku 2020 organizačně spojilo se vzdělávací T-expedicí. Pro účely srovnání budou tato data využita souhrnně s daty za rok 2021. Noc kostelů nemá v rozpočtech uvedenou žádnou částku, neboť jde o celorepublikovou akci a pořadatelé z různých míst si o finance žádají individuálně.

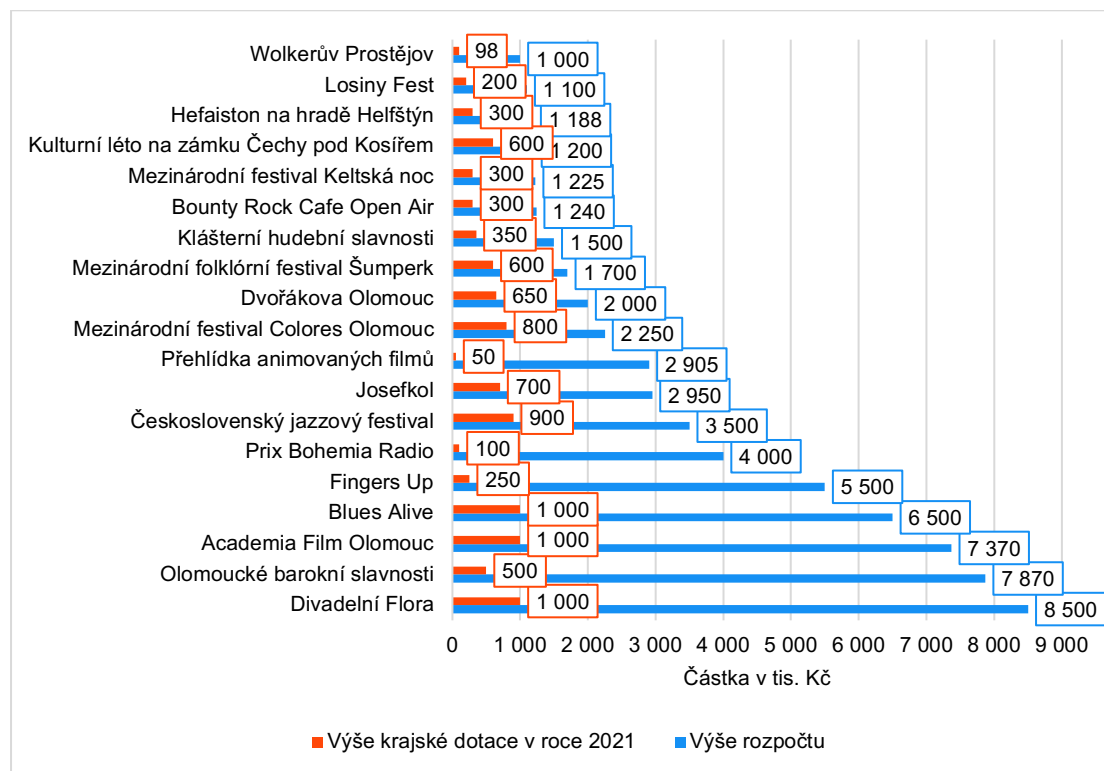
Graf 9 Celkový rozpočet akcí opakujícího se kulturního kalendáře a výše krajské podpory těchto akcí v roce 2021 v tis. Kč

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Graf 10 Výše krajské podpory akcí opakujícího se kulturního kalendáře s celkovým rozpočtem nad 1 mil. Kč, tis. Kč za rok 2021

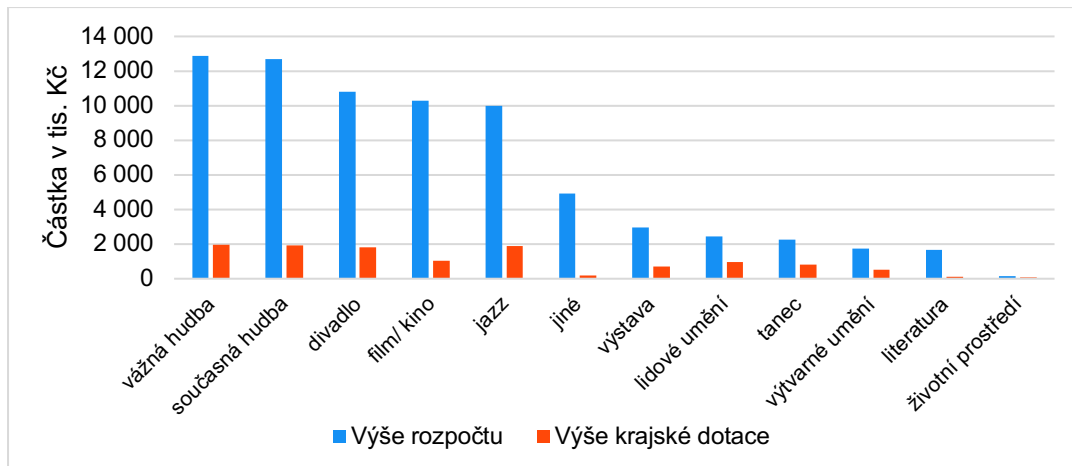

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Grafy ukazují celkový rozpočet akcí opakovaného kulturního kalendáře a výši krajských příspěvků, které dostávají. Druhý graf uvádí detail akcí s rozpočtem nad 1 mil. Kč, který má 18 akcí z celkového počtu 33 akcí opakovaného kulturního kalendáře.

Celkový rozpočet všech akcí opakovaného kulturního kalendáře dosahuje 72,8 mil. Kč. Kraj opakované akce podpořil celkovou částkou 12 mil. Kč. Nejvyšší částku krajské podpory 1 mil. Kč získávají akce Divadelní flora (krajský příspěvek tvoří 12 % z celkového rozpočtu akce), Academia Film Olomouc (14 % z rozpočtu) a Blues Alive (15 % z rozpočtu). Příspěvek nad 40 % svého rozpočtu dostává 7 akcí, 4 akce dosahují příspěvku mezi 30–40 % svého rozpočtu, 7 akcí mezi 20–30 %, 6 akcí mezi 10–20 % a dalších 5 akcí dostává krajský příspěvek pod 10 % svého rozpočtu.

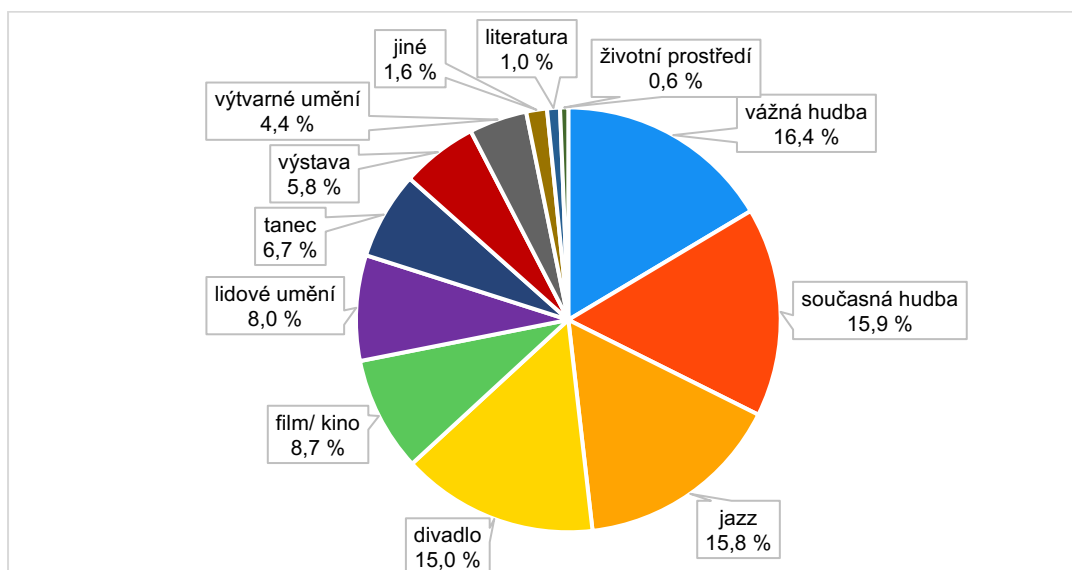
Graf 11 Výše rozpočtu a výše krajské podpory akcí podle jejich žánrů

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Z akcí opakovaného kalendáře jsou rozpočtově nejsilnější akce vážné hudby (18 % celkového rozpočtu všech akcí, z toho 61 % tvoří rozpočet Olomouckých barokních slavností), dále akce současné hudby a divadla.

Graf 12 Procentuální rozdělení výše krajské podpory žánrů akcí opakujícího se kulturního kalendáře

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Co se týče žánrového rozdělení peněz krajské podpory, v kraji je patrný důraz na hudební akce, i přes to, že jde o hudbu různých žánrů. Nejvyšší částkou jsou dotovány akce vážné hudby, kam putuje 16,4 % všech dotací, dále pak současná hudba (15,9 % dotací) a jazz (15,8 %). Hudební akce souhrnně dosahují na 48 % krajských dotací.

5.4. Závěry

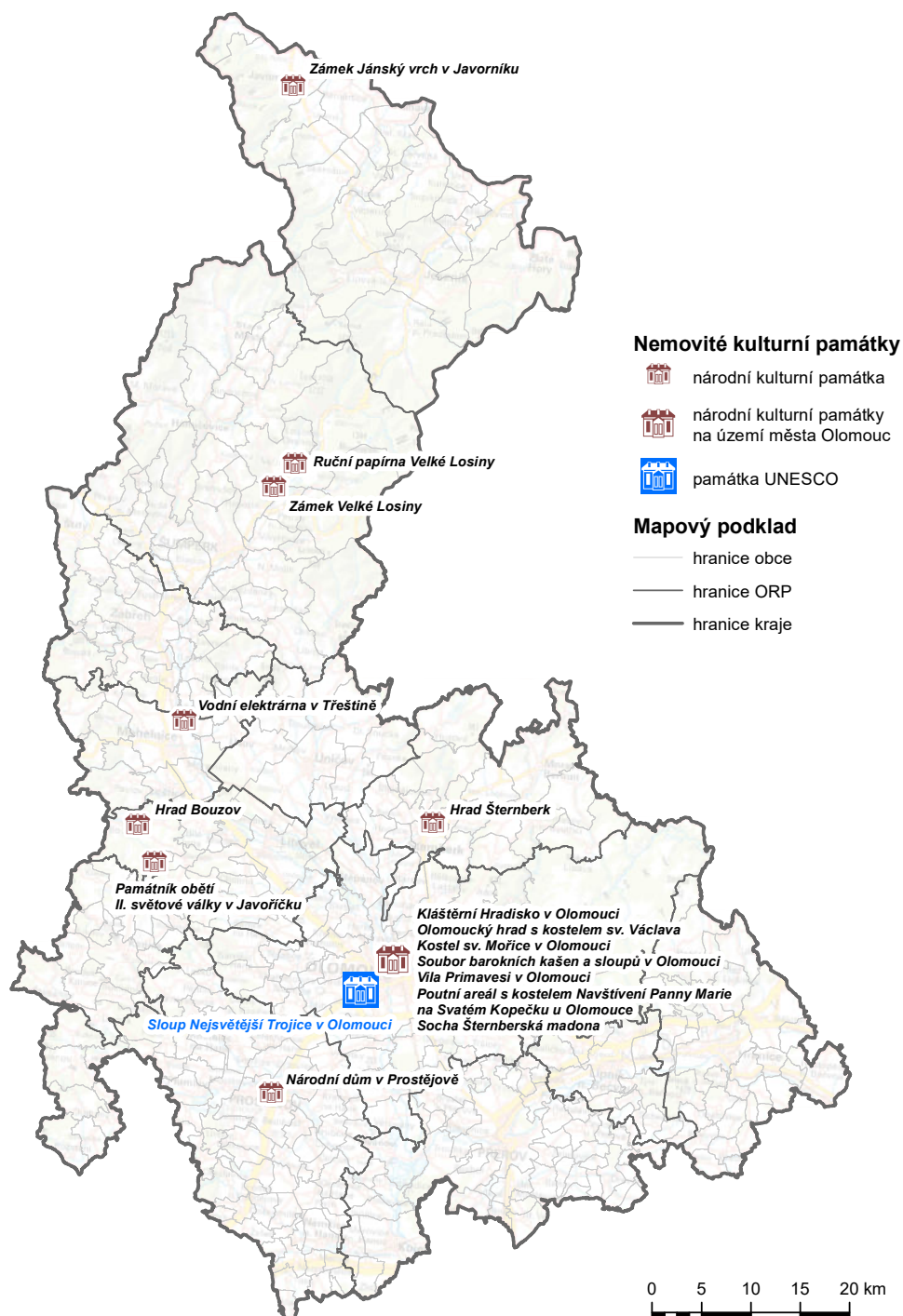
- V Olomouckém kraji se koná 37 pátečních opakovaných akcí kulturního kalendáře, nejvíce se jich koná v letních měsících.
- Olomoucký kraj finančně podporuje všechny akce (kromě Dnů evropského dědictví) v rámci programových dotací.
- Většina akcí opakovaného kulturního kalendáře se koná v Olomouci, 3 akce v ORP Šumperk a Jeseník, 2 v Čechách pod Kosířem a v ORP Přerov a Mohelnice a Zábřeh, 1 akce se koná v ORP Prostějov. Zbytek akcí je po jedné roztroušen mezi menšími obcemi v kraji.
- Žánrové rozdělení akcí je více zaměřené na hudební akce, nejčastějšími žánry akcí opakovaného kulturního kalendáře jsou současná hudba a vážná hudba.
- Nejvíce opakovaných akcí vzniklo mezi lety 2001-2010, nejstarší opakovanou akcí je festival vážné hudby Dvořákova Olomouc (1950), nejmladší divadelní festival Losiny Fest a hudební festival Koule Fest (2019) a festival Mohelnický FolkFest (2020), navazující na dlouholetý festival Mohelnický dostavník (1976).
- Z celkového počtu 37 opakovaných akcí má 19 akcí rozpočet nad 1 mil. Kč.
- Celkový rozpočet všech akcí opakovaného kulturního kalendáře dosahuje 72,8 mil. Kč, celková krajská podpora 12 mil. Kč, nejvyšší dotace 1 mil. Kč získávají akce Divadelní flora (12 % z celkového rozpočtu akce), Academia Film Olomouc (14 % z rozpočtu) a Blues Alive (15 % z rozpočtu).
- Rozpočtově nejsilnější jsou akce vážné hudby (18 % celkového rozpočtu všech akcí), akce současná hudba a divadlo.
- V kraji je patrný důraz na hudební akce, nejvyšší částkou jsou dotovány akce vážné hudby (16,4 % všech dotací), současná hudba (15,9 %) a jazz (15,8 % dotací), souhrnně hudební akce dosahují na 48 % krajských dotací.

6. Kulturní dědictví

Kapitola charakterizuje kulturní dědictví v Olomouckém kraji skrze vybrané fenomény. V celkovém přehledu kapitoly *Kulturní profil* není prostor pro detailní popis.

6.1. Národní kulturní památky

Obrázek 6 Národní kulturní památky na území Olomouckého kraje

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021

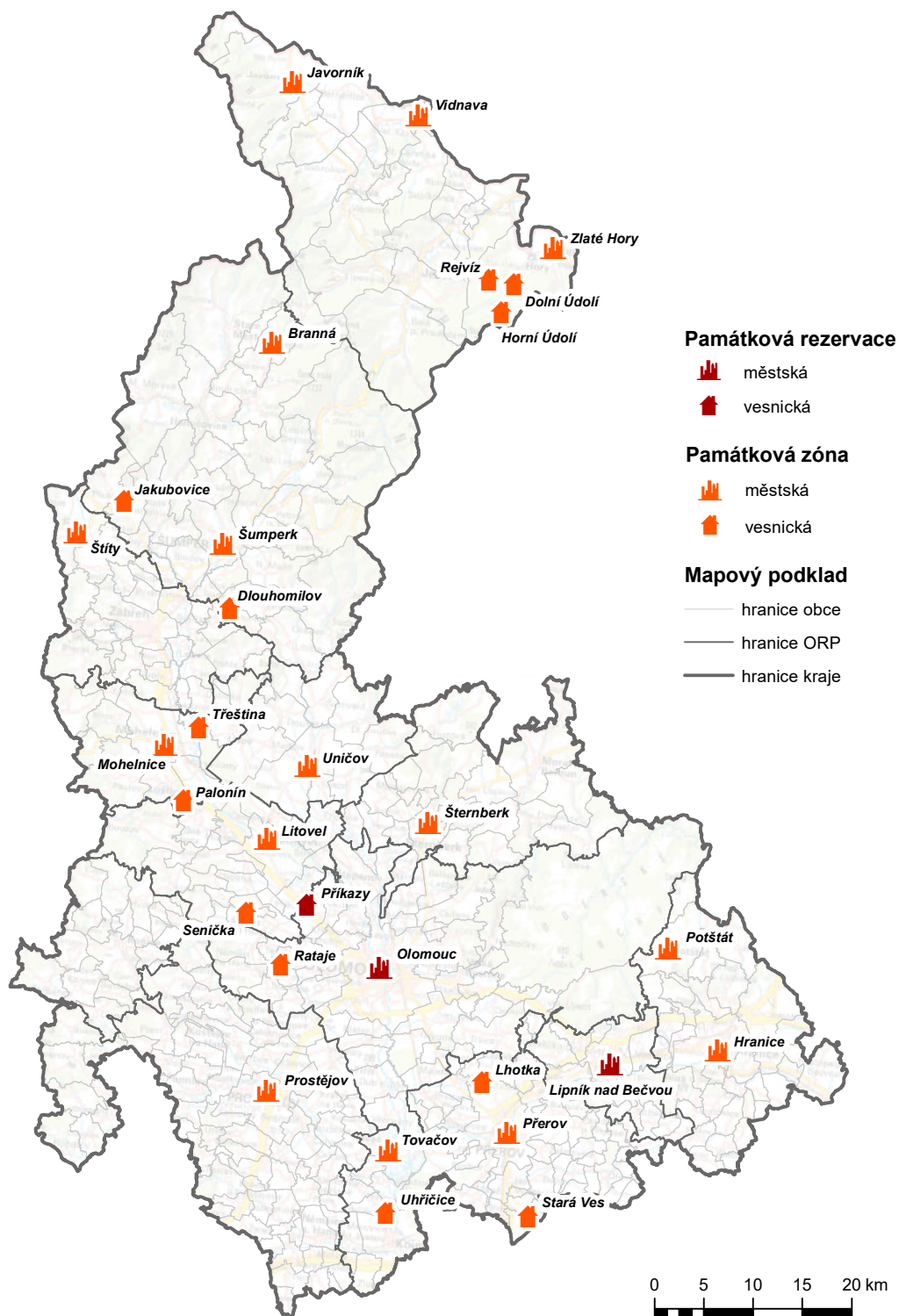
Zdroj dat: ÚAP Olomouckého kraje, Český úřad zeměměřický a katastrální

Národní kulturní památky jsou kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa. Prohlašuje je vláda České republiky nařízením. V Olomouckém kraji je národních kulturních památek celkem 15, polovina z nich se nachází na území města Olomouce. V Olomouci se nachází i Sloup Nejsvětější Trojice, který je zařazen do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO mezi památky, které mají výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy. Památky UNESCO schvaluje mezivládní Výbor pro světové dědictví.

6.2. Památkové rezervace a památkové zóny

Památkové rezervace jsou území, jejichž charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů. Památkové rezervace prohlašuje vláda České republiky nařízením. V Olomouckém kraji se nacházejí dvě městské památkové rezervace, v Olomouci a v Lipníku nad Bečvou, a jedna vesnická památková rezervace v obci Příkazy. Památkové zóny jsou území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty. Památkové zóny prohlašuje opatřením obecné povahy MK ČR. V Olomouckém kraji se nachází 15 městských a 11 vesnických památkových zón, nejvíce v SO ORP Jeseník a Přerov. Obrázek 7 obsahuje 12 bodů vesnických památkových zón, je to dáno tím, že zóna Údolí se skládá se z Horního a Dolního údolí a je zobrazena jako dva body. Jedině SO ORP Konice nemá žádná památkově chráněná území. Od roku 2017 přibýly na seznamu chráněných území vesnické památkové zóny Uhřetice a Třeština.

Obrázek 7 Památkové rezervace a památkové zóny na území Olomouckého kraje

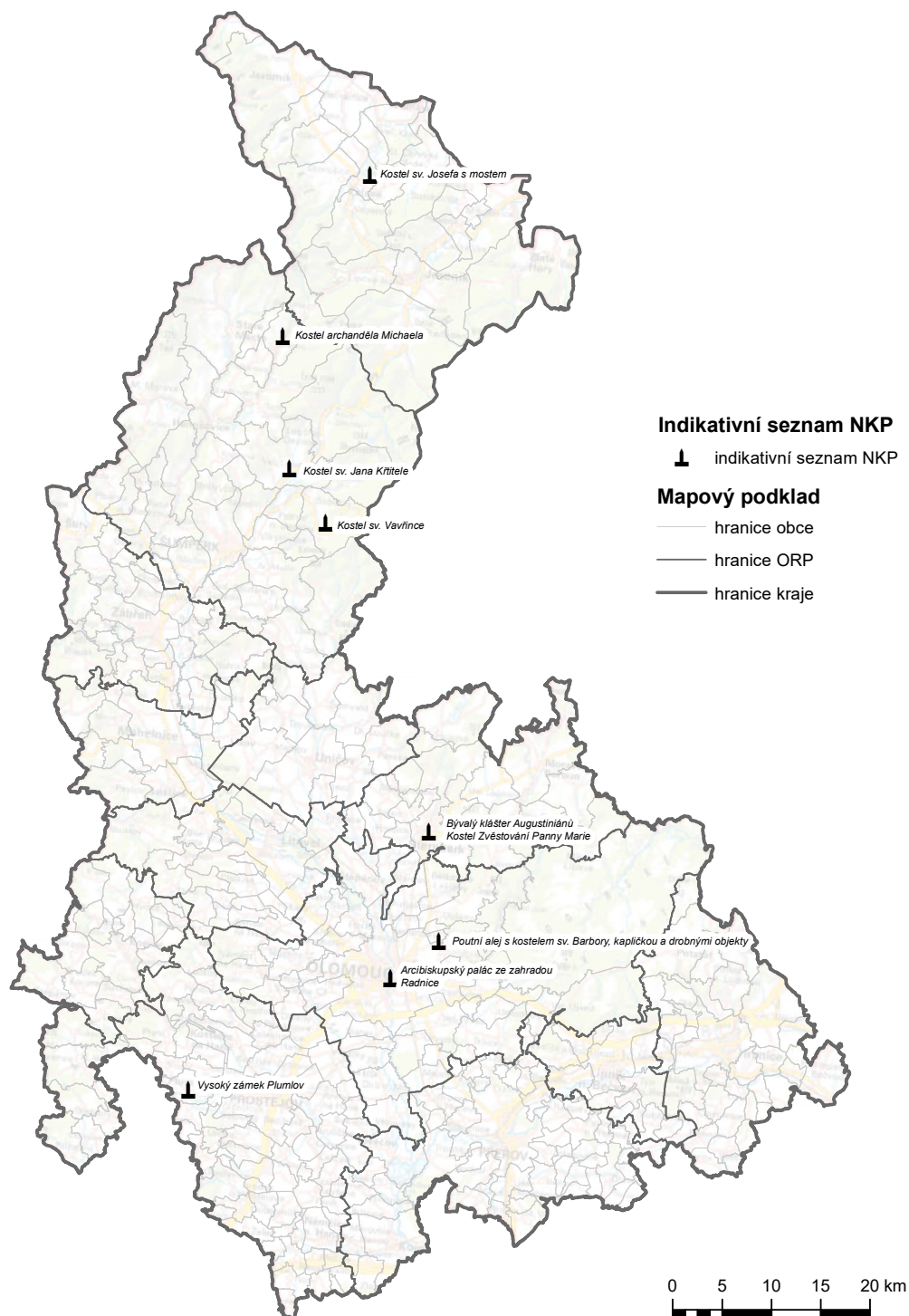

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021
 Zdroj dat: ÚAP Olomouckého kraje, Český úřad zeměměřický a katastrální

6.3. Památky na indikativním seznamu a ohrožené památky

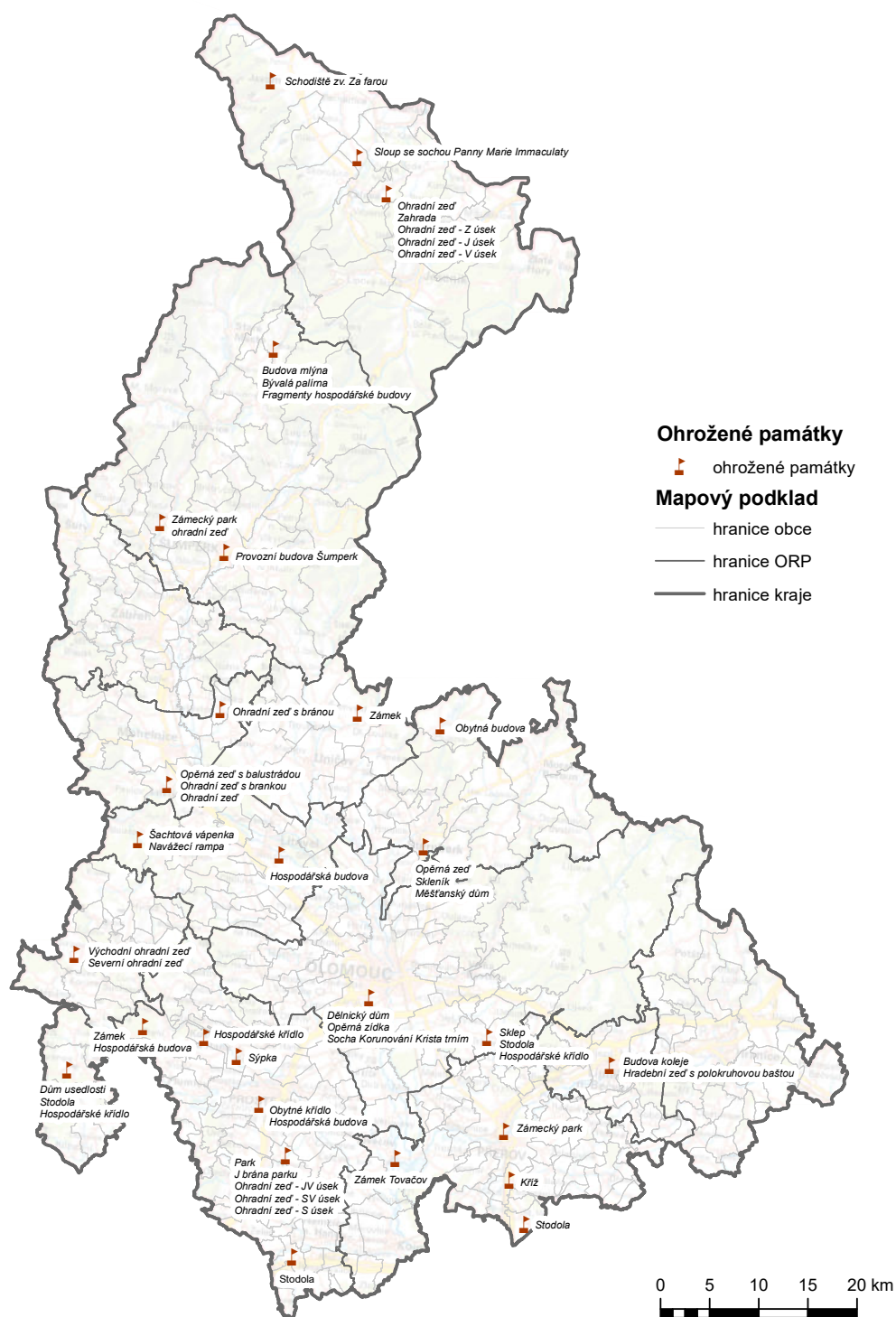
Obrázek 8 Indikativní seznam NKP na území Olomouckého kraje

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021

Zdroj dat: Národní památkový ústav, Český úřad zeměměřický a katastrální

Obrázek 9 Ohrožené památky na území Olomouckého kraje

Zpracoval: Oddělení územního plánování, OSR, KÚOK, Olomouc, 2021

Zdroj dat: Národní památkový ústav, Český úřad zeměměřický a katastrální

Na indikativním seznamu NKP je uvedeno 10 památek Olomouckého kraje. Na seznamu ohrožených památek se nachází celkem 66 kulturních památek ve 28 obcích Olomouckého kraje.

6.4. Aktéři kulturního dědictví

Data jsou čerpána z registru žádostí o dotace v letech 2019 a 2020 v Programu podpory památkové péče. Dotační program památkové péče Olomouckého kraje má tři dotační tituly, DT1 Obnova kulturních památek, DT2 Obnova staveb drobné architektury místního významu a DT3 Obnova nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, nacházející se na území památkových rezervací a památkových zón.

Vzhledem ke zdroji dat zde nebudou popsáni všichni existující aktéři, kteří se v oblasti kulturního dědictví angažují, z dotací se však dá poznat, kteří aktéři v oblasti kulturního dědictví jsou dostatečně silní, aby dosáhli na krajskou podporu.

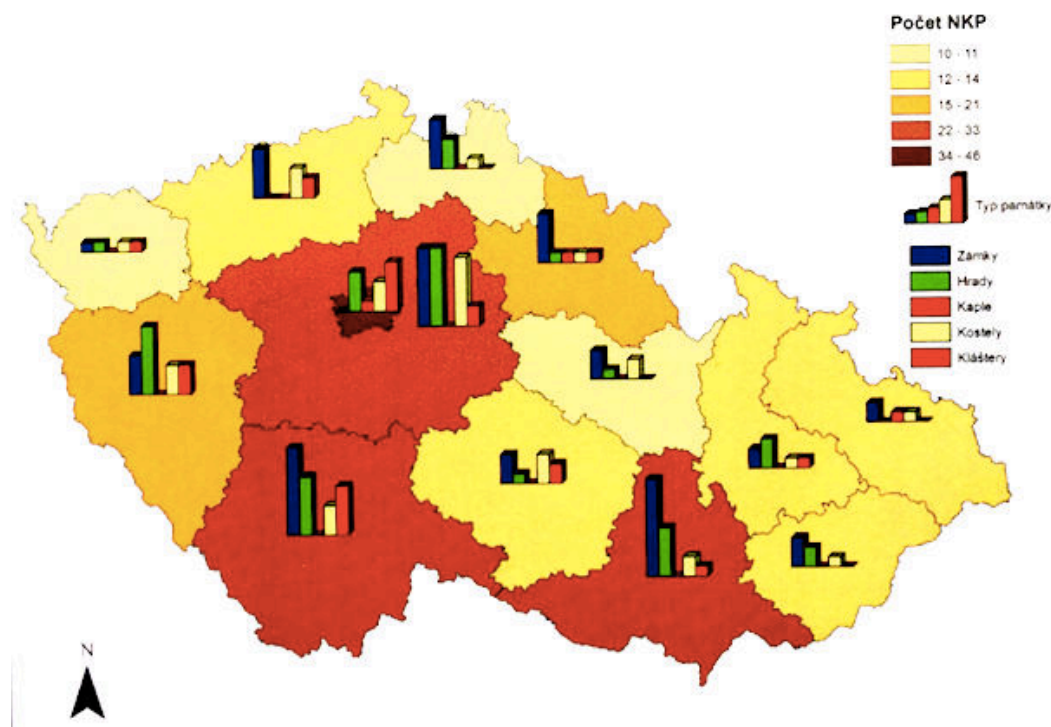
Nejčastějšími žadateli o dotace v oblasti kulturního dědictví a památkové péče jsou obce, církevní organizace a soukromé osoby, které mají ve vlastnictví památkově chráněný objekt. V dotačním programu 1 byly nejsilnějšími aktéry Římskokatolické církve jednotlivých obcí a soukromé osoby, které v polovině případů sídlily v Lipníku nad Bečvou, který je vyhlášen památkovou rezervací. Z DT1 čerpala finance na obnovu kulturních památek i města Tovačov, Šternberk a Lipník nad Bečvou, kde se nachází památkové rezervace/zóny a několik menších obcí především z okresu Šumperk a Přerov.

Vzhledem k zaměření dotačního titulu 2 není překvapivé, že žadateli o dotaci jsou ve většině případů menší obce Olomouckého kraje, které finance využívají nejčastěji k opravě kapliček, křížů, soch, pomníků a dalších prvků drobné architektury. V programu dále žádali Klub vojenské historie Olomouc a Římskokatolická farnost Špičky.

V dotačním programu 3 čerpaly dotace především soukromé fyzické osoby, které mají ve vlastnictví nemovitost, která je součástí památkové rezervace/ zóny.

6.5. Benchmarking – kulturní dědictví

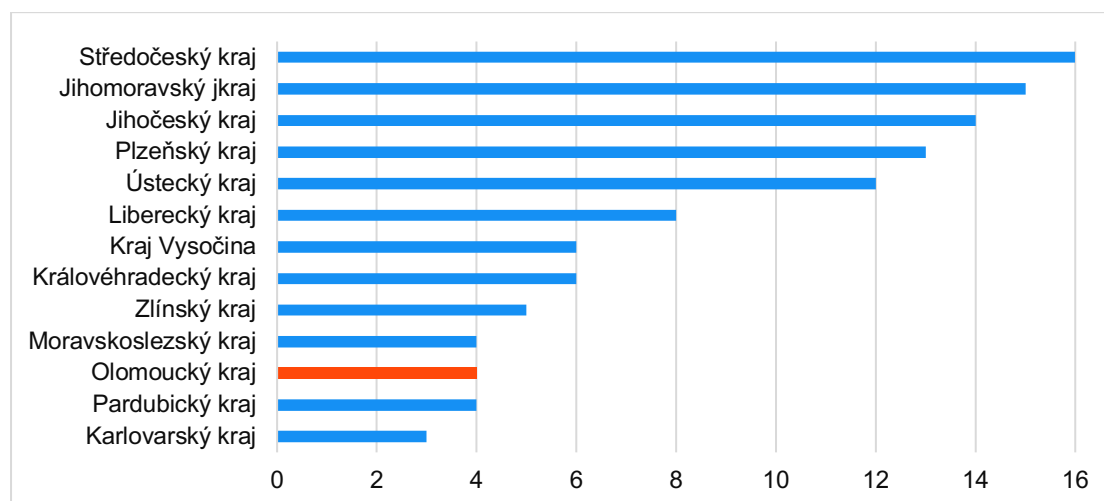
Obrázek 10 Počet národních kulturních památek v krajích České republiky a jejich struktura podle typu památkového objektu (2012)

Zdroj dat: *Kultura v krajích České republiky, Sociologický ústav, AVČR, Praha 2012*

Zastoupení národních kulturních památek v Olomouckém kraji je v celorepublikovém měřítku spíše nízké, typově převažují hrady a zámky.

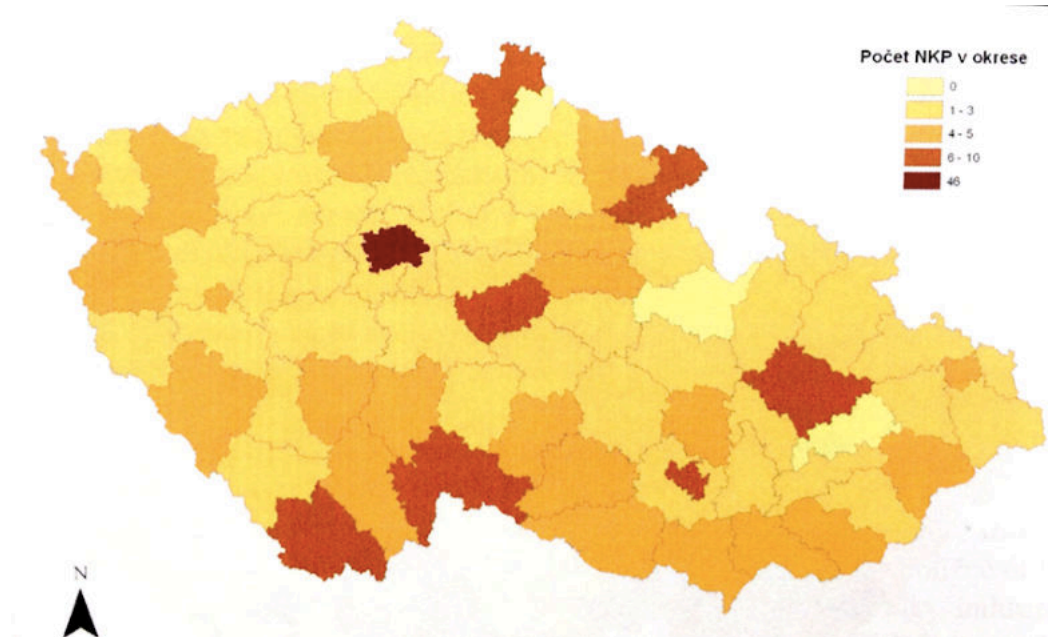
Graf 13 Národní kulturní památky zřizované Národním památkovým ústavem v jednotlivých krajích v roce 2020

Zdroj dat: *Kultura v krajích České republiky, Sociologický ústav, AVČR, Praha 2012*

Národní památkový ústav má ve své správě v Olomouckém kraji 4 objekty. Zastoupení významných kulturních objektů v kraji, v jejichž rozvoji by se angažoval Český stát, je o tři čtvrtiny nižší než v nejsilněji zastoupeném Středočeském kraji.

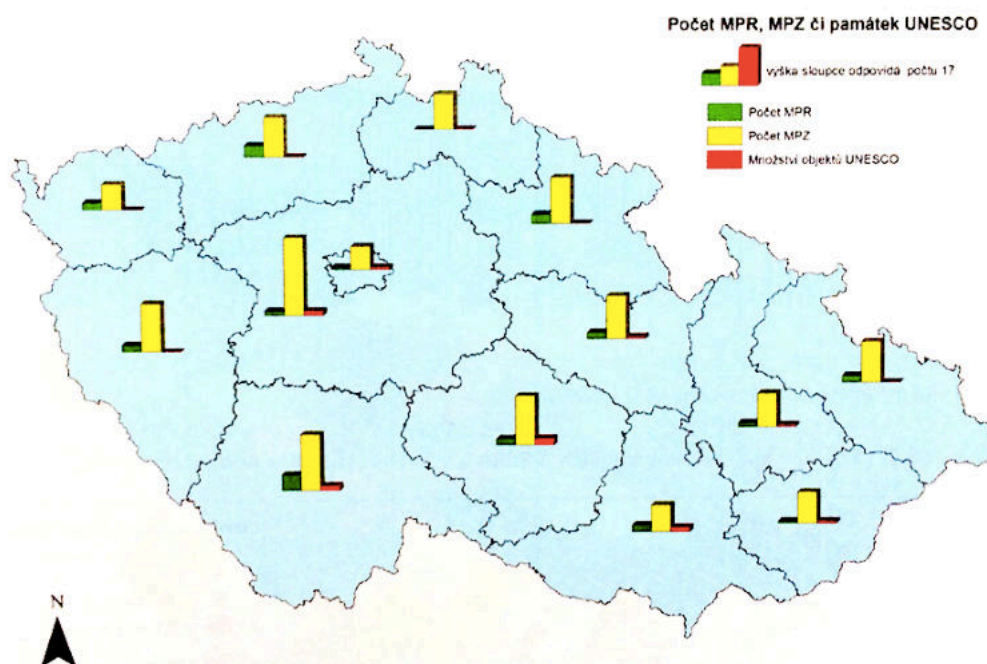
Obrázek 11 Počet národních kulturních památek v okresech České republiky (2012)

Zdroj dat: Kultura v krajích České republiky, Sociologický ústav, AVČR, Praha 2012

Nejvyšší zastoupení národních kulturních památek je v okrese Olomouc, (SO ORP Olomouc, Litovel, Šternberk a Uničov). Vyjma Prahy patří k 7 okresům s nejsilnějším zastoupením NKP z celkových 76.

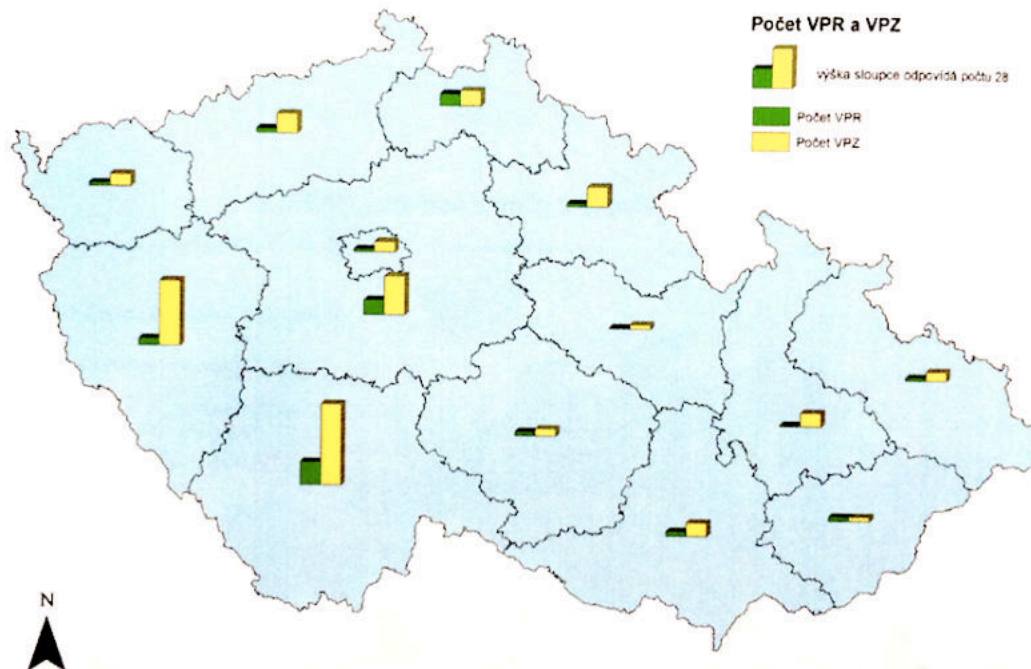
Obrázek 12 Městské památkové rezervace a zóny a památky UNESCO

Zdroj dat: Kultura v krajích České republiky, Sociologický ústav, AVČR, Praha 2012

Olomoucký kraj patří do poloviny krajů s nižším počtem městských památkových rezervací a městských památkových zón, nachází se zde však jedna památka světového kulturního dědictví UNESCO, a to Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci.

Obrázek 13 Vesnické památkové zóny a rezervace

Zdroj dat: *Kultura v krajích České republiky, Sociologický ústav, AVČR, Praha 2012*

Intenzita zastoupení vesnických památkových zón a rezervací je v Olomouckém kraji průměrná.

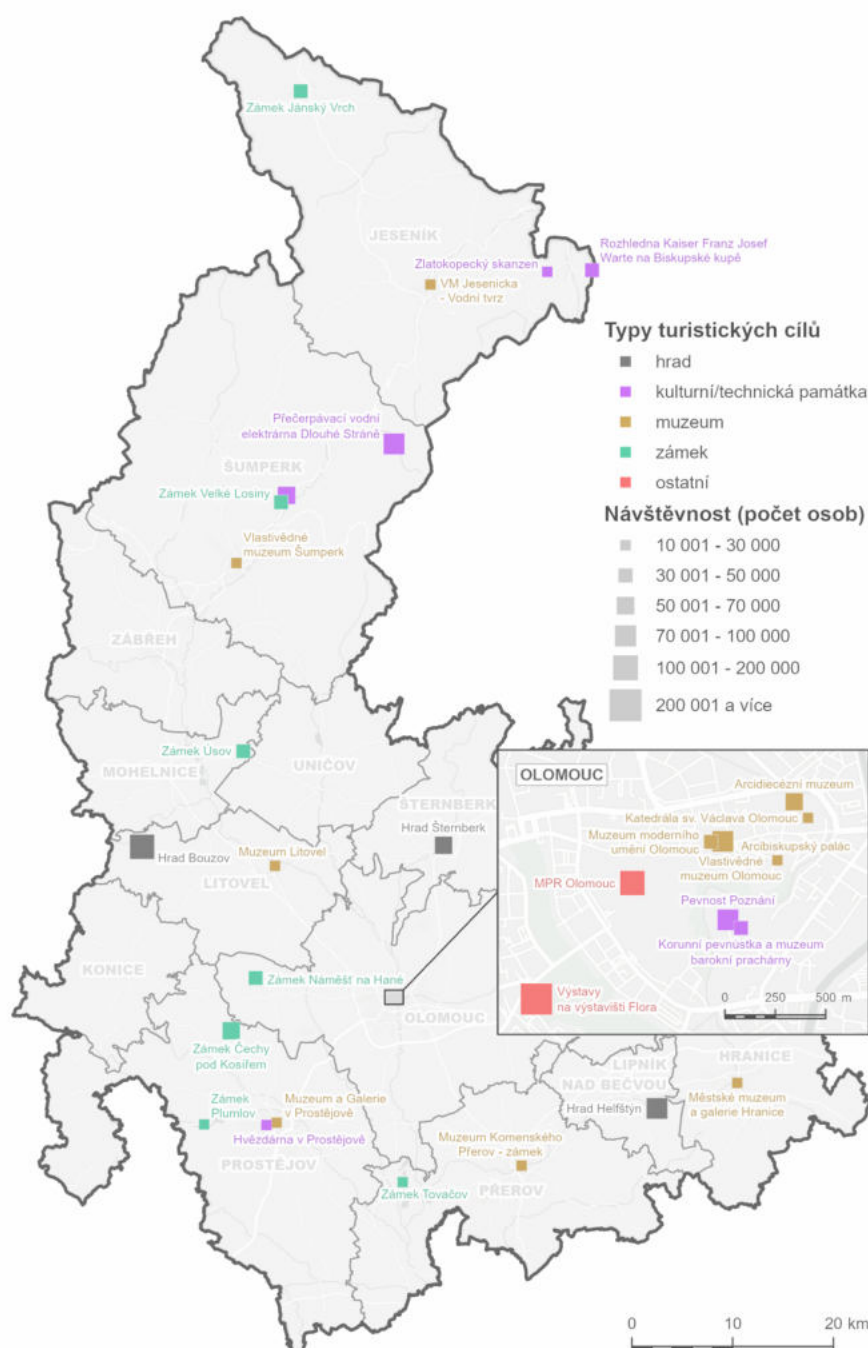
6.6. Závěry

- V Olomouckém kraji je 15 národních kulturních památek, polovina z nich se nachází na území města Olomouce.
- V Olomouci se nachází Sloup Nejsvětější Trojice, který je zařazen do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.
- V Olomouckém kraji se nacházejí dvě městské památkové rezervace (Olomouc, Lipník nad Bečvou) a jedna vesnická památková rezervace (Příkazy), dále 15 městských a 12 vesnických památkových zón, nejvíce v SO ORP Jeseník a Přerov.
- Na seznamu ohrožených památek se nachází celkem 66 kulturních památek ve 28 obcích Olomouckého kraje.
- Na indikativním seznamu NKP je uvedeno 10 památek Olomouckého kraje.
- Zastoupení národních kulturních památek v Olomouckém kraji je v celorepublikovém měřítku spíše nízké, typově převažují hrady a zámky.
- Národní památkový ústav má ve své správě v Olomouckém kraji 4 objekty. Zastoupení významných kulturních objektů v kraji v jejichž rozvoji by se angažoval Český stát je o tři čtvrtiny nižší než v nejsilněji zastoupeném Středočeském kraji.
- Nejvyšší zastoupení národních kulturních památek je v okrese Olomouc, (SO ORP Olomouc, Litovel, Šternberk a Uničov). Vyjma Prahy patří k 7 okresům s nejsilnějším zastoupením NKP z celkových 76.
- Olomoucký kraj patří do poloviny krajů s nižším počtem městských památkových rezervací a městských památkových zón, nachází se zde však jedna památka světového kulturního dědictví UNESCO, a to Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci.
- Intenzita zastoupení vesnických památkových zón a rezervací je v Olomouckém kraji průměrná.
- Častými aktéry v oblasti kulturního dědictví jsou města a obce s památkovými rezervacemi/zónami, soukromé osoby, které sídlí ve městech s památkovými rezervacemi/zónami a Římskokatolické církevní organizace.
- V dotačním titulu 2 na obnovu staveb drobné architektury místního významu žádaly o dotace především menší obce.

7. Značka kraje v oblasti kultury a kulturního dědictví

7.1. Turistické cíle v oblasti kultury a kulturního dědictví

Obrázek 14 Turistické cíle v oblasti kultury a kulturního dědictví v Olomouckém kraji

Zpracoval: Odbor informačních technologií, KÚOK, Olomouc, 2021

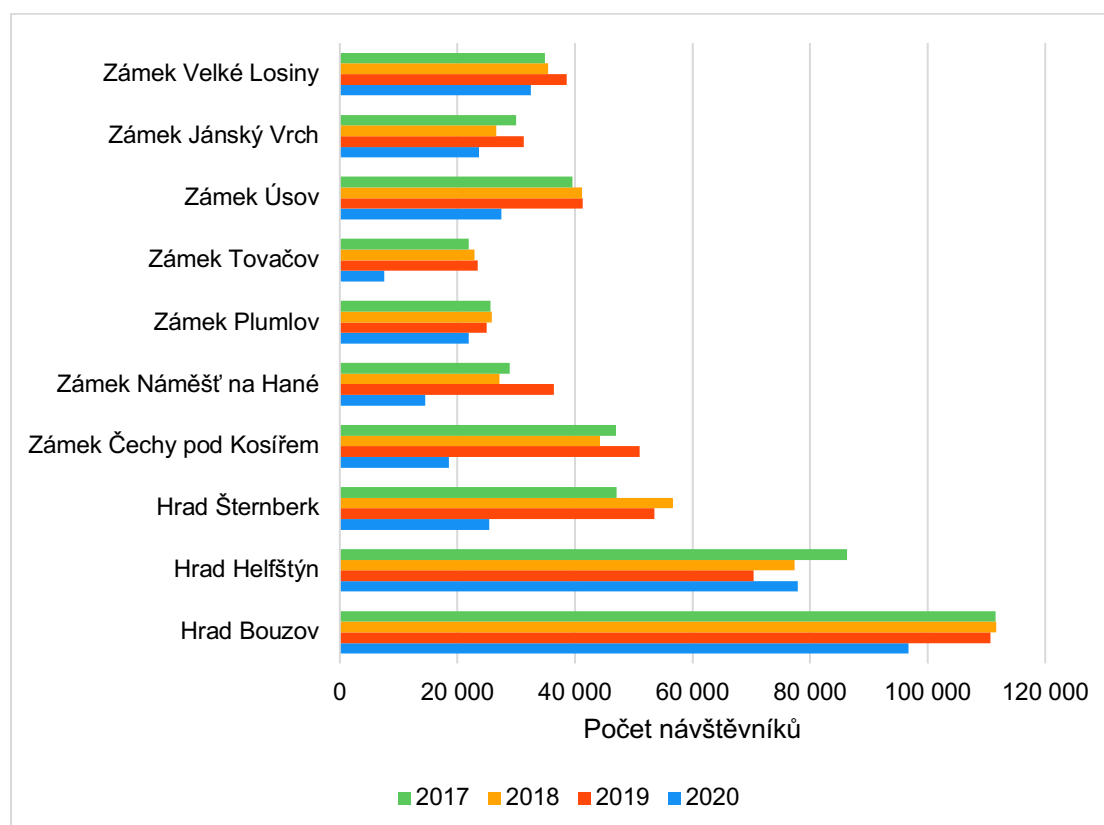
Zdroj dat: Olomoucký kraj, © ČÚZK, GUGiK, Esri, HERE, Garmin, FAO, METI/NASA, USGS

Podkapitola „Turistické cíle v oblasti kultury a kulturního dědictví“ představuje kulturní turistické atraktivity v Olomouckém kraji, které dosahují roční návštěvnosti nad 10 tis. návštěvníků. Do mapy na předchozí straně jsou umístěny všechny turistické cíle, které výše zmíněnému kritériu odpovídají, barevně jsou rozděleny podle typu, velikost čtverečků, které je značí, odpovídá jejich průměrné roční návštěvnosti. V regionu se tak nachází 3 hrady, 8 zámků, 44 muzeí a 21 technických kulturních památek s roční návštěvností nad 10 tis. návštěvníků. Následující grafy ukazují vývoj návštěvnosti těchto turistických cílů podrobně za roky 2017 až 2020.

Hrady a zámky

Graf 14 Návštěvnost vybraných hradů a zámků v Olomouckém kraji mezi lety 2017–2020

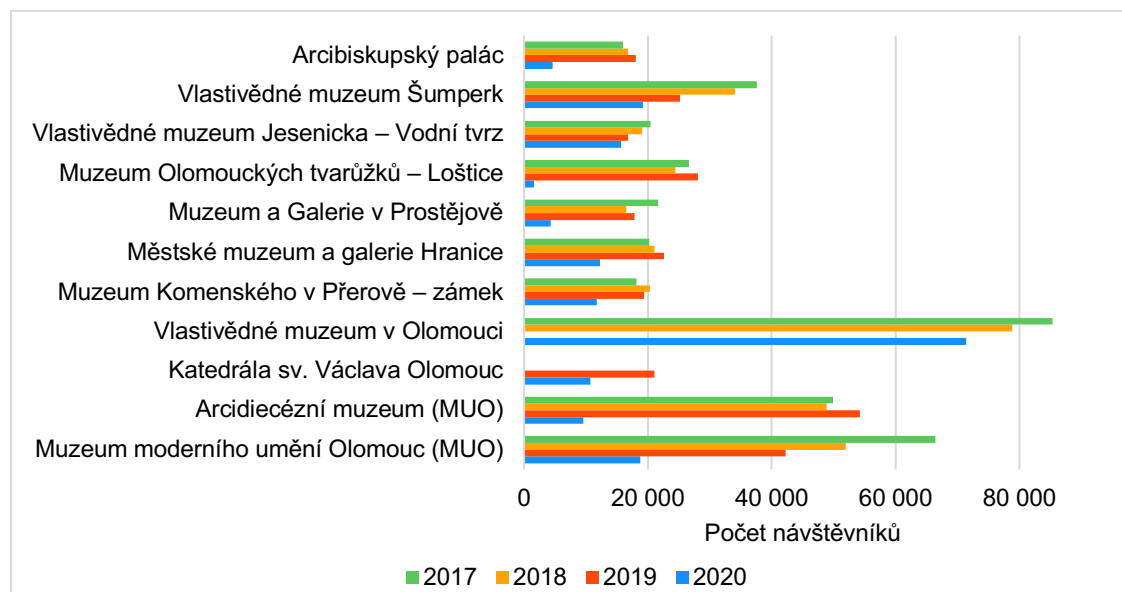

Zdroj dat: interní data návštěvnosti turistických cílů Olomouckého kraje, 2021

Graf zobrazuje vývoj návštěvnosti hradů a zámků, které byly vyobrazeny na předchozí mapě. V rozmezí let 2017-2019 byl nejnavštěvovanější Hrad Bouzov, který průměrně ročně navštíví 11 tis. návštěvníků. Nejnavštěvovanějším zámkem je pak Zámek Čechy pod Kosířem, který ročně navštíví průměrně 47 tis. lidí. Rok 2020 je v grafu uveden pro srovnání, jak moc byly turistické cíle poznamenány pandemií Covid-19. Největší propad v návštěvnosti zaznamenal Zámek Tovačov, který v roce 2020 přivítal o 68 % méně návštěvníků než v předchozím roce, podobně na tom byl i Zámek Čechy pod Kosířem, kde byl propad o 68 %. Zbytek uvedených hradů a zámků zaznamenal propad návštěvnosti o 20–50 %, pouze Hradu Helfštýn návštěvnost v roce 2020 stoupla a to o 11 % oproti roku 2019.

Muzea

Graf 15 Návštěvnost vybraných muzeí v Olomouckém kraji mezi let 2017–2020

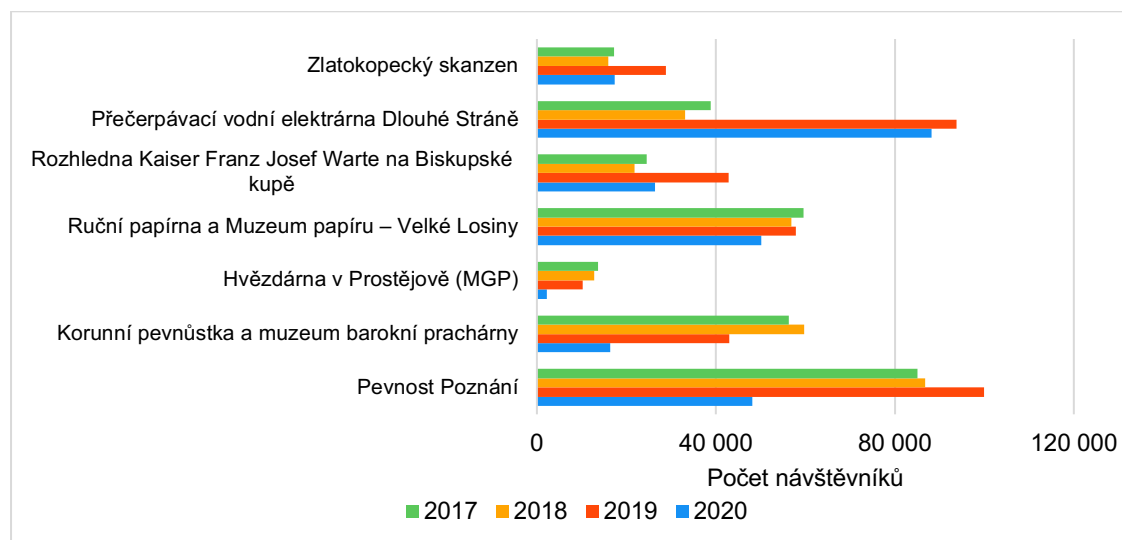

Zdroj dat: interní data návštěvnosti turistických cílů Olomouckého kraje, 2021

Graf ukazuje vývoj návštěvnosti muzeí Olomouckého kraje, které běžně dosahují návštěvnosti nad 10 tis. lidí ročně. Zdaleka nejvyšší návštěvnost má Vlastivědné muzeum v Olomouci, které v roce 2017 přivítalo 85 tis. návštěvníků, v roce 2018 tato návštěvnost klesla na necelých 79 tisíc, za rok 2019 jsou data nedostupná. Výraznou návštěvnost má i Muzeum umění Olomouc (průměrně 53 tis. lidí) a Arcidiecézní muzeum (průměrně 51 tis. lidí). Mimo Olomouc je nejvíce navštěvované Vlastivědné muzeum v Šumperku (průměrně 32 tis. návštěvníků) a Muzeum Olomouckých tvarůžků v Lošticích (26 tis. návštěvníků). Muzeum Olomouckých tvarůžků také mělo nevyšší propad v návštěvnosti v roce 2020, o celých 94 %.

Kulturní a technické památky

Graf 16 Návštěvnost kulturních a technických památek v Olomouckém kraji mezi lety 2017–2020

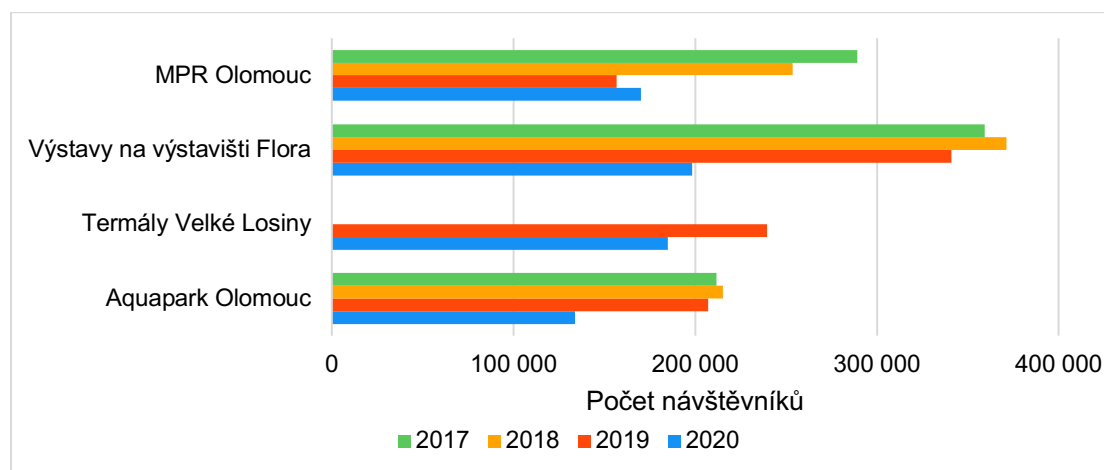
Zdroj dat: interní data návštěvnosti turistických cílů Olomouckého kraje, 2021

Graf ukazuje kulturní a technické památky, které dosahují návštěvnosti nad 10 tis. lidí ročně. Jak je z grafu patrné, tyto turistické atrakce mají různorodé zaměření. Návštěvníky bylo především v roce 2019 nejúspěšnější interaktivní science centrum Pevnost poznání v Olomouci, které se dočkalo 99 tis. návštěvníků, a přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně s 93 tis. lidmi v roce 2019.

Další turistické atrakce

Graf 17 Návštěvnost dalších turistických atrakcí v Olomouckém kraji s návštěvností přes 10 tis. lidí mezi lety 2017–2020

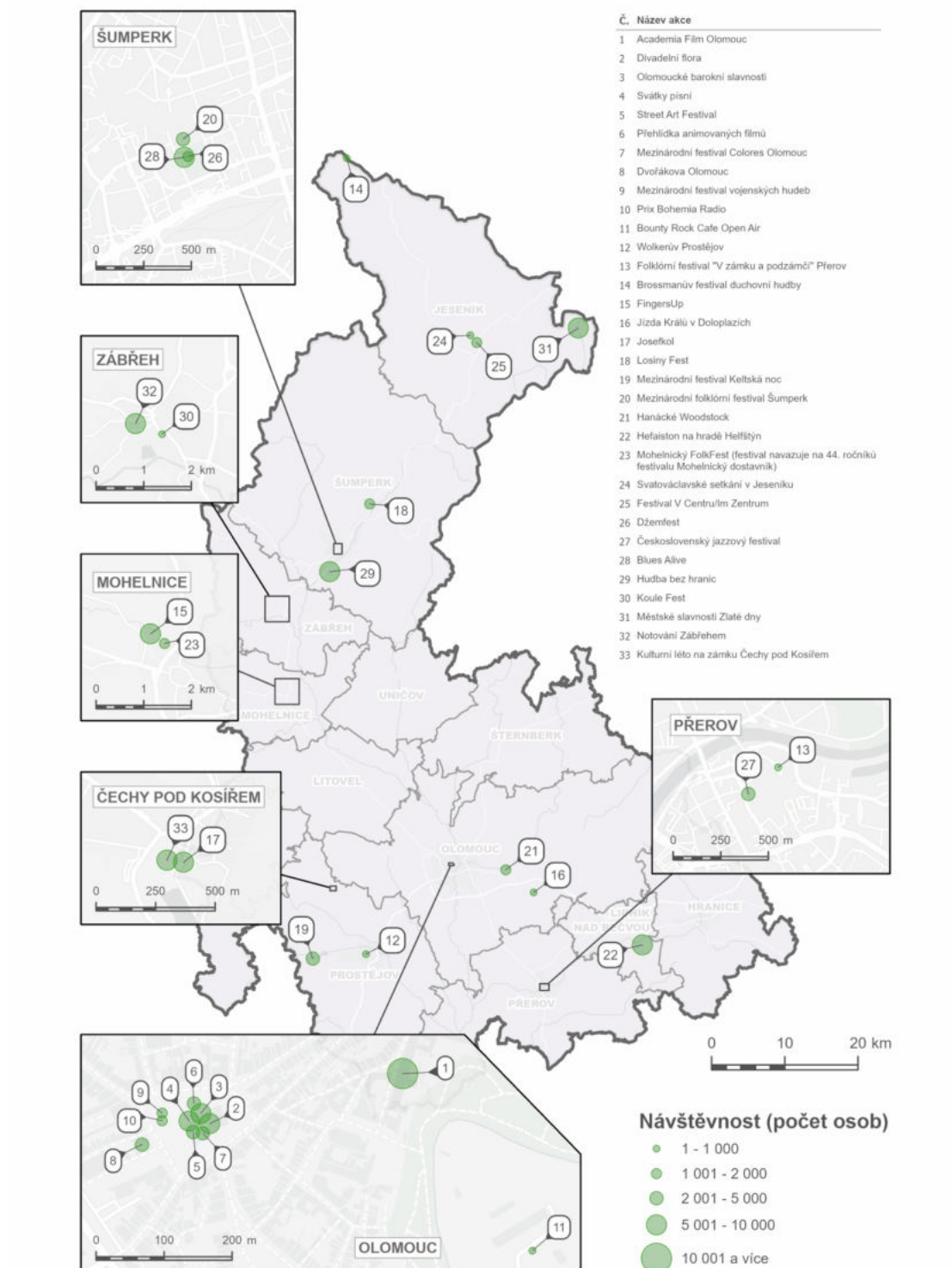

Zdroj dat: interní data návštěvnosti turistických cílů Olomouckého kraje, 2021

Dalšími turistickými atrakcemi s vysokou návštěvností jsou městská památková rezervace Olomouc (zahrnuje návštěvnost Muzea moderního umění, Arcidiecézního muzea, Vlastivědného muzea, Vyhlídkové věže chrámu sv. Mořice, sbírkových skleníků a Botanických zahrad a Rosaria), výstavy na výstavišti Flora v Olomouci, Termály Velké Losiny a Aquapark Olomouc. Návštěvnost těchto cílů se mezi lety 2017–2019 průměrně pohybovala nad 200 tis. návštěvníky ročně. Covid-19 všechny uvedené cíle připravil o přibližně polovinu návštěvníků, s výjimkou Městské památkové rezervace Olomouc (v grafu uvedena jako „MPR Olomouc“), kde v roce 2020 návštěvnost oproti roku 2019 mírně stoupla.

7.2. Významné akce v území

Obrázek 15 Významné akce pro cestovní ruch v Olomouckém kraji

Zpracoval: Odbor informačních technologií, KÚOK, Olomouc, 2021

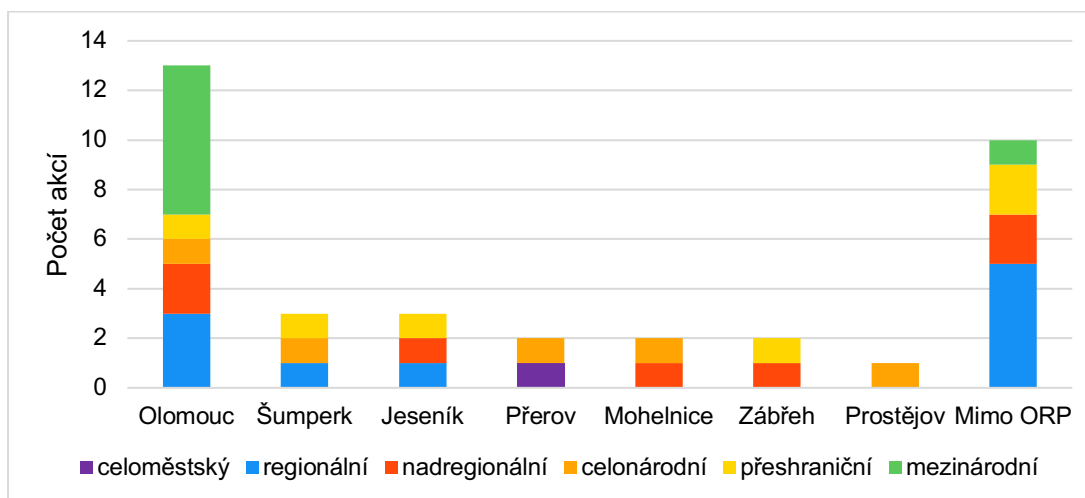
Zdroj dat: Olomoucký kraj, © ČÚZK, GUGiK, Esri, HERE, Garmin, FAO, METI/NASA, USGS

Tabulka 27 Legenda k Obrázku 14 Významné akce pro cestovní ruch v Olomouckém kraji

1	Academia Film Olomouc	12	Wolkerův Prostějov	23	Mohelnický FolkFest (který navazuje na 44. ročník festivalu Mohelnický dostavník)
2	Divadelní Flora	13	Folklorní festival „V zámku a podzámčí“ Přerov	24	Svatováclavské setkání v Jeseníku
3	Olomoucké barokní slavnosti	14	Brossmanův festival duchovní hudby	25	Festival V Centrum / Im Zentrum
4	Svátky písní	15	Fingers Up	26	Džemfest
5	Street Art festival	16	Jízda králů v Doloplazích	27	Československý jazzový festival
6	Přehlídka animovaných filmů	17	Josefko	28	Blues Alive
7	Mezinárodní festival Colores Olomouc	18	Losiny Fest	29	Hudba bez hranic
8	Dvořákova Olomouc	19	Mezinárodní festival Keltská noc	30	Koule Fest
9	Mezinárodní festival vojenských hudeb	20	Mezinárodní folkový festival Šumperk	31	Městské slavnosti Zlaté dny
10	Prix Bohemia Radio	21	Hanácké Woodstock	32	Notování Zábřehem
11	Bounty Rock Café Open Air	22	Hefaiston na hradě Helfštýn	33	Kulturní léto na zámku Čechy pod Kosířem

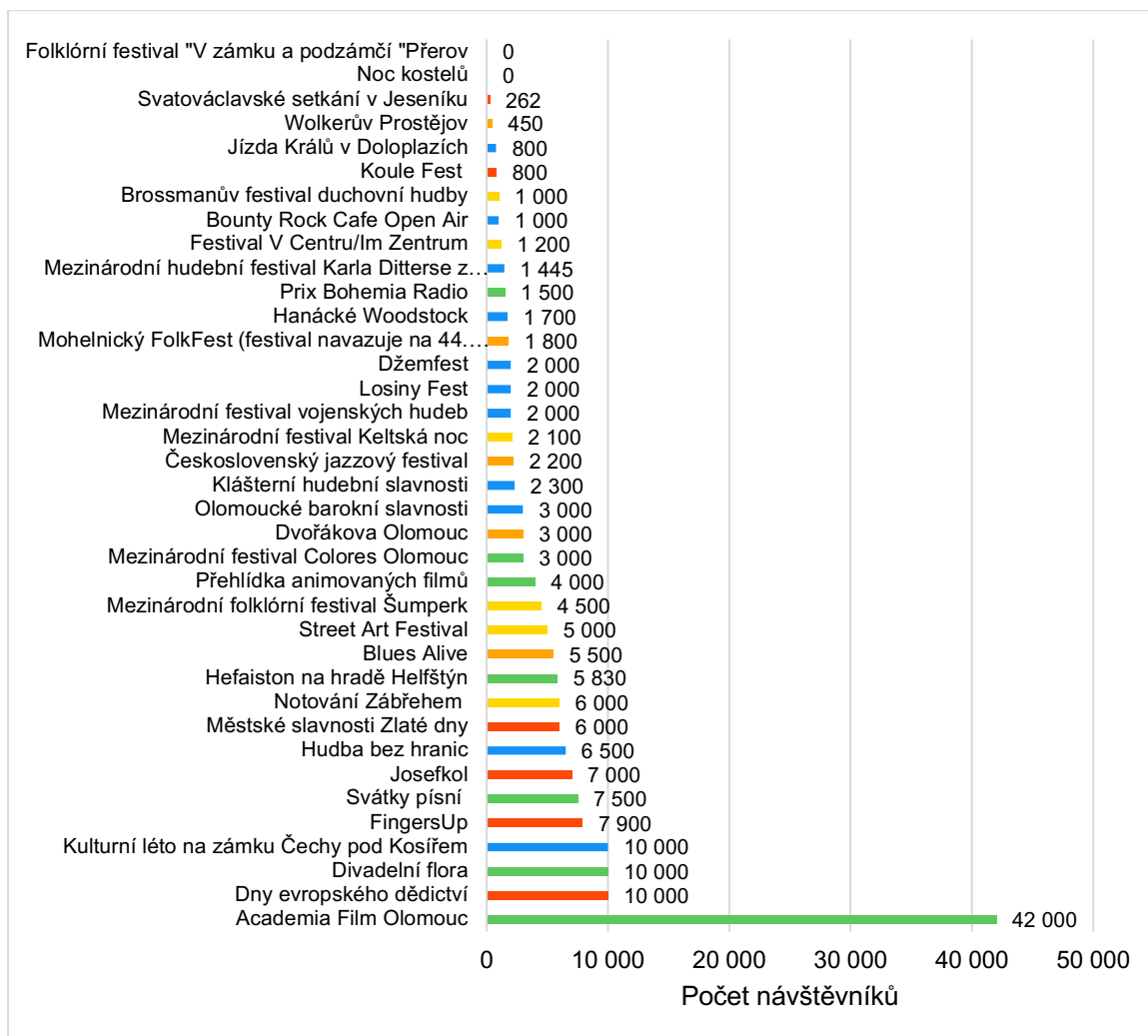
Mapa uvádí hlavní akce, které se konají v Olomouckém kraji, všechny z nich jsou zároveň součástí opakovaného kulturního kalendáře, který byl podrobněji popsán v předchozí kapitole. Nejvíce akcí s větším přesahem pro cestovní ruch se nachází v Olomouci, jde především o hudební akce různých žánrů. Graf ukazuje rozložení těchto akcí v obcích s rozšířenou působností a mimo ně plus význam těchto akcí pro cestovní ruch. Většina mezinárodních akcí se koná v Olomouci, většina regionálních akcí mimo ORP. Z grafu je však patrné, že se akce s širším dosahem nekonají jen ve větších městech. Mimo ORP se koná mezinárodní akce Hefaiston na hradě Helfštýn, dále také dvě akce s přeshraničním přesahem.

Graf 18 Význam akcí pro cestovní ruch a jejich umístění v kraji

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Graf 19 Návštěvnost akcí opakujícího se kulturního kalendáře a jejich význam pro cestovní ruch

Zdroj dat: interní data Olomouckého kraje, přehled dotačních programů, 2021

Tabulka 28 Legenda pro graf Význam akcí pro cestovní ruch

celoměstský	regionální	nadregionální
celonárodní	přeshraniční	mezinárodní

Největší akcí, co se týče počtu návštěvníků, je Academia Film Olomouc, kterou navštíví až 42 tis. lidí. Desetitisícovou návštěvnost mají i Dny evropského dědictví, Divadelní Flora a Kulturní léto na zámku Čechy pod Kosířem. Academia Film Olomouc a Divadelní Flora jsou akce s mezinárodním přesahem, mimo ně se v Olomouckém kraji koná ještě 5 dalších mezinárodních akcí a sedm akcí s přeshraničním významem pro cestovní ruch. Nejvíce akcí opakujícího se kulturního kalendáře má však regionální dosah (12), jejich návštěvnost se pohybuje od 800 návštěvníků až po 10 tis. u již zmíněného Kulturního léta na zámku Čechy pod Kosířem. Pro opakované akce tedy ne vždy platí, že větší návštěvnost se rovná většímu významu pro cestovní ruch, důvodem většinou bývá specifické zaměření akce, například celonárodní festival poezie Wolkerův Prostějov má nižší návštěvnost než regionální Kulturní léto na zámku Čechy pod Kosířem, protože kulturní léto je přístupné veřejnosti, Wolkerova Prostějova se naopak účastní úzká cílová skupina.

7.3. Největší atraktivity cestovního ruchu podle zástupců obcí Olomouckého kraje

Podkapitola uvádí výsledky dotazníkového šetření se zástupci obcí v Olomouckém kraji. Respondenti byli dotazováni, co považují za největší atraktivity v oblasti kultury a kulturního dědictví ve svých obcích i v ostatních obcích ORP, do něhož spadají, ve vztahu k cestovnímu ruchu. Respondenti nejčastěji uváděli architektonické a historické památky (především hrady a zámky) a tradiční kulturní akce.

Následující tabulka uvádí časté opakované odpovědi v jednotlivých SO ORP.

Tabulka 29 Odpovědi na otázku „Co považujete za největší atraktivity v oblasti kultury a kulturního dědictví ve vaší obci a ostatních obcích vašeho SO ORP ve vztahu k cestovnímu ruchu?“

SO ORP	Co považujete za největší atraktivity v oblasti kultury a kulturního dědictví ve vaší obci a ostatních obcích vašeho SO ORP ve vztahu k cestovnímu ruchu?
Hranice	<ul style="list-style-type: none"> • Hranická propast • Zámek Hustopeče nad Bečvou • Cyklostezka Bečva
Jeseník	<ul style="list-style-type: none"> • Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník • Tančírna v Račím údolí • Vodní Tvrz Jeseník • Zámek Janský vrch
Konice	<ul style="list-style-type: none"> • Zámek Konice • Hrádek Špacírštejn • Tradiční akce (Žváčkův festival dechových hudeb, Divadlo na zámku)
Lipník nad Bečvou	<ul style="list-style-type: none"> • Městská památková rezervace Lipník nad Bečvou • Hrad Helfštýn • Park a zámek Veselíčko
Litovel	<ul style="list-style-type: none"> • Hrad Bouzov • Kostely tří církví v Chudobíně • Budova radniční věže v Litovli
Mohelnice	<ul style="list-style-type: none"> • Kostel ve Vyšehorkách • Zámek Úsov • Dny Mikroregionu Mohelnicko • Vodní elektrárna Háj • Muzeum Loštických tvarůžků
Olomouc	<ul style="list-style-type: none"> • Město Olomouc a jeho kulturní život • Lázně Slatinice • Zámek Náměšť na Hané
Prostějov	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum a architektura Prostějova • Zámek Plumlov • Keltské oppidum
Přerov	<ul style="list-style-type: none"> • Zámek Tovačov • Hodové slavnosti obcí (specificky zmíněny hanácké hody v Kojetíně) • Muzeum Komenského v Přerově
Šternberk	<ul style="list-style-type: none"> • Křížový vrch Moravský Beroun • Městská památková zóna Šternberk
Šumperk	<ul style="list-style-type: none"> • Zámek a lázně Velké Losiny

	<ul style="list-style-type: none"> • Ruční papírna
Uničov	<ul style="list-style-type: none"> • Uničovská muzea a galerie • Uničovské kulturní léto
Zábřeh	<ul style="list-style-type: none"> • Významné kulturní akce • Sakrální kulturní památky • Zřícenina hradu Brníčko, tvrz Nemily

Zdroj dat: dotazníkové šetření mezi obcemi Olomouckého kraje, podzim, 2021

Druhou otázkou k cestovnímu ruchu byla otázka „V čem je podle Vás Olomoucký kraj v kontextu ČR unikátní, co pro Vás tvoří jeho "značku" z hlediska kultury?“, na kterou měli respondenti možnost odpovědět v otevřené otázce s vícero poli. Jednou z nejčastějších odpovědí bylo město Olomouc jako celek, dále se opakovaly odpovědi vyzdvihující množství a jedinečnost kulturních památek v kraji (konkrétně byly často zmíněny hrad Bouzov a hrad Helfštýn), kulturní instituce (Moravská filharmonie, Moravské divadlo v Olomouci), folklor a tradice (především z oblasti Hané) a krásnou přírodu (Jesenícko). Navazující otázka se pak vázala k deficitům Olomouckého kraje v kontextu ČR. Nejčastější odpovědi se týkaly slabé propagace kraje a jeho atraktivit navenek, chybějící velké akce, která by byla s krajem spojená, a nedostatečně rozvinutá kultura v menších obcích.

7.4. Benchmarking návštěvnosti TOP turistických cílů v oblasti kultury a kulturního dědictví v krajích ČR

Do Top 50 nejnavštěvovanějších turistických cílů ČR za rok 2019 se z Olomouckého kraje dostala pouze Zoologická zahrada Olomouc, která se s 348,2 tis. návštěvníky umístila 25.

Top 10 Olomouckého kraje je k vidění na následujícím obrázku, který je převzatý z brožury Návštěvnost turistických cílů v roce 2019 destinační společnosti pro Českou republiku Visit Czech Republic (dříve CzechTourism).

Upozornění: Ve zdrojovém obrázku CzechTourism je chyba v bodě 6, Pevnost poznání se nachází v Olomouci, nikoliv v Přerově.

Obrázek 16 Zastoupení Olomouckého kraje v Top 50 nejnavštěvovanějších turistických cílech ČR roku 2019

Zdroj: Návštěvnost turistických cílů 2019, CzechTourism, Praha 2020

Rozdělení turistických cílů dle tematických skupin – metodika

Brožura Czech Tourism dále nabízí srovnání návštěvností top 10 turistických cílů v různých tematických kategoriích. Mezi tyto tematické kategorie patří Architektura, Pietní místa, Hrady a zámky, Muzea a galerie, Osobnosti, Lidová kultura, Přírodní turistické cíle, Zábavní turistické cíle, Věže a rozhledny, Vojenské turistické cíle, Věda a technika, Sakrální památky, Zoo, zahrady a akvária a Ostatní turistické cíle.

Následující tabulka prezentuje zastoupení těchto cílů v Olomouci v porovnání s dalšími krajskými městy. Řádky uvádějí jednotlivé tematické kategorie. V tabulce jsou vyplněny všechny turistické cíle, které se v některé z tematických kategorií dostaly do jejího top 10 a zároveň se nacházejí přímo v krajském městě. U každého krajského města jsou sloupce rozděleny na dva, v prvním sloupci je uvedeno pořadí daného turistického cíle v top 10 své tematické kategorie, v závorce počet návštěvníků za rok 2019, díky kterému cíl umístění v top 10 získal. V druhém sloupci je zaznačen samotný turistický cíl. Příkladem může být Olomouc v top 10 tematické kategorie Architektura, kde se na 6. místě s návštěvností 18 tis. návštěvníků za rok 2019 umístil Arcibiskupský palác.

Stejnou metodiku využívá i druhá tabulka (tabulka 31), která prezentuje porovnání turistických cílů celého Olomouckého kraje v porovnání s vybranými kraji ČR.

Závěry k tabulce 30

Olomouc má nadprůměrné zastoupení celorepublikově významných turistických cílů. Pouze Olomouc je zastoupena v oblasti architektury (Arcibiskupský palác, v ČR 6. nejnavštěvovanější) a vojenských turistických cílech (Korunní pevnůstka a muzeum barokní prachárny, 2. nejnavštěvovanější ve své kategorii). Většina srovnávaných měst má v top 10 zoologickou zahradu, ta Olomoucká je v této kategorii v počtu návštěvníků na osmém místě.

Tabulka 30 Zastoupení města Olomouce v top 10 turistických cílech roku 2019 dle jejich tématu ve srovnání s vybranými krajskými městy (návštěvnosti jsou uvedeny v tisících návštěvníků)

Téma	Olomouc		Hradec Králové		Liberec		Pardubice		Jihlava		Zlín	
	Pořadí (návštěv- nost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěv- nost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěv- nost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěv- nost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěv- nost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěv- nost v tis.)	Turistický cíl
Architektura	6. (18,0)	Arcibiskupský palác										
Pietní místa												
Hrady a zámky												
Osobnosti												
Muzea a galerie	10. (110,3)	Vlastivědné muzeum v Olomouci									8. (125,9)	Hlavní budova Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně (Baťův Institut)
Lidová kultura												
Přírodní turistické cíle												
Zábavní turistické cíle					10. (238,0)	Centrum Babylon Liberec – aquapark						
Věže a rozhledny			9. (40,4)	Bílá věž								
Vojenské turistické cíle	2. (43,0)	Korunní pevnůstka a muzeum barokní prachárny										
Věda a technika					4. (382,0)	IQLandia science center						
Sakrální památky												
Zoo, zahrady a akvária	8. (348,2)	Zoologická zahrada Olomouc			6. (402,2)	Zoologická zahrada Liberec			9. (346,6)	Zoologická zahrada Jihlava	2. (682,6)	Zoo Zlín
Ostatní turistické cíle									10. (20,3)	Jihlavské podzemí		

Zdroj: Návštěvnost turistických cílů 2019, CzechTourism, Praha 2020

Tabulka 31 Zastoupení Olomouckého kraje v top 10 turistických cílech roku 2019 dle jejich tématu ve srovnání s vybranými kraji (návštěvnosti jsou uvedeny v tisících návštěvníků)

Téma	Olomoucký kraj		Královéhradecký kraj		Liberecký kraj		Pardubický kraj		Kraj Vysočina		Zlínský kraj	
	Pořadí (návštěvnost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí ((návštěvnost v tis.))	Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost v tis.)	Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost v tis.)	Turistický cíl
Architektura	6. (18,0)	Arcibiskupský palác, Olomouc										
Pietní místa							5. (23,0)	Památník Ležáky, Miřetice			9. (8,4)	Památník Velké Moravy, Staré Město
Hrady a zámky			5. (265,7)	Zámek Dětenice, Dětenice							9. (177,5)	Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži
Osobnosti												
Muzea a galerie	10. (110,3)	Vlastivědné muzeum v Olomouci									8. (125,9)	Hlavní budova Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně (Baťův Institut)
Lidová kultura							2. (83,6)	Muzeum v přírodě Vysočina, Veselý kopec			1. (364,1)	Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
											9. (18,6)	Skanzen Rochus, Uherské Hradiště
Přírodní turistické cíle			7. (169,5)	Prachovské skály, Prachov								
Zábavní turistické cíle	9. (239,5)	Termály Losiny, Velké Losiny	6. (305,3)	Stezka korunami stromů	10. (238,0)	Centrum Babylon	7. (300,0)	Stezka v oblacích, Dolní Morava			3. (428,1)	Aquapark Uherské Hradiště

				Krkonoše, Janské Lázně		Liberec – aquapark						
Věže a rozhledny	8. (42,8)	Rozhledna Kaiser Franz Josef Warte na Biskupské kupě, Zlaté Hory	9. (40,4)	Bílá věž								
Vojenské turistické cíle	2. (43,0)	Korunní pevnůstka a muzeum barokní prachárny	4. (26,5)	Pevnost Josefov, Jaroměř- Josefov			3. (27,0)	Muzeum čs. opevnění – dělostřelecká tvrz Hůrka, Králíky				
	10. (9,0)	Fort XVII Křelov	8. (17,7)	Muzeum Pevnost Hanička, Rokytnice v Orlických horách			7. (20,7)	Vojenské muzeum Králíky				
							9. (13,0)	Muzeum čs. opevnění – dělostřelecká tvrz Bouda, Králíky				
Věda a technika			6. (310,0)	Lanová dráha Sněžka, Pec pod Sněžkou	4. (382,0)	IQLandia science center						
Sakrální památky			10. (158,4)	Hospitál Kuks							7. (259,8)	Bazilika Velehrad
Zoo, zahrady a akvária	8. (348,2)	Zoologická zahrada Olomouc	4. (541,9)	Safari park Dvůr Králové nad Labem	6. (402,2)	Zoologická zahrada Liberec			9. (346,6)	Zoologická zahrada Jihlava	2. (682,6)	Zoo Zlín
Ostatní turistické cíle			8. (24,0)	Valdická brána, Jičín					10. (20,3)	Jihlavské podzemí		

Zdroj dat: Zdroj: Návštěvnost turistických cílů 2019, CzechTourism, Praha 2020

Tabulka porovnává top 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů v tematických kategoriích pro vybrané kraje. Olomoucký kraj má v top 10 různých kategoriích celkem 7 turistických cílů, čímž se ve srovnání dostává na třetí místo. Větší zastoupení mají Královéhradecký kraj (10 cílů) a Zlínský kraj (8 cílů). V obou krajích se turistické atraktivity nacházejí především mimo krajská města, což je patrné i při srovnání s předchozí tabulkou. V Olomouckém kraji je naopak většina top10 turistických cílů přímo v krajském městě. To napovídá, že Olomoucký kraj je jako destinace méně zajímavý a turismus směřuje především do Olomouce, v Královéhradeckém kraji a Hradci Králové je pak situace

obrácená. Turistické cíle v Olomouckém kraji jsou však umístěny spíše na spodních příčkách top 10 (8.–10. místo), s výjimkou Arcibiskupského paláce, který se ve své kategorii architektura umístil na 6. místě. Ve většině kategorií obecně dominuje hlavní město Praha.

7.5. Závěry

- V regionu se nachází 3 hrady, 8 zámků, 44 muzeí a 21 technických kulturních památek, které mají roční návštěvnost nad 10 tisíc návštěvníků.
- V rozmezí let 2017–2019 byl nejnavštěvovanější Hrad Bouzov, který průměrně ročně navštíví 111 tis. návštěvníků. Nejnavštěvovanějším zámek je pak Zámek Čechy pod Kosířem, který ročně navštíví průměrně 47 tis. lidí. Největší propad v návštěvnosti v roce 2020 zaznamenal Zámek Tovačov (o 68 %).
- Z muzeí Olomouckého kraje má nejvyšší roční návštěvnost Vlastivědné muzeum v Olomouci, které v roce 2017 přivítalo 85 tis. návštěvníků, mimo Olomouc je nejvíce navštěvované Vlastivědné muzeum v Šumperku (průměrně 32 tis. návštěvníků).
- Z kategorie kulturní a technické památky mělo nejvyšší návštěvnost v roce science centrum Pevnost poznání v Olomouci (99 tis. návštěvníků).
- Hlavní akce s přesahem pro turismus jsou akce opakovaného kulturního kalendáře, nejvíce z nich se nachází v Olomouci, jde především o hudební akce různých žánrů.
- Nejvyšší návštěvnost má Academia Film Olomouc (42 tis. lidí), dále Dny evropského dědictví, Divadelní Flora a Kulturní léto na zámku Čechy pod Kosířem (každá 10 tis. návštěvníků).
- Nejvíce opakovaných akcí má regionální dosah (12), jejich návštěvnost je různá, od 800 do 10 tis. lidí. Mezinárodní význam pro cestovní ruch mají Academia Film Olomouc, Divadelní Flora a dalších 5 akcí, 7 akcí má význam přeshraniční.
- Většina mezinárodních akcí se koná v Olomouci, většina regionálních akcí mimo ORP. Mimo ORP se koná mezinárodní akce Hefaiston na hradě Helfštýn, dále také dvě akce s přeshraničním přesahem.
- Respondenti z dotazníkového šetření se zástupci obcí v Olomouckém kraji považují za největší atraktivity v oblasti kultury a kulturního dědictví ve svých obcích i v regionu architektonické a historické památky (především hrady a zámky) a tradiční kulturní akce.
- V otevřené otázce na kulturní značku a unikáty Olomouckého kraje respondenti nejvíce uváděli město Olomouc jako celek, množství a jedinečnost kulturních památek v kraji (konkrétně hrad Bouzov a hrad Helfštýn), kulturní instituce (Moravská filharmonie, Moravské divadlo v Olomouci), folklor a tradice (především z oblasti Hané) a krásnou přírodu (Jesenicko).
- Za deficit Olomouckého kraje v kontextu ČR respondenti vnímají slabou propagaci kraje a jeho atraktivit navenek, chybějící velké akce, které by byly s krajem spojené, a nedostatečně rozvinutou kulturu v menších obcích.
- Do Top 50 nejnavštěvovanějších turistických cílů ČR za rok 2019 se z Olomouckého kraje dostala pouze Zoologická zahrada Olomouc, která se s 348,2 tis. návštěvníky umístila 25.
- V porovnání s vybranými krajskými městy má Olomouc nadprůměrné zastoupení celorepublikově významných turistických cílů. Pouze Olomouc je zastoupena v oblasti architektury (Arcibiskupský palác, v ČR

6. nejnavštěvovanější) a vojenských turistických cílech (Korunní pevnůstka a muzeum barokní prachárny, 2.).

- Většina srovnávaných měst má v top 10 zoologickou zahradu, ta Olomoucká je v této kategorii v počtu návštěvníků na osmém místě.
- Olomoucký kraj má v top 10 různých kategoriích celkem 7 turistických cílů, čímž se ve srovnání dostává na třetí místo.
- V Olomouckém kraji je většina top10 turistických cílů přímo v krajském městě. To napovídá, že Olomoucký kraj je jako destinace méně zajímavý a turismus směřuje především do Olomouce.

8. Seznam grafů

Graf 1 Významní aktéři kulturního dění v Olomouckém kraji podle žánrů	42
Graf 2 Města, ve kterých sídlí významní kulturní aktéři Olomouckého kraje	42
Graf 3 Významní kulturní aktéři dle právních forem.....	43
Graf 4 Rozdělení významných kulturních aktérů dle žánrů a právních forem	43
Graf 5 Počet aktérů v Olomouckém kraji v jednotlivých žánrech.....	44
Graf 6 Místa konání akcí opakovaného kulturního kalendáře.....	55
Graf 7 Nečastější žánry akcí opakovaného kulturního kalendáře v Olomouckém kraji	59
Graf 8 Akce opakujícího se kulturního kalendáře dle žánru a roku vzniku	59
Graf 9 Celkový rozpočet akcí opakujícího se kulturního kalendáře a výše krajské podpory těchto akcí v roce 2021 v tis. Kč	60
Graf 10 Výše krajské podpory akcí opakujícího se kulturního kalendáře s celkovým rozpočtem nad 1 mil. Kč, tis. Kč za rok 2021	61
Graf 11 Výše rozpočtu a výše krajské podpory akcí podle jejich žánrů.....	62
Graf 12 Procentuální rozdělení výše krajské podpory žánrů akcí opakujícího se kulturního kalendáře	62
Graf 13 Národní kulturní památky zřizované Národním památkovým ústavem v jednotlivých krajích v roce 2020.....	70
Graf 14 Návštěvnost vybraných hradů a zámků v Olomouckém kraji mezi lety 2017–2020.....	75
Graf 15 Návštěvnost vybraných muzeí v Olomouckém kraji mezi let 2017–2020	76
Graf 16 Návštěvnost kulturních a technických památek v Olomouckém kraji mezi lety 2017–2020	76
Graf 17 Návštěvnost dalších turistických atraktivit v Olomouckém kraji s návštěvností přes 10 tis. lidí mezi lety 2017–2020.....	77
Graf 18 Význam akcí pro cestovní ruch a jejich umístění v kraji	79
Graf 19 Návštěvnost akcí opakujícího se kulturního kalendáře a jejich význam pro cestovní ruch.....	80

9. Seznam tabulek

Tabulka 1 SWOT analýza Archeologického centra Olomouc	6
Tabulka 2 SWOT analýza Vědecké knihovny Olomouc	7
Tabulka 3 SWOT analýza Muzea a galerie v Prostějově.....	9
Tabulka 4 SWOT analýza Muzea Komenského v Přerově.....	10
Tabulka 5 SWOT analýza Vlastivědného muzea Jesenicka.....	11
Tabulka 6 SWOT analýza Vlastivědného muzea v Olomouci.....	12
Tabulka 7 SWOT analýza Vlastivědného muzea v Šumperku	13
Tabulka 8 Koncepční dokumenty pro rozvoj zřizovaných institucí Olomouckého kraje	17
Tabulka 9 Dopady krize Covid-19 na zřizované organizace Olomouckého kraje	17
Tabulka 10 Zapojení zřizovaných institucí Olomouckého kraje do vědeckovýzkumných aktivit.....	19
Tabulka 11 Role zřizovaných organizací Olomouckého kraje v komunitě.....	20
Tabulka 12 Vliv zřizovaných organizací Olomouckého kraje na cestovní ruch v místě svého působení.....	22
Tabulka 13 Teritoriální dosah zřizovaných organizací Olomouckého kraje.....	24
Tabulka 14 Dostupnost programu zřizovaných organizací Olomouckého kraje pro cílové skupiny	25
Tabulka 15 Hlavní kulturní aktéři v oblasti dechové hudby a folkloru	35
Tabulka 16 Hlavní kulturní aktéři v oblasti divadla.....	35
Tabulka 17 Hlavní kulturní aktéři v oblasti tance	36
Tabulka 18 Hlavní kulturní aktéři v oblasti současné hudby	36
Tabulka 19 Hlavní kulturní aktéři v oblasti vážné hudby.....	37
Tabulka 20 Hlavní kulturní aktéři v oblasti akcí spojených s kulturním dědictvím, historií a výročími	37
Tabulka 21 Hlavní kulturní aktéři v oblasti literatury	38
Tabulka 22 Hlavní kulturní aktéři pořádající multižánrové kulturní akce.....	38
Tabulka 23 Hlavní kulturní aktéři pořádající kulturně-komunitní akce	39
Tabulka 24 Hlavní kulturní aktéři působící ve více než jedné oblasti kultury nebo specifických žánrech.....	39
Tabulka 25 Veřejná správa jako kulturní aktér.....	41
Tabulka 26 Akce opakovaného kulturního kalendáře dle měsíce jejich konání.....	56
Tabulka 27 Legenda k Obrázku 14 Významné akce pro cestovní ruch v Olomouckém kraji	79
Tabulka 28 Legenda pro graf Význam akcí pro cestovní ruch.....	80

Tabulka 29 Odpovědi na otázku „Co považujete za největší atraktivitu v oblasti kultury a kulturního dědictví ve vaší obci a ostatních obcích vašeho SO ORP ve vztahu k cestovnímu ruchu?“	81
Tabulka 30 Zastoupení města Olomouce v top 10 turistických cílech roku 2019 dle jejich tématu ve srovnání s vybranými krajskými městy (návštěvnosti jsou uvedeny v tisících návštěvníků).....	85
Tabulka 31 Zastoupení Olomouckého kraje v top 10 turistických cílech roku 2019 dle jejich tématu ve srovnání s vybranými kraji (návštěvnosti jsou uvedeny v tisících návštěvníků).....	86

10. Seznam obrázků

Obrázek 1 Knihovny na území Olomouckého kraje.....	46
Obrázek 2 Muzea/galerie a výstavní prostory na území Olomouckého kraje.....	48
Obrázek 3 Kina, divadla a kulturní domy/sály na území Olomouckého kraje	49
Obrázek 4 Sokolovny a orlovny na území Olomouckého kraje	51
Obrázek 5 Základní umělecké školy, střední a vysoké školy a domy dětí a mládeže na území Olomouckého kraje	52
Obrázek 6 Národní kulturní památky na území Olomouckého kraje	64
Obrázek 7 Památkové rezervace a památkové zóny na území Olomouckého kraje.....	66
Obrázek 8 Indikativní seznam NKP na území Olomouckého kraje	67
Obrázek 9 Ohrožené památky na území Olomouckého kraje	68
Obrázek 10 Počet národních kulturních památek v krajích České republiky a jejich struktura podle typu památkového objektu (2012).....	70
Obrázek 11 Počet národních kulturních památek v okresech České republiky (2012)	71
Obrázek 12 Městské památkové rezervace a zóny a památky UNESCO	71
Obrázek 13 Vesnické památkové zóny a rezervace	72
Obrázek 14 Turistické cíle v oblasti kultury a kulturního dědictví v Olomouckém kraji	74
Obrázek 15 Významné akce pro cestovní ruch v Olomouckém kraji.....	78
Obrázek 16 Zastoupení Olomouckého kraje v Top 50 nejnavštěvovanějších turistických cílech ČR roku 2019.....	83

11. Seznam zkratek

ABL – Arboretum v Bílé Lhotě
ACO – Archeologické centrum Olomouc
AV ČR – Akademie věd České republiky
CR – Cestovní ruch
ČPK – Zámek a park v Čechách pod Kosířem
DT – Dotační titul
FB – Facebook
IG – Instagram
KÚOK – Krajský úřad Olomouckého kraje
MAS – Místní akční skupina
MFO – Moravská Filharmonie Olomouc
MGP – Muzeum a galerie v Prostějově
MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky
MKP – Muzeum Komenského v Přerově
MMOL – Magistrát města Olomouce
MPR – Městská památková rezervace
NKP – Národní kulturní památka
ORP – Obec s rozšířenou působností
PAK Loštice – Památník Adolfa Kašpara v Lošticích
PO – Příspěvková organizace
SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností
SWOT – Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (z anglického strengths, weaknesses, opportunities, threats)
UPOL – Univerzita Palackého v Olomouci
VKOL – Vědecká knihovna v Olomouci
VMJ – Vlastivědné muzeum Jesenicka
VMO – Vlastivědné muzeum v Olomouci
VMŠ – Vlastivědné muzeum v Šumperku
YTB – YouTube